

Sanal hastane

BEYKENT Üniversitesi'nden Prof. Dr. Nebahat Bulut, hastanelerdeki enfeksiyon riskini azaltmak için sanal hastane uygulaması başlattı. Sosyal medya hesabından hastaların sorularını yanıtlayan Bulut'un başlattığı hareket kısa sürede

büyüdü. Kardiyoloji, kadın doğum, diş, çocuk hastalıkları, fizyoterapist ve daha pek çok uzmanlık dalından 50'ye yakın hekim, gönüllü danışmanlık yapıyor. Bulut, "Bir kişinin bile evde kalmasını sağlamak bizim için kârdır" dedi.

» ÖZLEM KONUR USTA'nın haberi 10'da

'İsten çıkarmalar yasaklanmalı'

Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay, emekçilerin hakkını korumak yeni tedbirler gerektiğini açıkladı

ATALAY, zorunlu mal ve hizmet üretimi dışında tüm işlerin en az 15 gün süreyle durdurulması çağrısı yaptı. Bu süreçte yaşanacak gelir kaybının da karşılanmasını talep eden Atalay, "Salgının yeni bir işsizlik dalgasına yol açmaması, işin ve işçinin gelir sürekliliğinin sağlanması için işverenin iş sözleşmesini feshi imkanı askıya alınmalıdır" dedi. Atalay, İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarının hızla devreye sokulmasını istedi. 5'te

VATAN
EMEK
NAMUS

Aydınlık

KURULUŞ: 1921

1 NİSAN 2020, ÇARŞAMBA

2.5 TL

BATI'DA YALNIZLIK

TÜRKİYE'DE DAYANIŞMA

ABD'de evsizleri şeritler içindeki alanda yaşamaya zorladılar. İtalya'da koronalılar hastane koridorlarına yatırıldı. İspanya'da huzurevleri kendi haline bırakıldı, ölümler günler sonra koktuğunda fark edildi. Ülkemizde ise devlet ve halk kenetlendi. Büyüklerimizin ihtiyaçları görüldü, Milli Dayanışma Kampanyası ile ekonomik seferberlik başlatıldı

ABD

Nevada'da, 500 kişilik evsiz insanların yaşadığı bir sosyal yardım derneğinde pozitif vakalar çıkınca dernek geçici olarak kapatıldı. İnsanlar sokağa atıldı. Aralarına sosyal mesafeye uygun şeritler çekildi.

İÇİŞLERİ BAKANI:
BELEDİYELER
PARA
TOPLAYAMAZ

HABERİ 9'da

İSPANYA

İTALYA

Yardım talepleri karşılıksız kaldı

KORONAVİRÜS insanlık sınavı oldu. Sağlık sisteminin çöktüğü Batı'da ülkeler kendi içine kapanırken, insanlar korku ve umutsuzluk içerisinde. Bazı ülkeler "hastalık yayılsın, ölen ölsün, sağlarla devam edelim" anlayışıyla hareket etti. Yer olmadığı için kanser tedavisi iptal edilenler intihar etti. 80 yaş üstü, hastanelere alınmadı. Siyahiler öncelikli sayılmadı, tedavi edilmedi. NATO ve Avrupa Birliği'nden talep edilen yardımlar karşılıksız kaldı.

Dar gelirliilere destek

TÜRKİYE'de şirketler, okullar maske ve dezenfektan üretimine girişti. Yüzlerce dernek ve vakıf büyüklerimizin yardımına koştu. Dar gelirliilere, işini kaybedenlere yardım için "Biz bize yeteriz" kampanyası başlatıldı. Siyasiler, valiler, belediyeler, rektörler, yurttaşlar olanaklarını sundu. İş dünyasından milyonlarca liralık destek geldi. 9'da

Jandarma,
evden çıkama-
yan bir büyükü-
nün tarlasını sürdü.

2 Sayfa
FERHAN BAYIR
Bir kuşağın mirası:
Devlet sosyalizmi

2 Sayfa
ONUR SINAN GÜZALTAN
Salgın insanlığı
nereye götürüyor?

4 Sayfa
LÜTFİ ÖZGÜNAYDIN
Kültür ve sanatın
kavşağı: Üsküdar

5 Sayfa
MEHMET AKKAYA
ANAP-DSP hükümetinin
büyük yıkımı

6 Sayfa
HAKAN TOPKURULU
Petro dolar biterken
TL tahtına geri dönüyor

10 Sayfa
İSMET ÖZÇELİK
Çiftçi
üretmek istiyor

11 Sayfa
BÜLEND KIRMACI
Ufuktaki
gemiler

13 Sayfa
BURÇAK EVREN
Türkiye'nin en
eski salonuydu

Piyasa ekonomisinin kusurları ortaya çıktı

5-17 yaş arası
720 bin
işçi var

5'te

Mevsimlik
işçi
tedirgin

7'de

Futbolcular:
İlk 11'e 'önce
sağlık' yazılır

16'da

KORONAVİRÜS neoliberal modelin çıkmazını gözler önüne serdi. Nobel Ödüllü Ekonomist Prof. Dr. Joseph Stiglitz, krizin piyasa ekonomisinin sınırlarını ve kusurlarını ortaya çıkardığını bildirdi. İktisatçı Jeffrey

Sachs, Çin'in salgınla mücadelede en başarılı model olduğunu vurguladı. ABD'nin dış politikasına yön veren dergi olan Foreign Affairs de, devlete "Yatırım yap" çağrısında bulundu.

» RECEP ERÇİN'in haberi 6'da

KİTLERİ HER İSTEYEN ALAMAZ

8 Sayfa

KAMUDA KAPSAMLI TASARRUF ZAMANI

9 Sayfa

Çin'den filizlenen çözüm

ÇİN Devriminin üretimde, eğitimde, teknolojiye, yapay zekâda yarattığı mucizeye şimdi halk sağlığındaki son başarı eklendi. Aslında başarı, Çin örneğinde, toplumsallığın, kamuculuğun, planlamanın ve halk seferberliğinin başarısıdır. Çin Devrimi, öyle devrimci bir parti, öyle da-

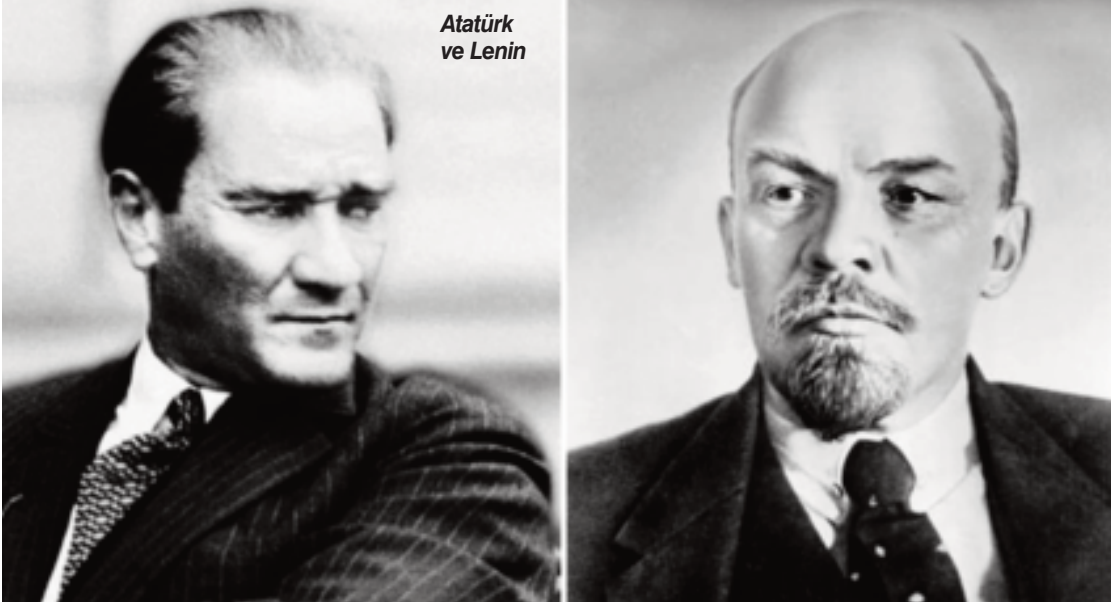
MERHABA
KAMUCULUK
-8-

yanışmacı ve disiplinli bir halk, o halkın hizmetinde öyle bir devlet inşa etmiştir ki, şimdi Çin'e özgü sosyalizmde direnmenin ürünlerini toplamaktadır. Çin'in başarıları, Türkiye açısından Kemalist Devrimin yeniden yükselişidir.

» DOĞU PERİNÇEK'in yazısı 8'de

Atatürk ve Lenin

Salgın insanlığı nereye götürüyor?

Onur Sinan GÜZALTAN

onurguzaltan@yahoo.com
Twitter: @GuzaltanOnur

Karantina'da insanın durup düşünmeye daha fazla vakti oluyor. Günlük yaşamın harala gürelesi içinde atladıklarını, unuttuklarını hatırlıyor. Dünya üzerinde yaklaşık 1,5 milyar aşkın insan karantinada, "seytanın oyuncağı olan" boş zamanlarını geçiriyorlar. Süre uzadıkça ve koşullar sertleştiçe, sorgusuz sualsiz doğru kabul edilen zorunluluklar, yükümlülükler ve kuralları daha fazla sorgulamaya başlayacak, karantina dakiler...

Şimdiden başladı bile.

SORGULANAN DOĞRULAR

Türkiye'de ve dünyada köşe yazarları sıklıkla "Devlet nedir?" minvalinde, toplumun temel değerlerini sorgular yazılar yazmaya başladılar. Herkesin cevabı farklı bu soruya fakat çoğunluk geçmişten örnekler vererek 1960-70'lerin "sosyal" olan devletini yad ediyor. Sosyal devletin çözüm olup olmayacağı konusuna derinlemesine girmeyeceğim, merak edenlere köşedaşım Ferhan Bayır'ın geçen hafta "Sosyal Devlet salgına deva mı" başlığıyla yayınlanan yazısını okumasını ve karantinada bolca olan vakit içinde tartışmalarını öneririm.

İnsanlar doğrularını sorguluyor dedik. Kamyon şoförünün biri soruyor; "Evde kal diyorsunuz, evde kalırsam çocuklarım kim ekmek götürcek?" Diğer taraftan sokağın köşesindeki simitçi, yüzünde maskesi... Hâlâ niye çalışıyorsun diye sorarlara "ekmek parası, evde kalırsam elektrik, su ve doğalgaz parasını kim ödeyecek" cevabını veriyor. Sahiden, hükümet neden elektrik, su ve doğalgaz hizmetini en azından şu zor zamanlar geçene değin sınırlı da olsa ücretsiz sağlamıyor?

Özellikle büyükşehirlerde, karantina süresince hanelere temel gıda yardımı yapabilecek bir devlet organizasyonumuz yok mu? Dünyanın sayılı ordularından TSK'nın yanında Kızılay ve diğer kurumların yardımıyla bu başlanamaz mı?

İnsanlar haklı olarak soruyor; Bugüne değin verdiğimiz vergilerle bu süreli ve sınırlı hizmetlerin maliyeti karşılanamaz mı?

SIRTINDA SERMAYEYİ TAŞIYAN

İnsanlarımızın elinden geleni yaptığı ortada... Doktorlarımız cansiperane virtüze karşı savaşıyorlar. Kolluk kuvvetleri zor koşullarda görevlerine devam ediyor ve çöççilerimiz sokakları henüz sahıpsiz bırakmış değiller. Genel itibarıyla vatandaşlar imkankanlı el verdikçe kurallara uymaya çalışıyorlar. Hükümet kanadı da çalışmal-

Jean Jacques Rousseau

rı sürdürüyor, önlemler ve kademeli yasaklar geliyor fakat asıl tıbbi ve ekonomik inisiyatif vatandaşlara bırakılarak, "kendi olağanüstü halinizi kendiniz ilan edin" denilmeye devam ediliyor. Gebze'de çalışmak üzere fabrikaya giden işçi haliyle soruyor; Devlet bize niye evde kalacak koşulları sağlamıyor? Ya dışarıda aldığım virtüsü aileme, yakınlarıma buluşturırsam... Hükümetin sırtında yük var deniyor; doğru, yük var fakat bugüne değin alınan önlemlerin çoğunun gösterdiği üzere yükün ağır kısmını sermaye yüklemiş...

Yazdık, yine yazalım; içinden geçtiğimiz koşullar hem sermayenin karlılığını hem de vatandaşın hayatını aynı anda korumaya izin vermiyor.

ROUSSEAU'DAN ATATÜRK VE LENİN'E

Sayın Doğu Perinçek içinden geçtiğimiz dönemde insanlığın ve hükümetlerin önündeki çelişkiyi ve soruyu net bir biçimde ortaya koyuyor; "Kâr mı can mı?"

Hükümetlerin bu soruya vere-

cekleri cevap, bir sistem seçimini de içinde barındırmaktadır.

Gücünü sermayeden alanlar, sırtlarına da sermayenin yükünü alırlar ki bunların soruya "can" cevabını vermesini beklemek boşunadır.

Ne de insanı göbeğinden sisteme bağlı tutmayı amaçlayan "sosyal devlet"lerden bu soruya hayat cevabını alabilirsiniz. Fransa başta olmak üzere "sosyal devlet" olarak kabul edilen pek çok Avrupa ülkesinin meclislerinde, salgına karşı alınan ekonomik önlemlerin, emekçilerden yapılacak kesintilerle karşılanmasını öngören yasa tasarıları oylanmayı bekliyor.

Cumhuriyet'in kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün "Baştan nihayete kadar okuyunuz" ifadeleriyle meclis kürsüsünden milletvekillerine önerdiği Jean Jacques Rousseau, ideal devleti, "Üyelerden her birinin canını, malını, ortak güçle savunup koruyan öyle bir toplum biçimi bulunmalı ki orada her insan, hem herkesle birleştiği halde yine kendi buyruğunda kalsın, hem de eskisi kadar özgür olsun" ifadeleriyle tanımlar.

Bugün ancak Rousseau'nun adımlarını takip eden Çin ve Küba gibi devletler, "kâr ve can" ikileminde ikinci seçenekten yana hareket edebilir.

Batının devletleri kendi vatandaşlarına yardım etmekte aciz kalırken, Pekin ve Havana yönetimleri, insanlığa yardım için doktor tugaylarını dünyanın dört bir yanına gönderebilir, erdem ve kuvvetini gösteriyor.

YENİYİ DOĞURACAK SAVAŞ

Her devletin kendine göre yükümlülükleri ve sınırları var söyleminin arkasına saklanmaya, idare-i maslahatçı tutumları alkışlamaya gerek yok.

Önümüzdeki soru açıktır; Gözlerimizin önünde eski yıkılırken, "yeni"yi kurtmak için hangi basamaklara basacağız ve en önemlisi "yeni"den ne anlıyoruz?

Bolşevik Devrimi'nin önderi V.I. Lenin'in sözleriyle bitirelim;

"Savaş da tarihteki öteki bunalmalar, büyük yıkımlar ve insan yaşamındaki ani değişimler gibi, bazı kimseleri sersemletir ve yıkar, ama bazılarının da gözlerini açar ve bunları çelikleştirir... Dünya tarihini bir bütün olarak düşünersek, ikinci tür insanların sayısının ve gücünün birinci türden daha fazla olduğu görülür."

İnsanlık büyük bir savaşın içinde.

Bir kuşağın mirası: Devlet sosyalizmi

Ferhan BAYIR

Eşik

ferhanbayir@aydinlik.com.tr

Büyük ekonomik ve toplumsal krizler dünyayı sarstığı zaman, bu dünyada siyasi ve ahlaki olarak konumlanmış insanların mimari yapıları da sarsılır.

Kriz dönemlerinde, politik cephe dağılıp yeniden kurulur, siyasi tutumlar değişir, kemikleşmiş ahlaki değerler terk edilir. Politik iklim ağırlaşarak yoğunlaşır, görüş açısını engelleyen sis bulutları dört bir yanı sarar.

Önlerini görmekte zorlanan insanlar yaşadıkları endişeyi bastırabilmek, her şeyin yeniden yoluna gireceğini düşünmek isteyerek, deneyimledikleri ya da toplumsal bellekte canlı duran geçmişte yaşanmış, geride kalmış en uzak krizleri hatırlar.

İlk endişe anında, insanın bellediği uzak geçmişteki en büyük yıkımları anımsayarak tehlikenin çok uzağında olmayı arzular; hu-

monyasını aşmak, sis bulutlarının ötesindeki ufuk çizgisine ulaşmak isteyenler ileriye doğru hamlede bulunur.

Bu ileriye doğru hamle, aynı zamanda geçmişteki zamana da ileri doğru hamledir.

Bu coğrafyada, daha eşit, özgür ve adil dünya için özlemini duyduğumuz hatıralar ılımlı 60'lar değil, devrimci 30'lu yıllardır.

Batı tüm dünyaya 1930'ları kabus olarak gösterirken, aslında insanlığın yıldızının parladığı gerçek Altın Yıllar karanlıkta bırakmayı amaçlamaktadır.

Batı'nın en karanlık zamanı olan 1930'larda Asya, en aydınlık zamanları yaşamıştı. 1930'lar Batı için korku, Doğu için umut çağıydı.

Bu umut, Türkiye'de Kemalizm'in, Rusya'da Bolşeviklerin devletçiliğiyle yeşerebilmişti.

DEVLETÇİLİK VE DEVLET SOSYALİZMİ

Kamuculuk, devletçilik kavramı olarak, tarihin farklı dönemlerinde, farklı coğrafyalarda, hayata geçirildikleri sınıfsal ilişkiler bağlamında fark-

Abidin Dino, Uzun Yürüyüş, 1956

zuru bulmak içinse hafıza en yakın zamandaki daha iyi, güvenli, özlenen günlere sarılır.

ILIMLI 60'LAR, DEVRİMCİ 30'LAR

2008 yılında, merkezi New York'ta bulunan Lehman Brothers yatırım bankası, dünya çapında yaklaşık 25.000 çalışanı ve 619 milyar dolar borcuyla iflas bayrağını çektiğinde, ABD tarihindeki en büyük iflası yaşamıştı.

Bu sarsıcı iflasla patlak veren kriz sonrası akıllara, kapitalizmin tarihindeki en büyük kriz olan 1929 Buhranı'ı gelmişti.

Bugün koronavirus kriziyle, 2008'e göre çok daha derin bir krizin başlamasıyla, 1929'un korkusu, tüm kasvetiyle insanların üzerine yeniden çöktü.

Şüphesiz 1929 Buhranı'nın bugünkü krize benzerlikleri, bu korkulan canlı tutmaktadır.

ABD'de 1920'ler boyunca gide-rek artan servet ve gelir eşitsizlikleri ve yine bu ülkede 1928 yılında gayrimenkul fiyatlarında oluşan aşırı şişkinlik, 1929'daki büyük depremi hazırlamıştı.

1929'da borsanın çöküşüyle başlayan kriz, 1930'ların Büyük Bunalmı ve 1940'larda yaşanan dünya savaş evrelerinin ardından ancak 1950'lerde sona erebilmişti.

Bugün çok farklı siyasi kesimlerin dile getirdiği, devletin kamu yararına ekonomiye müdahalesi ve sosyal devlet, ancak bu krizin sonrasında, 60'larda hayata geçirilebilmişti.

Görece refah içinde yaşanan kısa süreli 'Altın Yıllar' bugün, kriz karşısında insanlar teskin edebilmek için canlı tutulmaktadır.

1929 Krizinden 60'ların Refah Devletine doğru salınan bu tarih, evrensel insanlık öyküsü olarak hafızalara kazınmaya çalışılıyor. Aslında anlatılan yalnızca Batı merkezli kapitalizmin kendi hazin tarihidir.

Batı'nın ideolojik hegemonyası o denli güçlü ki, çökerken bile kendi yıkımını, çelişkilerini insanlığın kaçınılmaz kaderi olarak sunmayı başarak, insanlığın ufuk çizgisini karartabiliyor.

Ancak, Batı'nın ideolojik hege-

li biçimlerde tanımlanmıştır.

Fakat bu coğrafyada devletçilik ve kamuculuk denildiğinde, tazelenen ilk anlam 1930'ların devrimci devletçiliğidir.

29 Buhranı sonrası Batı'daki ekonomik ve toplumsal çöküş tüm dünyaya yayılırken, yokluklar içinde yeni kurulmuş Cumhuriyet, devletçilik ilkesiyle bu krizi aşabilmişti.

1932 yılında İsmet İnönü başkanlığındaki heyet, Rusya'daki planlı ekonomiyi, devletçi politikaları incelemek için Rusya'yı ziyaret etmişti.

1933 yılında Rusya'dan da gelen bir heyetin tavsiyeleriyle Cumhuriyet, Birinci Beş Yıllık Kalkınma Projesi ile devletçiliği uygulamaya başladı.

Bu heyette yer alan Falih Rıfkı Atay'ın 'Yeni Rusya' kitabındaki gözlemleri çarpıcıdır.

Türk heyeti sadece Sovyetler'in ekonomik modelini değil, eğitimden sağlığa Sovyetler'deki toplumsal projeleri detaylı biçimde inceledi.

Atay, Sovyetler'de kitlelerin nasıl ve hangi kurumlarda eğitildiğini uzun uzun betimler. Bu izlenimler daha sonra Köy Enstitüleri'nin temellerinin atılmasında belirleyici olacaktı. Cumhuriyet'in halkçı sağlık uygulamalarının birçoğu yine Atay'ın Sovyet izlenimlerinde gözlemlenir.

Kemalist kadroların devletçilik politikasına salt dünya krizinden kaçınma, ekonomik kalkınma açısından bakıldığında, devletçilik ilkesinin neden altı okun içinde yer aldığı anlaşılabilir.

Kemalist kadrolar için devletçilik, yeni bir toplumun inşa edilmesi, yeni insanın yaratılması açısından vazgeçilemez ilkeydi. Cumhuriyet'in halk egemenliği devletçilikle vücut bulmuştu.

1930'larda tüm dünya Batı'nın çöküşünün kaosunu yaşarken, sadece Türkiye ve Rusya bu kriz sürecini ekonomideki atılım ve büyüme sayesinde devrimlerini toplum-sallaştırarak rejimlerine istikrar sağlayabilmişti.

Emperyalizme karşı, Kurtuluş Savaşı'nda başlayan Sovyetler ile kader ortaklığı, 30'ların devletçiliğiyle derinleşmişti.

Kemalist kadrolar içinde, kendi-

sini Kadro Hareketi olarak tanımlayan bir grup aydın, 1930'larda başlayan devletçiliği, "Devlet Sosyalizmi" kavramıyla fikrî temellerini oluşturmaya çalıştı.

Şüphesiz, devlet sosyalizmi kavramının kullanımı İttihatçılara kadar uzanmaktadır. Atatürk daha 1919 yılında Havza'da gördüğü Sovyet heyetine, kurtuluş hareketinin devlet sosyalizmini savunduğunu söylemiştir.

Aynı şekilde 1933'ten çok önce, birçok devletçi politika da uygulanmıştır.

Kadro Hareketi'nin devletçilik politikalarının uygulandığı bu dönemde, devlet sosyalizmi kavramını yeniden kullanmaya başlamasındaki yenilik, bu kavramdan hareketle Türk Devrimi'nin ideolojisine sistematik biçim vermek istemesidir. Bir anlamda, Türk Devrimi'nin ideolojisi, Devlet Sosyalizmi kavramıyla inşa edilmek istenmiştir.

Devlet sosyalizmi kavramının dünyada ilk kez nasıl ortaya çıktığı, Kadro Hareketi'nin bu kavramı Kemalist devrimin içinde hangi bağlamda kullandığını, Kadro Hareketi ile daha liberal kadrolar arasındaki devletçiliğe bakıştaki farklılıklar, başka bir yazının konusudur.

Burada dikkat çekilmek istenen, büyük dünya krizinde Türkiye'nin devletçiliğe yönelirken sosyalizmden beslendiği gerçeğini bir kez daha hatırlatmaktır.

KADRO HAREKETİ

Kadro Hareketi'nin önde gelen ismi Şevket Süreyya Aydemir, Azerbaycan'da öğretmenlik görevini yerine getirirken Bolşevizm ile tanışır. Marksizm'in etkisiyle Aydemir Moskova Doğu Emekçileri Üniversitesi'nde iktisat eğitimi göremeye karar verir.

Türkiye'ye dönüşünün ardından 1923 senesinde Türkiye Komünist Partisi'ne katılarak ve partinin yayın organı olan "Aydınlık" dergisinde yazmaya başlamıştı.

İsmail Hüsrev de liseden sonra, Moskova Doğu Emekçileri Komünist Üniversitesi'nde iktisat eğitimi almıştı.

Hareketin diğer yazarlarından Vedat Nedim Tör, Almanya'da öğrenciyken Marksizm ile tanışmış ve Türkiye İşçi ve Çiftçi Fırkası'nı kurucuları arasında yer almıştı. Burhan Asaf Belge de Almanya'da mimarlık okurken Marksizm'le tanışmıştı.

Aydemir, 1932 yılında yayımladığı "İnkılap ve Kadro" kitabıyla, Kadro dergisinin ve Kadro Hareketi'nin ideolojik hattını çizmiştir. Bu ideolojik hattın en önemli başlığı şüphesiz devletçilik ve devlet sosyalizmi olmuştur.

Kadro Hareketi, anti emperyalist, feodalizm karşıtı ve Avrupa Merkeziliğe tavır alarak, bütünlüklü bir düşünsel sistem geliştirmeyi amaçlamıştı.

SUYU ARAYAN ADAMLAR

Dünya savaşı ve büyük krizler sonrası kurulan cumhuriyetin idealist, devrimci kadroları, halkçılık ilkesini devletçilik ilkesiyle özdeşleştirerek, devlet sosyalizmini gündeme getirmiş, ezilen dünyanın bağımsızlık suyunu sosyalizmde aramıştı.

"Suyu Arayan Adam"ların sistemleştirmeye çalıştığı devlet sosyalizmi, işçi sınıfının nicelik olarak gelişmediği, kırsal nüfusun baskın olduğu ezilen dünyada tam bağımsızlığı ve sosyal eşitliği amaçlayan, ufkunda sosyalizmin idealleri olan devletçiliktir.

Yüzyıl öncesi krize Türkiye devrimle meydan okumuş, Sovyetlerle birlikte devletçiliği insanlığın gündemine getirmiştir.

Bugünkü krize karşı yine toplumsal devrimle meydan okuyarak, Çin'in sosyalist devletçi birikiminden beslenerek Kemalist Devrim'i tanımlayabilecek koşullar Türkiye'nin önünde açılmıştır.

Krize karşı somut ve net siyasi programları ortaya koyabilmek için, bugün gündeme gelen kamuculuğun bizim için, 1930'ların devletçiliği olduğunu ve bu devletçiliğin, sosyalizmin yarattığı imkanlarla hayata geçirildiğini unutulmamalıdır.

Türkiye'de kamuculuk ancak Kemalist devrimin programını benimseyen, cumhuriyetin ilkeleriyle kucaklanan, devletçiliği laiklik ve halkçılık ilkelerinden ayrı düşünemeyen, sosyalizmin ufkunu görebilen kadrolarla gerçekleşebilir.

Büyük Londra Vebası 1665-1666

Afrika'dan gelen leylekleri ağırlayan Bursa'daki Leylek Köyü, doğal kuş cenneti olacak. Her yıl Adem Amca ve Yaren'in kavuşmasına tanıklık eden köyde, leylek ölümlerinin önlenmesi için arındırma çalışmaları yapılıyor

ren "Yaren" adlı leylek ile balıkçı Adem Yılmaz'ın dostluğunu konu alan haber, belgesel ve diğer yapımlar sayesinde arttı.

YAŞAM ALANLARI ARINDIRILIYOR

Sadece leyleklerin değil ak pelikan ve birçok kuş türünün geçiş ile konaklama notası haline gelen Eskikaraağaç'ta Leylek Master Planı'nın da hayata geçirilmesiyle çalışmalar yapılıyor. Bu kapsamda, yemleme ve yuva bakımlarının yanı sıra yeni yapay yuvalar inşa ediliyor. Elektrik direklerinden ve izolatörlerden kaynaklanan leylek ölümlerinin önlenmesi için de kuşların yaşam alanları balya teli, misina, plastik gibi unsurlardan arındırılıyor.

'KUŞ POPÜLASYONU ARTIYOR'

Ayrıca Millî Parklar Genel Müdürlüğüne binlerce ördek, Uluabat Gölü'ne bırakılarak kuş popülasyonunun artışına destek sağlandı. Karacabey Belediye Başkanı Ali Özkan, leylekler başta

olmak üzere gölde yaşayan tüm canlılar için Leylek Master Planı'nı hayata geçirdiklerini söyledi. Bu çerçevede leyleklerin göç ve konaklamaları esnasında bunu kolaylaştırmak için birçok çalışma yürüttüklerini belirten Özkan, Avrupa Birliği fonlarından da destekler aldıklarını dile getirdi.

YAREN ODAK OLDU

Uluabat Gölü'ne binlerce ördek salınarak farklı bir hava oluşturulduğunu vurgulayan Özkan, şöyle konuştu: "Buraya sadece leyleklerin değil çok nadir kuşların da geldiğini gözlemledik. Eskikaraağaç Mahallesi'nin sadece 'Leylek Köyü' olarak değil artık bundan sonra yapılacak çalışmalarla beraber doğal bir kuş cenneti haline geleceğine inanıyoruz. Bursa, Adem Amca ile Yaren'in hikayesinden sonra ilgi odağı haline geldi. Doğalığın muhafaza edilip canlıların korunmasını istiyoruz."

Türkiye'nin 'altın kızları'

ANNE ve babasının "Ne olursanız olun, önce iyi insan olun" sözünden yola çıkarak kendilerini iyiliğe adanayan Niran, Nihal ve Aylin isimli doktor kardeşler, ihtiyaç sahiplerine ulaşıyorlar. Aydın'da memur anne ve babanın çocukları olarak dünyaya gözlerini açan üç kardeş doktor olmaya karar verdi. Belirli zaman aralıklarıyla kazandıkları tıp fakültesini başarıyla bitiren üç kız kardeş, babalarının pazarlarda yumurta satarak eğitim hayatlarına katkıda bulunmasını hiçbir zaman unutmadıklarını söylüyorlar.

İhtiyaç sahipleri için düzenlenen organizasyonlara mümkün olduğunca katılmaya çalışan doktor kardeşler, kadın tıp doktoru ve diş hekimlerince kurulan, üyesi oldukları "Kadın, İyilik ve Eğitim Hareketi" olarak nitelendirilen Kadın Hekimler Eğitim ve Destek Vakfı çalışmalarında yer alıyor. Hastalara ve çevrelerindeki yaklaşımlarıyla "altın kızlar" olarak adlandırılan doktor kardeşler, ömürleri yettiğince iyiliğin peşinde koşmayı amaçlıyor.

Durumu iyi olmayan öğrencilere destek için düzenlenecek organizasyona katılmak üzere mart ayı başında Antalya'ya gelen kardeşlerden Ödemiş İlçe Sağlık Müdürlüğünde görevli 23 yıllık doktor Niran Çakır Coşar, çocukluğundan beri çok istediği hekimlik mesleğini yapıyor olmanın gururunu yaşadığını söyledi.

İNSAN OLMAYI SEÇTİK

Kiraz İlçe Sağlık Müdürlüğünde görevli 45

yaşındaki Nihal Çolak ise herkesin kendilerine gıptayla baktığını, "Nasıl başarınız, zor olmadı mı" diye sorduğunu ifade etti.

"Bir aileden iki kişinin doktor olması normal ama üç kardeşin de doktor olduğunu öğrendiklerinde şaşkınlık yaşayanlar oluyor" diyen Çolak, şöyle sürdürdü:

"Önlüğü çıkardıktan sonra sıradan vatandaşlar olarak halkın arasında karşıyoruz. Hastalarımızla yakınlık kurduk. Biz hekim olmak çok insan olmayı seçtik. Herkes bize kolaylıkla ulaşabiliyor. Eski mahallemizdekiler bile hala arayıp hastalıklarıyla ilgili sorular soruyorlar. Bu nedenle de 'Altın Kızlar' lakabı konuldu bize."

'HALA ARKAMIZDALAR'

Denizli Devlet Hastanesinde çalışan 40 yaşındaki Aylin Çakır Güven köyünde okuyan ilk kız çocuğu olan annelerinin kendilerini hep eğitime yönlendirdiğini belirterek şöyle konuştu:

"Annem, eğitime olan aşkını bizimle beraber çevremizdekilere de aşıladı. Ayaklarımızın üzerinde durmamızı istedi. Babam da özellikle maddi olarak özverilerde bulunarak okumamız için mücadele etti. Emekli olduktan sonra da ekstra işler yaparak, eğitimimizi tamamlamıza destek oldu. Bizi hiçbir zaman kimseye muhtaç etmedi. Hiçbir zaman cebimizde paramız eksik olmadı, kimseye avuç açmak zorunda kalmadık. Hala arkamızdalar, bize destek olmaya devam ediyorlar."

31 MART'IN AMACI - 2

Vatan müdafaasında zaafiyet

İSTANBUL'da başında Hüseyin Cahit Bey'in bulunduğu **Tanin**, **İttihat ve Terakki**'nin düşüncelerini yayarken öte muhalif gazeteler de başka türlü yayınlara başlamışlardı. **Serbest** gazetesi muhalefet cephesinde yer almıştı. **Derviş Vahdeti**'nin **Volkan**'ı yayınlarını sürdürüyor, **oluk gibi para sarf ediyordu**. Bu arada **Yunus Nabi Bey** ve **Hüseyin Cahit Bey İttihat ve Terakki Cemiyeti**'nin yanında yer alan yazılarıyla **Volkan**'ın ortaya koyduklarına ateş püskürüyordu. **İttihat ve Terakki**, **Derviş Vahdeti**'nin hareketlerini iyide iyiye takibe almış, attığı adımı bilir olmuştü. **İttihatı Muhammedin Cemiyeti** de etrafta **"Din elden gidiyor"** söylentilerini iyice artırdı. **Derviş Vahdeti**'nin cemiyetinin esasları şunlardı:

"Devlet insanların yaptıkları kanunlara göre değil şeriat esaslarına göre idare edilmelidir.

"Kadınlar sokaklarda dolaşmamalı, evlerinde oturmalıdır.

"Mektepli zabitan, askeri dinden çıkarıyor. Vazifelerinden atılmaları icap eder. İpler geriliyordu. O sırada **Talat Bey** ve **Merkezi Umumi azaları Selanik**'te bulunuyorlardı. Bu defa oraya **İstanbul**'dan şu haber ulaşmakta gecikmedi:

Burada türeyen ve daha evvel faaliyetlerinden söz edilen **Derviş Vahdeti** denilen adam, yabancı şeflerle sıkça ve gizlice görüşmeye başlamıştı. **Volkan Gazetesi çok fazla miktarda para sarf etmektedir. Bu meblağın nereden temin edildiği meçhuldür.** Gazetinin neşriyat için olan masrafların peşinen ödenmektedir. Kendisi medrese talebeleri arasında faaliyet göstermektedir. **Asker arasına da adamlarının sızdığı haberi vardır. Vaziyet Cemiyet'in dikkatine...**

Derviş Vahdeti'nin bu kadar parayı bulması zordur. Taraftarları arasında varlıklı insanlar mevcut değildir. Cemiyet bu paralarını **Saray**'dan, yabancı elçiliklerden yahut

İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin prensiplerinden çekinen varlıklı tüccarlardan temin edilmiş olabileceğini düşünmeye başlamıştı. **Varlıklı Araplar da bunun destekçilerindendi.**

BURSA VE 31 MARTÇILAR

O günlerde tutulan belgelerde **Bursa** ile ilgili şu kayıtlara da rastlanmaktadır: **"İttihatı Muhammedin Cemiyeti** ne olan mensubiyeti bilinen **Hoca Kemalettin** nam şahıs, Cami kebirden bir bayrak alarak **Osmangazi'ye** hareket etmiş ve hükümet konağına girip memura sarık sardırma kalkmışlardır. **Müderris Hoca Bekir** namında biri yüz elli bin kişi olduklarını ve İstanbul'a hareket ettiklerini yaymaya başlamıştı. Bazı yerlerde de **Volkan Cemiyetleri** teşekkül ettirmişlerdir."

ZİYA GÖKALP

Kamil Paşa ile **Cemiyet** arasındaki ipler oldukça gerildi. Bazı meselelerde **Sadrazam** şüphe uyandırıcı tayinler yapmaya başlamıştı. Aynı tarihlerde **panislamist hareketler** daha yüksek sesle kendisini gösteriyordu. **İttihat ve Terakki**'nin önde gelen şahsiyetleri, **Ziya Gökalp**'in ortaya koyduğu Türkçülük hareketinin daha da kuvvetlenmesini istiyorlardı. **Derviş Vahdeti** isyan günleri artık yaklaşmıştı. **Harbiye Nezareti**'ne gelen bir haber: **İngiliz ve öteki yabancı bazı donanmaların sularımıza yaklaştığını bildiriyordu.** 31 Mart (13 Nisan) 1909 günü isyan birden patlayıverdi. Koşar adım ilerlerken bir taraftan da bağınıyorlardı: Şeriat İsteriz... "Ayasofya önündeki meydan hıncahınç doldu. **Derviş Vahdeti** orada isyancılara, hınç dolu bir konuşma yaptı: **"Şeriat hakimiyeti son buluyor. Buna dinimiz izin vermez. Şeriat hakim olmazsa kılınan namazlar kabul edilmez. Kadınları dinden çıkarcaklar. Sokaklarda ne işleri vardır?**

Mektepli zabitan, asker evlatları dinden çıkarıyor..."

ŞERİAT ADINA TESLİM

Ayaklanma başlatıldığında **İstanbul**'da **Payitahtta** 30 bin kişilik ordu kışlasındaydı. **Abdülhamid** kışlasındaki orduyu çıkarmıyordu. **"Sulhen halletmek icabı daha yerinde olacak. Ordu ile onlar karşı karşıya gelmemeli"** mütalaasındaydı. Çünkü önceki prova "ad fermanıyla" durmuştu. İsyân bütün dehşetiyle devam ediyordu. **Harbiye Nezareti ordunun kışlasından çıkarak isyana müdahale etmesi için iki teşebbüste bulunmuş ancak Abdülhamid ikna edilememişti.** İstanbul dehşet ve kanı yaşamaya başlamıştı.

MUSTAFA KEMAL VE HAREKET ORDUSU

İstanbul'da **Derviş Vahdeti** ayaklandırması başlar başlamaz. **Mustafa Kemal Selanik**'te tarihte önemli bir yer tutacak olan **Hareket Ordusu**'nu hazırlamıştı. Ve süratle **İstanbul**'a girmişlerdi. **Hareket Ordusu Komutanı Mahmut Şevket Paşa** idi. **Mahmut Şevket Paşa**, **Mustafa Kemal** dahil komutanları topladı. Erkanıharp'leri toplantıya çağırıldı. Paşa **"Meşrutiyet teminatı altındadır İstanbul'da asayiş tayin edilecektir"** diyor ve **İstanbul**'a hareket gecikiyordu.

MUSTAFA KEMAL'İN ÖFKESİ VE SÖZLERİ

Ve bir heyet, **Kumandan Mahmut Şevket Paşa**'yla konuşmaya gelmişti. Heyetin ne maksatla geldiğini zabitan tabii çabuk anlamıştı. Yüzler gerilmiş kaşlar çalınmıştı. **Mahmut Şevket Paşa** ile heyet

tin konuşması birkaç saat aldı. Paşa, heyetin söylediklerini birkaç satırla onlara anlattı:

"Meşrutiyet teminatı altındadır. İstanbul'da asayiş temin edilecektir." **Mahmut Şevket Paşa**, Saray'ın ve Sadrazamlığın bu teminatını da anlattıktan sonra Erkanıharp'lerine ne düşündüklerini sordu. İşte tam bu sırada **Mustafa Kemal** hemen öne çıktı ve **Mahmut Şevket Paşa**'ya ne düşündüğünü anlatmaya başladı.

"Bu isyanı lalettayın bir isyan hareketi görmek aldanmaya vesile olabilecektir. Memleketin muhtelif yerlerinde ayaklanmalar olduğu, gelen şifrelerle tespit edilmişti. **İsyân üç-beş elebaşım işi değildir. Fevkalade geniştir, planlanmıştır, dayanakları vardır. Vaziyet öyle gösteriyor ki dahilden ve hariçten yüksek mevkiilerden kışkırtmalar mevcuttur.** Me-seleye yalnızca asayişin temini noktaı nazarından bakmakta hatalı olacaktır. Kanaatimi muhafaza etmek istiyorum. Bunun derinliklerine inilmelidir. **Bugün asayiş temin etseniz bile yarın tekrar ortaya çıkmayacağını teminatı nedir? Bu isyanı ele başları bu irticai hareketleri başlatırlarken, milletin hassasiyetine sahip düşünceleri üzerinde hareket etmişlerdir. Yarın da öbür gün de aynı şeyi yapacaklarındın emin olabilirsiniz."**

Bütün kumandanlar ve erkanıharpler **Mustafa Kemal**'i nefes almadan dinliyorlardı. **Mustafa Kemal** düşüncelerini tereddütsüz ve çekinmeden ortaya koymaya devam etti:

"Bu isyancılar arkalarına başka kuvvetleri de almışlardır. Onların verdiği destekle kendilerinde daha geniş kuvvet vehmetmeye başlamışlardır. Tahmin ederim ki bu hazırlık uzun vakte da-

yanmıştır. **Yapılacak tahkikat bunu ispatla yetecektir. Evvela isyan vakit geçirilmeden bastırılmalıdır."** **Mustafa Kemal**'in konuşmasını öteki erkani harp-ler dikkatle dinliyorlardı. Hepsinin aynı kanaati olduklarını **Mahmut Şevket Paşa** gördü. **Mahmut Şevket Paşa** artık düşünmenin zamanının geçtiğini anladı. **Mustafa Kemal'in öfkeli konuşmasının ardından Mahmut Şevket Paşa İstanbul içine süratle girilmesi emrini verdi.** "O hadle derhal harekate başlayabiliriz. Tertiplerinizi yapınız..."

MUSTAFA KEMAL VE FAHRETTİN ALTAY PAŞA

Fahrettin Altay Paşa cephelede **Çanakkale'de Mustafa Kemal**'le beraber olacak, sonra da **Mustafa Kemal Paşa**'nın Adana'daki **Yıldırım Orduları Grubu**'nda görev alacak ve Cumhuriyet'in ilanına kadar da önemli görevler üstlenecekti.

HARBİYE, TIBBİYE, MÜLKİYE

Derviş Vahdeti İstanbul'da ayaklanmayı başlattığında. Harbiye, Tıbbiye ve Mülkiye silahlara sarılarak Derviş Vahdeti'yle vuruşmaya başlamışlardır bile. Hareket Ordusu İstanbul'a girdiğinde onlar da Hareket Ordusu saflarına katıldılar.

Gazeteci Yazar Taylan Sorgun'un kitapları (Kaynak Yayınları):

O dönemleri yaşayanların Gazeteci-Yazar Taylan Sorgun'a bizzat anlattıkları:

- 1- İmparatorluktan Cumhuriyete
- 2- Halil Paşa
- 3-Mütareke Dönemi ve Bekir Ağa Bölüğü
- 4-Devlet Kavgası, İttihat Terakki
- 5- Esir Şehrin Fedaileri

DOĞA-İNSAN

YAŞADIKLARIM DÜŞÜNDÜKLERİM

lutfi.ozgunay@gmail.com

LÜTFİ ÖZGÜNAYDIN

Üsküdar, yüzyıllardır kültür ve sanatın kavşağı

DÜNYANIN en önemli kentlerinde sergiler açtım. New York'ta Mardin sergisinin ve İstanbul fotoğraf sergisinin gördüğü ilgi beni şaşırtmıştı... Yazarlar projem bitti rahatladım Üsküdar'la ilgili bir çalışmaya başladım. Üsküdar kadim bir şehir. Bir sergi bir kitap... İstanbul'da açacağım, sonra New York'a götüreceğim. Neden New York? Çünkü oğlum orada. Bugüne dek hep niyet ettim kısmet oldu. Şimdilik çalışıyorum, elbet bu günler geçecek. Güzel günler geldiğinde elbet el ele vereceğimiz bir kurum bulunacak, niyetim gerçekleşecek.

KIZ KULESİ VE EFSANELER

Virtüs öncesi, Kız Kulesi'nde fotoğraf çe-

kimi sırasında, yoruldum dinlenirken, baktım insanlar birbirlerine efsaneyi anlatıyor. Bu birçok yerde böyle. Tarihi derinlikler yerine efsaneler kalıyor ve yaşıyor. İşte Roma imparatorunun kızı, Selçuklu sultanının kızı, hat-ta Battal Gazi'nin tekfurun kızını kaçırıp, "atı alan Üsküdar'ı geçti" efsanesi... Diğer efsanelere göre, etrafı çevrili kuleye kapatılıp muhafaza edilen, genç kıza ya da imparatorun karnısını yılan sokuyor. Hatta aynen Van'da ki Akdamar adasında geçen hikayeye uygun Rahibe Hero ve Leandros arasında yaşanan aşk ve Leandros'un yüzerek ona giderken boğulması ile sona eriyor. Gerçek tarihi bilgiler ancak kitap sayfalarında yer alıyor ancak efsaneler halkın dilinde yaşıyor. Kız Kulesi Yunanlılar ve Romalılar zamanında İstanbul Boğazı'nı denetim altında tutmak ve vergi toplamak için kullanılıyor... Osmanlı'da ise bir gezi ve keyif adası.

KADİM ŞEHİR ÜSKÜDAR

Üsküdar beni çok etkileyen bir mekandır, şehirdir. Bir kez İstanbul silüetlerini izlemenin görmenin mekanıdır. Sahil boyu yürüyerek, İstanbul silüetlerine dalar gidersiniz... Milyonlarca fotoğrafçı yüz elli yıldır Kız Kulesi ile İstanbul silüetlerini birleştirmek için uğraşıyor... Her dem insanlar oradadır sabah akşam günbatımında fotoğraf çekerler... Boydan boya kıyı sadece bir gezi yolu değil bir dönemin düşünlüğü eserlere bakılarak yorumlandığı bir mekandır. Üsküdar merkezden Kız Kulesi'ne doğru yürürken dünyanın en güzel boğazının kıyısındasınız, birkaç adımdan sonra yüreğinize huzur dolduğunu hissedersiniz. Güneşin önünde her dem değişen panorama sizin bilincinizdeki her şeyi silecektir.

ÜSKÜDAR'A CAMİLER YAPTIRAN SULTANLAR

Üsküdar belirttiğim gibi kadim bir kent o kadar önemli eserler, camiler var ki... Ancak bir kitapta anlatılabilir. Benim bu yazımda dikkate değer Valide Sultanlar Üsküdar'da camiler, eserler yaptırmışlar. Üsküdar'ın göbeğinde, Kanuni'nin kızı Mihrimah Sultan'ın yaptırdığı Valide Sultan Camisi, yine ikinci Sultan Mustafa'nın annesi tarafından yaptırılan Yeni Vali-

de Camisi ve Nurbanu Sultan tarafından Mimar Sinan'a yaptırılan Atik Valide Cami.

ÜSKÜDAR'A GİDERKEN ALDI DA BİR YAĞMUR

Müzik evrensel, "Üsküdar'a Giderken" şarkısı birçok milletin dilindedir. Bizim çok söylenen şarkılarımızdan birisidir. Melodiyi herkes bilir ve keyif alır. Araştırdım güftesini kimin yazdığını bulmaya çalıştım ama bulamadım, sanırım anonim. İskoç askerleri İstanbul'da iken gayda çalarak bir marş yapmışlar. Bu marş sonunda Üsküdarlı bir ozanın sözleriyle türkü olmuş. Külhani bir tavrının olduğunu yazıyor eski yazarlar. Reşat Ekrem Koçu da bu konuda yazmış. Koçu zamanında bir İstanbul Ansiklopedisi yayımlanmaya başlamış. Ansiklopedi tamamlanmamış. O ansiklopedide Üsküdar'la ilgili çok geniş bilgi varmış.

OSMANLI EVLERİ VE KÜLLİYELER...

Üsküdar gerçekten geçmişte kültür ve sanatın kavşağıymış. Yani İstanbul'un bir parçası ama, başlı başına özellikleri olan naif ya-

pıların, eski Osmanlı evlerinin külliyelerin yer aldığı kadim bir şehir. Üsküdar'ı gezerseniz, eski özgün evleri mutlaka gezin o sokaklarda dolaşın, evlerin formu sizi nasıl rahatlatcağınızı göreceksiniz.

Üsküdar'ın günümüzdeki kültürel çalışmalarıyla ilgili Üsküdar Belediyesi Kültür Müdürü Mesut Meyveci ile konuşacağım. Ayrıca geniş bir Üsküdar röportajı için, zor günlerin geçmesinden sonra başkan Hilmi Türkmen'le de konuşmaya çalışacağım.

TÜRK KLASİKLERİ

10 KİTAP

Namık Kemal / Vatan Yahut Silistre

Namık Kemal / İntibah

Namık Kemal / Cezmi

Mehmet Rauf / Eylül

Nabizade Nazım / Karabibik

Recaizade Mahmut Ekrem
Araba Sevdası

Sami Paşazade Sezai
Sergüzeşt

Taaşuk-ı / Talat ve Fitnat

Nabizade Nazım / Zehra

Ahmet Mithat Efendi
Felatun Bey ve Rakım Efendi

79 TL

Kargo dahil

0212 245 81 81

KELDANİ KİLİSESİ PAPAZININ ANNESİ ÖLÜ BULUNDU, BABASI ARANIYOR

'Komşumuz PKK'nın kaçırdığını söyledi'

Anne-babası Beytüşşebap'ta 11 Ocak'ta kaybolan ve 20 Mart'ta annesinin cansız bedenine ulaşılan İstanbul Keldani Kilisesi Papazı Remzi Diril, 'Bu olayın faillerinin bulunması için devletten her şeyi yapmasını istiyoruz. Babamı sağ bulmak istiyoruz. Birini kaybettik, öbürünü de kaybetmeyelim' dedi

HABER MERKEZİ

ŞIRNAK'ın Beytüşşebap ilçesine bağlı Kovankaya köyünde yaşayan 72 yaşındaki Hurmuz Diril ve 65 yaşındaki Şimoni Diril'den, çocukları haber alamayınca, yaşlı çiftin kaybolduğu ortaya çıktı.

Yetkililere haber verilmesi üzerine kayıp çifti bulmak için havadan ve karadan arama faaliyetleri yapıldı ancak bu çalışmalara kötü hava koşulları nedeniyle ara verilmek zorunda kalındı. Havanın mevsim normallerine dönmesiyle yapılan aramada Şimoni Diril'in cansız bedeni 20 Mart'ta köye yakın bir dere yatağında bulundu. Baba Hurmuz Diril ise halen kayıp.

Süreci AA muhabirine anlatan İstanbul Keldani Kilisesi Papazı Remzi Diril, köylerinin,

90'larda askeri bölge olarak ilan edilen alanda olduğu için boşaltıldığını, açılım sürecinde başlatılan köye dönüş projesiyle ailesinin İstanbul'dan köye döndüğünü, beş haneden oluşan köyün tamamının Keldani olduğunu anlattı.

Anne ve babasının kaybolmasını tesadüf sonucu öğrendiğini ifade eden Diril, annesiyle son olarak yılbaşında telefonla konuştuğunu, Avrupa'dan gelen akrabalarının köyü ziyaret etmek istemeleri üzerine anne-babasını aradığını, onlara ulaşamayınca köye gittiğini ve kayıp hikayesini bu şekilde öğrendiğini söyledi.

KOMŞU GÖRGÜ TANIĞI

Remzi Diril, 12 Ocak'ta köye vardıklarında komşularından aldığı bilgiyi ise şu şekilde aktardı: "Komşumuz ilk etapta üç tane terör örgütü (üyesinin), PKK'nın anne-babamı götürdüğünü söyledi. Olayı yetkililere bildirdik. Hava koşullarına göre de yetkililer harekete geçti. Bizim köy yüksek bir kesimde ve karlı. Bu sene de çok kar yağdı. Maalesef sadece olay yeri inceleme indi oraya. Daha sonra da savcılık kanalıyla bazı yerler arandı. Dronelarla bu aramayı yaptıklarını bildirdiler bize. Maalesef bir şey bulamadılar."

Geçen yıl köylerine yakın bir bölgede birkaç PKK'lının öldürüldüğü-

nü ve ailesinin bundan sorumlu tutulduğu için kaçırılmış olabileceğini kaydeden Diril, "O karda kışta, annem-babam yaşlı. Annem 65, babam 72 yaşında. Onlar o soğukta uzun yol yapamazlar o karda kışta, eğer o yolda bir şey olduysa onlara bilmiyoruz. Ve onlar infaz edildiyse de bilmiyoruz. Dövülerek, boğularak, her şey olabilir yani" dedi.

Köyde yaşayan ağabeyinin 20 Mart'ta annesi Şimoni Diril'in cansız bedenini bir dere yatağında bulduğunu belirten Remzi Diril, Şimoni Diril'in ölüm sebebinin otopside son- ra belli olacağını ancak "öldürüldüğünü" düşündüklerini söyledi.

Savcılığın olayı her yönüyle araştırdığını ifade eden Diril, "Devletimizin bu olayın faillerinin bulunması için her şeyi yapmasını istiyoruz ve babamın da sağ olarak bulunmasını istiyoruz. Birini kaybettik, öbürünü de kaybetmeyelim" diye konuştu.

Türk-İş: 15 gün iş durdurulmalı

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) ile mücadelede yeni tedbirler alınması gerektiğini belirtti.

Türk-İş Yönetim Kurulu adına yazılı açıklama yapan Ergün Atalay, dünyanın büyük bir bölümüne yayılan Kovid-19'un etkisi ve yaygınlığının arttığını hatırlatarak, Türkiye'de de salgının etkisinin azaltılması ve ortadan kaldırılması doğrultusunda bir dizi tedbir amaçlı kararlar alındığını ve uygulamaya konulduğunu ifade etti.

Kovid-19 ile mücadelede yeni tedbirler alınması gerektiğini belirten Atalay, "İşten çıkarmalar yasaklanmalı, zorunlu mal ve hizmet üretimi dışında tüm işler en az 15 gün süreyle durdurulmalıdır" çağrısında bulundu. Bu süreçte ortaya çıkacak gelir kaybının da karşılanması gerektiğini belirten Atalay, şöyle devam etti:

"Ülkemizi ve bütün dünyayı tehdit eden Kovid-19 salgınına karşı etkin bir mücadele için alınan önlemlere ek olarak çalışma hayatına ilişkin aşağıdaki tedbirlerin de hayata geçirilmesinin önemli olduğunu düşünüyoruz. Çalışma hayatında alınacak bu tedbirler hem salgının yayılmasını engellemek hem de işçilerin ve tüm çalışanların sağlığını ve işini korumak açısından gereklidir. Salgını önleme ko-

nusunda kamu otoritelerinin gerek sosyal yaşam için gerekse işyerlerindeki üretim süreçlerini kapsayan iş sağlığı ve güvenliği için aldığı ve alacağı tedbirleri hayati önemde görüyoruz."

'İŞ AKDİ FESHİ ASKIYA ALINMALI'

Türkiye'nin en kısa sürede ve el birliği ile bu ağır felaketin üstesinden gelmesi dileğinden bülünen Atalay, alınmasını istedikleri yeni tedbirleri kamuoyu ve yetkililerin dikkatine sunduklarını vurgulayarak, şu ifadeleri kullandı: "Kovid-19 salgını süresince işten çıkarmalar yasaklanmalıdır. Salgının yeni bir işsizlik dalgasına yol açmaması, işin ve işçinin gelir sürekliğinin sağlanması için Kovid-19 ile mücadele döneminde işverenin iş sözleşmesini feshi imkanı askıya alınmalıdır. Kovid-19'a karşı mücadele kapsamında zorunlu ve acil mal ve hizmet üretimi hariç olmak üzere, en az 15 gün süreyle, bütün işlerin durdurulması, işçilerin korunması ve salgının yayılma hızının önlenmesi için önem arz etmektedir."

'İŞSİZLİK SİGORTASI DEVREYE SOKULMALI'

İşten çıkarılmaların ve işlerin durdurulmasının yol açacağı gelir kaybına karşı işsizlik Si-

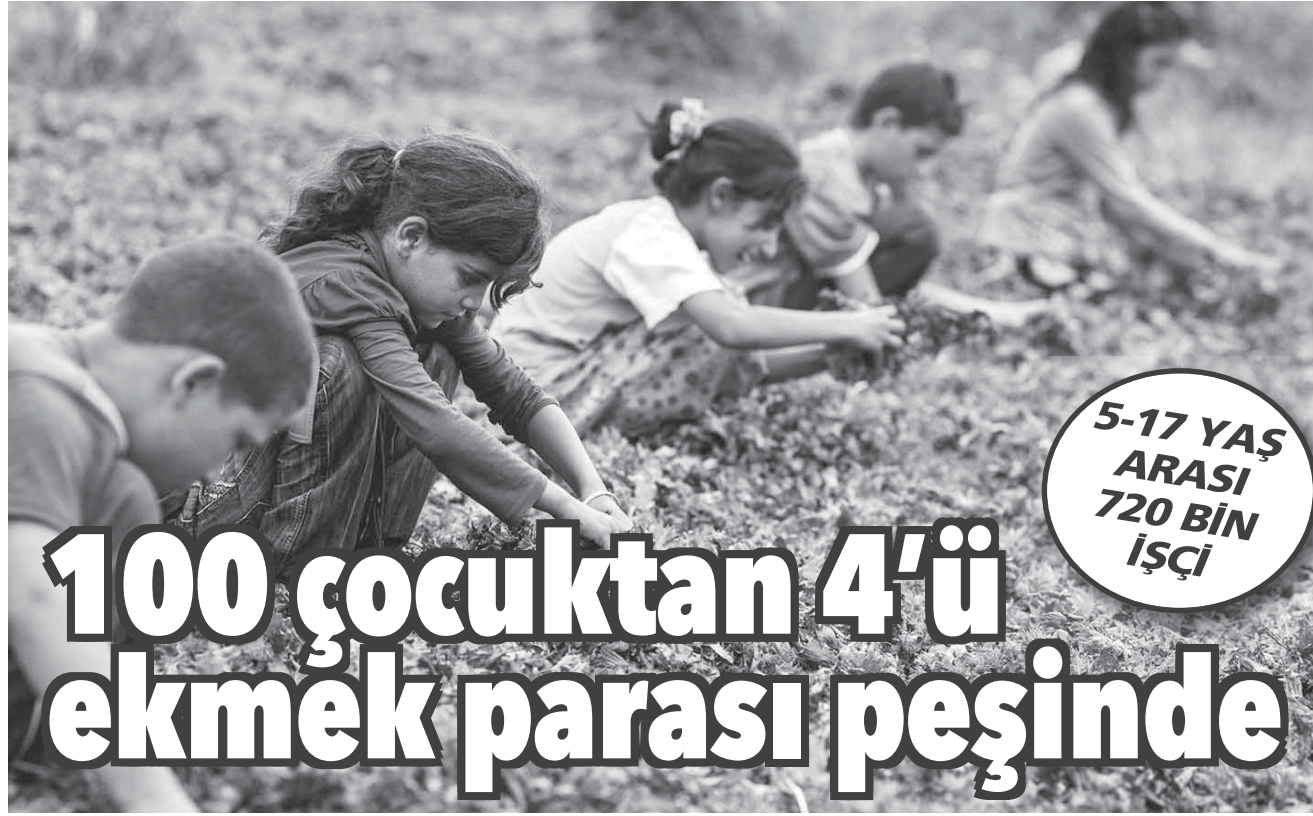

gortası Fonu kaynaklarının hızla devreye sokulmasını isteyen Atalay, şu öneride bulundu: "İşsizlik ödeneği ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanmak için işçi açısından gerekli olan koşullar kaldırılmalıdır. Küresel salgın nedeniyle iş ve gelir kaybına uğrayan bütün işçilere işveren, İşsizlik Sigortası Fonu ve devlet tarafından gelir desteği sağlanmalıdır."

ÜÇLÜ DANIŞMA KURULU

Atalay, işten çıkarılmaların izlenmesi için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı nezdinde "Üçlü Danışma Kurulu" bileşimine uygun bir izleme ve denetim mekanizması kurulması gerektiğini de kaydetti.

Öte yandan Hak-İş ve DİSK de çalışma hayatı için aynı talepleri dile getirdi.

TÜİK'in, Türkiye'de 2019 yılının 4. çeyreğinde (ekim, kasım, aralık) bir ekonomik faaliyette çalışan 5-17 yaş grubundaki çocuk sayısı araştırmasına göre 720 bin çocuk işbaşı yapıyor

TÜRKİYE İstatistik Kurumu, "Çocuk İşgücü Anketi Sonuçları 2019" çalışmasını yayımladı. Özel konulu araştırma, geçen yılın 4. çeyreğinde "Hanehalkı İşgücü Araştırması" ile 5-17 yaş grubundaki çocukları kapsadı.

Buna göre, Türkiye genelinde 5-17 yaş grubundaki çocuk sayısı 16 milyon 457 bin olarak tahmin edildi. Bu yaş grubundaki çocuklar, kurumsal olmayan nüfusun yüzde 20.3'ünü oluşturdu. Yaş grupları itibarıyla 5-11 yaş grubundaki çocuk sayısı 9 milyon 12 bin, 12-14 yaş grubundaki çocuk sayısı 3 milyon 796 bin, 15-17 yaş grubundaki çocuk sayısı ise 3 milyon 649 bin kişi olarak öngörüldü.

Bir ekonomik faaliyette çalışan 5-17 yaş grubundaki çocuk sayısı 720 bin olurken, çalışan çocuklar arasında 5 yaşında çocuk gözlenmedi. 5-17 yaş grubunda çalışan çocukların aynı yaş grubundaki çocuklar içinde payını gösteren istihdam oranı ise yüzde 4.4 oldu.

YÜZDE 65.7'Sİ ÇALIŞIRKEN OKUYOR

Çalışan çocukların yüzde 79.7'sini 15-17 yaş grubundakiler, yüzde 15.9'unu 12-14 yaş grubundakiler, yüzde 4.4'ünü de 5-11 yaş grubundaki çocuklar oluşturdu. Cinsiyete göre incelendiğinde, çalışan çocukların yüzde 70.6'sını erkek, yüzde 29.4'ünü ise kız çocukları oluşturdu. Söz konusu çocukların yüzde 65.7'si bir eğitime devam ederken, bu oran erkeklerde yüzde 65.6, kızlarda yüzde 66.1 oldu.

Yaş gruplarına göre, 5-14 yaş gru-

bundaki çalışan çocukların yüzde 72'si, 15-17 yaş grubunda çalışan çocukların ise yüzde 64.1'i aynı zamanda bir eğitime devam etti. Çalışan çocukların yüzde 34.3'ü eğitime devam etmedi.

Çocukların çalışma nedenlerinde ilk sırayı yüzde 35.9 ile "hanehalkının ekonomik faaliyetine yardımcı olmak" aldı. Bunu yüzde 34.4 ile "iş öğrenmek, meslek sahibi olmak", yüzde 23.2 ile "hanehalkı gelirine katkıda bulunmak" izledi. Çocukların yüzde 6.4'ü ise "kendi ihtiyaçlarını karşılamak" amacıyla çalıştı.

TARIM, SANAYİ, HİZMET SEKTÖRÜ

Söz konusu çocukların yüzde 30.8'i tarım, yüzde 23.7'si sanayi, yüzde 45.5'i ise hizmet sektöründe yer aldı. Yaş grubuna göre incelendiğinde, 5-14 yaş grubunda çalışan çocukların yüzde 64.1 ile tarım sektöründe, 15-17 yaş grubunda çalışan çocukların ise yüzde 51 ile hizmet sektöründe ağırlık kazandığı görüldü. İşteki durumuna göre çalışan çocukların yüzde 63.3'ü ücretli veya yevmiyeli, yüzde 36.2'si ücretsiz aile işçisi, yüzde 0.5'i ise kendi hesabına olarak çalıştı.

Bu çocukların yüzde 66'sı düzenli yerinde, yüzde 30.4'ü tarla-bahçede, yüzde 3'ü seyyar sabit olmayan işyeri veya pazar yerinde, yüzde 0.5'i ise evde çalıştı.

KİMYASAL MADDEYE MARUZ KALİYORLAR

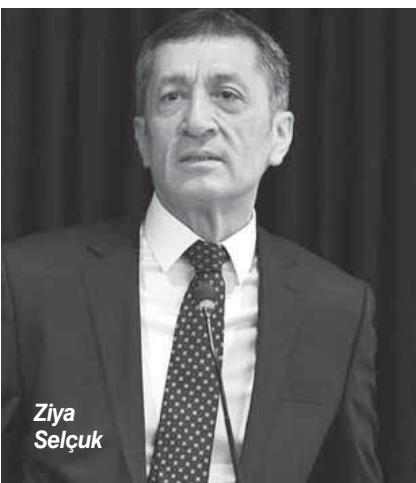
Çalışma ortamında fiziksel sağlığı olumsuz etkileyen faktörler incelendi-

ğinde, çalışan çocukların yüzde 12.9'unun aşırı sıcak/soğuk ya da aşırı nemli/nemsiz bir ortamda çalıştığı, yüzde 10.8'inin kimyasal madde, toz duman veya zararlı gazlara maruz kalıyor.

Çalışan çocukların yüzde 10.1'i zor duruş şekli veya harekete maruz kaldı veya ağır yük taşıdı; yüzde 10'u ise gürtlü veya şiddetli sarsıntıyla karşılaştı. Bunların yüzde 6.4'ünün çalıştığı ortamda kaza riskiyle karşı karşıya kaldığı, yüzde 4.6'sının ise çalıştığı işyerinde göz yorgunluğu veya görsel odaklanma konusunda risk altında olduğu belirlendi.

Çocukların yüzde 1.3'ü çalıştığı yerde bir yaralanma veya sakatlanmaya maruz kalırken, yüzde 4.4'ü çalıştığı yerde yaralanma veya sakatlanmaya tanık oldu. Çocukların yüzde 0.1'i çalıştığı yerde fiziksel, sözlü şiddet veya kötü muameleyle maruz kalırken, bu duruma tanık olanların oranı ise yüzde 1.5 olarak tahmin edildi.

Hane için alışveriş, temizlik, yemek, ütü gibi ev işleriyle hanede kendinden küçük çocuklara veya yaşlı/engelli/hasata bir yakınına bakma konularında ailesine destek olan çocukları ifade eden ev işlerinde ailesine yardımcı olan çocuklar, çalışan çocuk kapsamında yer almıyor. Ancak araştırmada 5-17 yaş grubunda, ev işlerinde ailesine yardımcı olan çocukların oranının yüzde 45.5 olduğu bilgisi de paylaşıldı. Bu oran erkek çocuklarda yüzde 40, kız çocuklarda yüzde 51.3 olarak belirlendi.

"Bu konuyu birinin gündeme getirmesi gerekmiyor. Bu konuyla ilgili Maliye Bakanlığı ile ilgili çalışmalar yapılıyor, çok da mesafe alındı. Neyi nasıl yapabiliriz konusunda en kısa zamanda bir açıklama olacak."

'Ücretli öğretmen maaşları için çalışma yapılıyor'

MİLLÎ Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, koronavirüs önlemleri kapsamında okulların kapalı olduğu sürelerde ücretli öğretmen maaşlarına ilişkin, "Konuyla ilgili Maliye Bakanlığı ile ilgili çalışmalar yapılıyor, çok da mesafe alındı. Neyi nasıl yapabiliriz konusunda en kısa zamanda bir açıklama olacak" dedi.

Bakan Selçuk, TV100'ün canlı yayında eğitim gündemine ilişkin soruları yanıtladı. Selçuk, okulların kapalı olması nedeniyle Millî Eğitim Bakanlığınca 7 Haziran'da yapılacak Liselere Geçiş Sistemi (LGS) kapsamındaki merkezi sınav başvurularını otomatik olarak yapacaklarını belirtti.

ÖZEL OKULLAR TELAFİ EĞİTİM YAPACAK

Bakan Selçuk, özel okul taksitlerine ilişkin bir düzenleme hazırlığının bulunup bulunmadığına ilişkin soruya karşılık,

"Bu konuyla ilgili bazı teknik çalışmalar devam ediyor. Esasen bir özel okulun aldığı ücreti tümüyle iade etmesi orada görevli olan öğretmenlerin maaşının ödenememesi demek. Dolayısıyla okulların sürdürülebilirliği konusunda belirli bir standartı korumak önemli. Özel okullar, koronavirüs önlemleri kapsamında yapılamayan tüm derslerin yaz tatili bile olsa telafi edileceği yönünde kamuoyuna açıklama yaptı" yanıtını verdi.

Selçuk, 20 bin öğretmenin atama takvimine ilişkin, "Şu anda okullar kapalı. Dolayısıyla okullardaki belirsizlik ortadan kalktığı anda illerle ilgili süreç de otomatik olarak işleyecek. Bu konuda geçmişte sorun çıkmadığı gibi şimdi de çıkmayacak" diye konuştu.

Okulların kapalı olması süresince ücretli öğretmen maaşlarına ilişkin bir soruya karşılık Bakan Selçuk, konuyu takip ettiklerini belirterek, şunları kaydetti:

MESUT Yılmaz ve Bülent Ecevit'in Genel Başkanları olduğu ANAP ve DSP, Erbakan-Çiller Hükümetinden sonra 30 Haziran 1997-11 Ocak 1999 arasında 15 ay 11 gün iktidarda kaldılar.

"Nerede kaldık" dercesine, önce KÖYTEKS'in 21 konfeksiyon makinesini ve 63 örgü makinesini sattılar. Ardından Süt Endüstrisi Kurumu (SEK) ... Yenice Süt Toplama Merkezi ve Giresun Süt Ve Mamülleri İşletmesi'ni sattılar.

Sonra da SÜMERBANK'a büyük saldırı gerçekleştirdiler.

Denizli Pamuklu Sanayi İşletmesi, Maraş Pamuklu Sanayi İşletmesi ve Ereğli Pamuklu Sanayi İşletmesi'ni sattılar.

Afyon Sincanlı Yapağı Ve Tiftik İşletmesi ile Sahlili Palamut ve Valeks İşletmesini sattılar.

Bünyan Yünlü Sanayi İşletmesi, Sungurlu Konfeksiyon Fabrikası ve Erhaz Hazır Giyim Tesisini sattılar.

Sivas Hazır Giyim Tesisi, Mersin Konfeksiyon Tesisi, satış mağazası ve deposunu sattılar.

Sivrihisar Alım Ajansını ve Bursa Bölge Müdürlüğünü sattılar.

Mannesman-Sümer Boru Endüstrisi'ni ve Soda Sanayii'ni sattılar.

Bütün bunlar SÜMERBANK tesisleri idi ve Mesut Yılmaz-Bülent Ecevit döneminde satıldılar. Nasıl bir kindir anlamak mümkün değil.

Konya Krom Magnezit İşletmesi, 1984'te Özal tarafından Sümerbank'tan koparılmış, ÇİTOSAN'a verilmişti. Yılmaz-Ecevit İktidarı da tamamen sattı bu işletmeyi.

Çimento ve seramik sektörünün güzide fabrikaları da bu dönemde satıldı. Kurtalan Çimento Fabrikası, Bozuyuk Seramik, Yanımca Porselen ve ÇİTOSAN'ın Öğütülebilirlik Laboratuvarı...

Sonra devletin turizm tesislerine yöneldiler. Kemer Marina, Akçay Tatil Köyü, Kuşadası Marina, Bodrum Marina Tesislerini sattılar.

Liman satışları Erbakan-Çiller döneminde başlamıştı. Bunlar sürdürdü saldırıyı. Türkiye Denizcilik İşletmesi'nin (TDİ) Rize ve Antalya Limanları, Hopa, Giresun ve Rize Limanlarındaki kiralık tesisleri ve çeşitli illerdeki altı gayrimenkulü bu dönemde satıldı.

Deniz Nakliyatı AŞ'nin Üsküdar Binası ile denizcilik alanında tasfiye devam etti.

Ve enerji... PETROL OFİSİ'nin Boray Tankeri, Piri Reis Tankeri ve yedekleri satıldı bu dönemde.

ORUS'e saldırı Çiller-Baykal Hükümeti başlatmış, sekiz işletmesini satmışlardı. Yılmaz-Ecevit Hükümeti ise, ORUS'un Eskişehir, Kalkın, Yenice, Demirköy, Bartın, Şavşat, Arhavi, Artvin, Borçka ve Dursunbey İşletmelerini, Bolu Empronyeleme tesisini, 78 gayrimenkulünü ve Demirköy'deki taşınmazlarını sattılar.

Sivas Demir-Çelik İşletmesi de bu dönemde satılanlardan...

Yılmaz-Ecevit Hükümeti, Karadeniz Bakır İş-

KİT'LER YOK EDİLİRKEN YANDAŞLAR NE YAPTI? -5

ANAP-DSP Hükümetinin büyük yıkımı

letmesi'nin tam 246 adet arsasını, TÜSTAŞ'ın Ankara A.O.Ç. Mahallesindeki 2 binasını da sattı.

1987'de Özal, satmak amacıyla kurulan parçaladığında THY, Uçak İkrar (HAVAŞ) ve Yer Hizmetleri (USAŞ) olarak ikiye parçalandı. 1994'de Çiller-Karayalçın Hükümeti HAVAŞ'ın yüzde 60'ını sattı. 1997'de yüksek mahkeme satışını kesin olarak iptal etti. İktidarda olan Yılmaz-Ecevit Hükümeti kararın görmezden geldi. Hatta yargının "hiç satılmamış gibi eski haline getirilmesi" yönündeki emredici kararna rağmen, top gibi oynadılar. Ta ki bugüne kadar...

Gelelim ETİBANK'a! 1935'te Atatürk kurdu. Yeraltı kaynakları, endüstriyel hammadde ve enerji üretecek, sermaye bulacaktı. Buldu ve yaptı hepsini. Madenler millileştirildi, sayısız tesis açıldı.

ETİBANK da battı özelleştirmecilerin gözüne. Satacak, yaptıklarını yıkacaklardı.

DYP-SHP Hükümeti ETİ'nin KÜMAŞ, AEG-ETİ, Celaladağ, Pozantı ve Köylühisar Maden Sahaları ve Elazığ Sodyum Bikromat İşletmesi'ni sattı. ANAP-DSP Hükümeti ise, bankacılık damarını kesmeye koyuldu. 1998'de sattı bankayı. Sonra TMSF el koydu, el koyduğu İNTERBANK ve ES-BANK ile birleştirdi, BAYINDIRBANK'a devretti. 2005'te BAYINDIRBANK'ın adı Birleşik Fon Bankası oldu. Böylece ETİBANK'ın bankası yok edildi.

Sonraki Hükümetler ETİ'nin diğer madenlerini de sattılar. En son Sihhiye'deki dev ETİBANK Genel Müdürlüğü binası yıkıldı. Açık otopark yapıldı yerine.

YILMAZ-ECEVİT HÜKÜMETİNİN KAPATIP YOK ETTİKLERİ

Et ve Balık Kurumu'nun Yüksekova Kombinasyonu'nı, KÖYTEKS'in Tatvan Kazak Üretim Tesisini, ORUS'un Ardeşen İşletmesi'ni kapatıp yok ettiler.

SÜMERBANK'ın Hacıömer Halıcılık Tesisi'ni, Diyarbakır Halı Fabrikası'nı, Elazığ Sivrice Eğitim ve Dinlenme Tesisleri'ni kapatıp yok ettiler.

TURBAN'ın Beldibi ve Belek Sosyal Turizm İşletmelerini, Marmaris Tatil Köyü'nü, Antalya Adalya Otelini, Antalya Kaleiçi Dükkanları / Yat Limanı'nı kapattılar ya da işletmesinden çekildiler.

Ve tarım işletmelerimizin gözbebeği Türkiye Ziraat Donatım Kurumu'na büyük bir saldırı başlatıldı. Bir günde tarım makineleri imalatı yapan tam beş işletmeyi, Ankara, Adana, İzmir ve Kırklareli Tarım Makineleri İmalat İşletmelerini ve Pamukova Tarım Makineleri Araştırma Enstitüsü'nü kapattılar, yok ettiler.

★★★

Bütün bunlar yapılırken bu partilerin vekilleri, yöneticileri ve taraftarları ne mi yaptılar?

Sustular, seyrettiler, görmezden geldiler. Bugün de hâlâ yaptıkları gibi.

TTK'da üretim durduruldu

GENEL Maden İşçileri Sendikası'ndan yapılan açıklamaya göre tüm dünyada ve ülkemizde yayılmaya devam eden koronavirüse karşı alınan tedbirler kapsamında, Türkiye Taşkömürü Kurumu'nda (TTK) üretim durduruldu. İş güvenliği amacıyla tüm müesseselerde belirli sayıda işçi çalıştırılırken, diğer işçiler ikinci bir emre kadar idari izne çıkarıldı.

TTK yönetimi ile sendika arasında yapılan toplantı sonrası alınan kararlar GMİS'ten yapılan açıklamayla paylaşıldı: "Türkiye Taşkömürü Kurumu'nda (TTK) üretim durdurulmuştur. TTK'ya bağlı müesseselerde çalışan işçilerimiz ikinci bir emre kadar idari izne çıkarılmışlardır. Müessese yetkililerinin belirleyeceği

zorunlu hallerde çalışılacak kadar sayı da belirlenen isimler 15 gün boyunca çalışacaktır. 15 gün sonunda bu isimlerin yerine belirlenen diğer isimler çalıştırılmak üzere işe çağırılacaktır."

Müesseselerde çalıştırılacak işçilere birim amirlerince bilgi verileceği kaydedilen açıklamada, sunlar kaydedildi: "Karadon Müessesesi'nde 280, Kozlu Müessesesi'nde 150, Üzülmüş Müessesesi'nde 105, Armutçuk Müessesesi'nde 100, Amasra Müessesesi'nde 60, Merkez Servislerde 30 olmak üzere 725 işçi çalıştırılacak. Bu sayılar müesseselerde 3 vardiyada çalışacak toplam işçi sayısıdır. Ayrıca bürolarda çalışacak işçilere birim amirlerince bilgi verilecektir."

Toplusözleşmede kapsam dışı bırakılanlar

■ **Toplusözleşme imzalanan bir fabrikada büro personeliyim. Önceki dönem sözleşmede bizi kapsam dışı bırakmışlardı. Sendikaya üye olursam yeni dönem sözleşme imzalandığında haklardan yararlanabilir miyim?**

u iş sözleşmelerinde mühendisler, şefler, büro personeli gibi çalışanlar işverenlerin bu konudaki ısrarlı tutumunu ve bu kişilere zaten daha iyi haklar tanındığı gibi gerekçelerle kapsam dışı bırakılabilmektedir. Kapsam dışı olmanız sendikaya üye olmanızın önünde bir engel değildir. Ancak sendikaya üye olmanızla birlikte kapsam dışı bırakıldığınızda toplu sözleşme ile alınan haklardan yararlanmanız mümkün olmaktadır. Yargı kararları bu yöndedir.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nda (Md.39) toplu iş sözleşmesinden yararlanamayan kişiler olarak üç grup sayılmıştır: İşveren vekilleri ve toplu sözleşme görüşmelerine işvereni temsilen katılanlar; aksine bir hüküm ol-

mamakla, grev sırasında zorunlu olarak çalışanlar dışında greve katılmayıp işyerinde çalışanlar ve sendika üyesi olmayanlar. Sonuncular dayanışma aidatı ödeyerek toplu sözleşmeden yararlanabilmektedir. Maddede kapsam dışı bırakılanlardan söz edilmemekle birlikte, mevzuatta bazı işçilerin toplu iş sözleşmesine konan bir madde ile kapsam dışında bırakılmasını engelleyen bir düzenleme de bulunmamaktadır.

Sendikaya üye olan bir işçi, haklarını ve diğer çalışma koşullarını belirleme yetkisini ilgili sendikaya devretmiş sayılır. İlgili sendika işverenle yaptığı toplu pazarlık sonucu bu işçiyi kapsam dışı bıraktığından işçi bununla bağlı olmaktadır. Aslında epeyce yaygın olan bu uygulama, işçilerin Anayasa'dan kaynaklanan toplu sözleşme yapma hakkının işveren ve sendika tarafından ortadan kaldırılmasıdır.

Sorumunuzu calismahayati@aydinlik.com.tr adresine gönderebilirsiniz.

6.5728

dolar

7.2002

avro

2142TL

Cumhuriyet altını

89.384

BİST - 100

11.22

faiz

\$ 22.78

b. petrol

Hakan
TOPKURULU

Petro dolar biterken TL tahtına geri dönüyor

BRETTON Woods Sözleşmesinin temeli, ABD dolarının rezerv para olması, doların ise bu özelliği ile birlikte bir ons altının 35 dolara bağlanması idi.

Vietnam Savaşı, ABD'de ciddi ekonomik yük getirip, borç ödemek için sürekli dolar basması, Bretton Woods sözleşmesine aykırı hareket eden Amerika'nın ticaret ortaklarının harekete geçerek ellerindeki dolarlar karşılığı ABD'nin elindeki altınları talep etmeleri sonucunda, ABD dolarının ve doların dünya hâkimiyeti tehlikeye girmişti. Dönemin ABD Başkanı Nixon doların altın ile olan bağıını kopardı. Artık dolar serbestçe ve sonsuz basım olacağına kavuşmuştu. ABD'de elindeki altın stoğunu kimseye vermek zorunda değildi artık. Ancak doların dünya ticaretindeki hâkimiyetinin devam etmesi gerekiyordu. Nixon döneminin Dışişleri Bakanı Henry Kissinger dünyada en fazla ticareti yapılan petrolün fiyatının dolar ile belirlenmesi konusunda Suudi Arabistan Kralı Faysal'ı ikna edince!! Dolar artık dünya ticaretinde talep edilmesi gereken para haline gelmişti. **PETRO DOLAR DEVRİ BAŞLAMISTI.**

OUR BOYS KARTI

Amerika artık doları özgürce basabiliirdi. Kâğıda biraz yeşil mürekkep ve bunu tüm dünya piyasalarında talep görmesini sağlamak Amerika'nın çok hoşuna gittiymiş. Ne araba üretmeye, ne gıda maddesi üretmeye gerek yoktu. Biraz kâğıt ve mürekkep, hiçbir üretim riski olmadan Amerika'ya müthiş bir refah olanağı sağlamıştı.

Ama petrol ticareti yetmiyordu. Daha fazla Amerikan refahı için elzemdi. İlk olarak Şili'de Allende'yi devirdiler. Şili ekonomisinin başına Dünya Bankaları geldi. Bizim de çok yakından tanıdığımız Dünya Bankalı, 24 Ocak kararlarının mimarı Turgut Özal önce DPT (Devlet Planlama Teşkilatı) müsteşarı olarak gönderildi. Ama neoliberal programı uygulamak kolay değildi. 12 Eylül darbesi gecikmedi. "Our boys did it" sözü kulaklarımızdadır.

İŞLER DEĞİŞİNCE

Aslında yapılmak istenen basitti. Tüm dünya Amerikan dolarını kullanmak zorunda bırakılacaktı. "100 dolar cebinde olan artık hapse girmeyecek" halkın ağzına özgürlük adı altında dayatılan, üstüne şeker sürülmüş zehir lokmalan idi. Dolar hesabı açılacak, dünyada ne varsa bizim vitrinlerimizde olacaktı. Bugday üretmeye ne gerek vardı. Bir otomobil, bir kamyon bugdaydan daha fazla katma değeri olan üründü.

İşte bu sürecin sonuna geldik. **PETRO DOLAR GÜNLERİ ARTIK SONA ERİYOR.** Mustafa Kemal'in Altı Ok programı bugün yakıcı olarak gündemde. Bir zamanlar onları deneyimleye "TL out DOLAR in" di. Şimdi TL basmak konuşuluyor. İşler başka yöne akmaya başladı. Çatlak sesler, Neoliberalizm bitmiş, Modern Liberalizm zamanları imiş şarkılan söyleniyor. Para basmayalım IMF'ye gidelim, seslendiriliyor.

Ama TL tahtına geri dönüyor. Bu çarkı geri çevirecek güç yok artık.

Oto kiralamada büyüme hedefi rafa kalktı

KORONAVİRÜS salgını araç kiralama sektörünü de olumsuz etkiledi. Sürec bu şekilde devam ederse sektörün 2020'de büyüme hedefinin aksine daralması yaşanacağı belirtilen Europcar Türkiye Genel Müdürü Fırat Fidan, "Haziran ayına kadar pandemi biterse, ve sektöre bazı teşvikler verilirse yılın geri kalanında toparlanmamız mümkün olabilir" dedi.

Hedefleri yılın ikinci yarısına göre revize ettiklerini belirten Fidan, "İki ay içinde virüsün etkileri biterse ve hükümet havayolu ulaşımında olduğu gibi bir teşvik verirse; ekonomideki toparlanmayla birlikte yılın üçüncü ve dördüncü çeyreğinde araç kiralama sektörünün de dengelenebileceğini düşünüyoruz. Ancak kısa vadede sürecin ne kadar süreceğini öngörememek bütün sektörü endişelendiriyor" ifadelerini kullandı.

Gıda tedariki için kefil oldu

TÜRKİYE'nin en büyük gıda ve tarım şirketleri arasında yer alan Tiryaki Agro Gıda CEO'su Süleyman Tiryakioğlu, Covid-19 salgınından dolayı "Gıda krizi yaşanır mı?" sorusunu yanıtladı. Tiryakioğlu, "Tüm Türkiye vatandaşları bu konuda rahat olsun. Bugüne kadar olduğu gibi, bugün ve yarın da bereketli topraklarımızın bizlere verdiği nimetleri kesintisiz olarak sofralarınıza getirmeye devam edeceğiz" dedi. 20 fabrikası, bin 500 çalışanı ve anlaşmalı çiftçilerle hiçbir aksama olmaması için ilave önlemler aldıklarını belirten Tiryaki Agro'nun CEO'su Tiryakioğlu, "Böylesine zorlu bir süreçte tüm gıda üretim ve tedarik zinciri konusunda planlamalarımızı yaptık. Türkiye'nin dört bir yanında yer alan fabrikalarımızda üretimlerine devam ederken, tedarik zincirinin de aynı şekilde işlemesi için de ekstra önlemler alıyoruz" ifadelerini kullandı.

Koronavirüs krizi Atlantik'te kamucu rüzgarlar estiriyor

Koronavirüs salgını yüzünden piyasa ekonomisi işlemez hale geldi. Neoliberalizmin kalesi ABD'de kamu müdahalesi gündemde. Birçok saygın ekonomist hükümetin, gerek harcama gerek yatırım yoluyla krize müdahale etmesini savundu

RECEP ERÇİN

DÜNYANIN en büyük ekonomisi ABD'nin neoliberal kapitalist sistemi açmazda. 2008 krizi sonrası oluşan piyasa balonları büyük risk oluştururken, Batılı ekonomistler para politikasıyla durumun koterlamayacağı görüşünde hemfikir. Üstelik fiyat mekanizması da işlemez halde. Değerlendirmeleri sizler için derledik. Önceki hafta PBSO kanalında Judy Woodruff'un sunduğu yayında Paul Solman'ın sorularını cevaplandıran Harvard Üniversitesi Ekonomi Profesörü Ken Rogoff, birkaç ay içerisinde ABD ekonomisinin bu durumdan kurtulmak için 5 trilyon dolar harcamak zorunda kalırsa bunun yaratacağı borç yükü ve enflasyondan endişe duymayacağını söyledi. Durumu bir uzaylı istilasına benzeten Rogoff, ABD için, 23 trilyon dolarlık bir ekonominin iki veya üç ay boyunca kapatılmasının maliyetinin çok büyük olacağını, işçi çıkarmaların yaşanacağını ve bunun olmasına izin verilemeyeceğini ifade etti.

'BORCU SORUN ETMEM YETER Kİ'

ABD'nin açıkladığı bir trilyon dolarlık paketin ilk aşama olduğunu ve farklı paketlerin görüleceğini anlatan Rogoff, gerekirse solunum maskesi üretimi için tesisler kurmak amacıyla, özel sektörün bazı bölümlerinin devralınabileceğini söyledi. Ekonominin sağlıklı kısmını korumak için insanlara çek gönderebileceğini anlatan Rogoff, bir savaş halinde olduğuna işaret ederek, bu savaşı kazanmak için iki veya üç ay içinde mucizevi bir şekilde bu durumdan kurtulunabilirse 5 trilyonluk borcun sorun olmayacağını söyledi.

NEW YORK VALİSİ'NİN ÇIKIŞI

Pazar akşamı ise New York Valisi Andrew Cuomo'nun, ABD Başkanı Donald Trump'a yaptığı kamulaştırma çağrısı gündeme damgasını vurdu. ABD Hükümeti'nden tıbbi malzeme üretimini kamulaştırmasını isteyen Andrew Cuomo, fabrikalara önlük, maske, solunum cihazı gibi tıbbi malzemeleri üretme yetkisi vermesini önerdi. Vali Cuomo, 85 sentlik maskenin 7 dolara satılmasını eleştirirken, New York Belediye Başkanı Bill De Blasio da, tesislerde zorunlu olarak tıbbi malzeme üretilmesi için Savunma Üretim Kanunu'nun devreye alınmasını istedi. Savunma Üretim Kanunu, ABD Başkanı'na, koruyucu maske ve solunum cihazları gibi malzemelerin üretilmesi için sektöre talimat verme yetkisi tanıyor.

KAHİN: SİSTEM ÇÖZÜLECEK

Kriz Kahini olarak tanınan ünlü ekonomist Nouriel Roubini, Twitter'dan yayınladığı

Derin yapı 'yatırım yap' dedi

ABD'nin en etkili düşünce kuruluşlarından olan ve derin devlet olarak anılan Council on Foreign Relations (Dış İlişkiler Konseyi)'nin yayın organı olarak da bilinen Foreign Affairs'te geçen hafta yayınlanan "Koronavirüs depresyonu nasıl önlenir" başlıklı makalede devletin yatırım yapması gerektiği görüşü yer aldı. Matthew J. Slaughter ve Matt Rees imzalı makalede, hükümetin daha fazla test kiti üretmek, daha fazla hasta yatağı sağlamak, daha fazla

solunum cihazı, önlük ve diğer ekipmanları satın almak için yatırım yapması gerektiği vurgulandı. Aşı bulunması ve geliştirilmesi için de yatırım yapılması görüşünün yer aldığı makalede, Trump'ın, Savunma Üretim Yasası kapsamında verilen gücü kullanması istendi. Makalede, sosyal yatırımların halkın devlete olan güveninin yeniden kazanılmasına yardımcı olacağı belirtilerek, işletmelere de geri ödemesiz mali transfer yapılması önerildi.

mesajında, hanehalkları ve küçük işletmelerin desteklenmesi çağrısında bulundu. Kitlesel temerrütler konusunda uyarıda bulunan Roubini, bunun ne güvenli bankaları bile alt üst edeceğini söyledi. ABD'deki küçük işletmelerinin yeterli likiditesinin olmadığını ve en fazla iki ay havayatta kalabileceklerini ifade eden Kriz Ka-

hini, hanehalkları için ise bin dolarlık çeklerin yeterli olmayacağını, kriz bitene kadar bütün kira, kredi, fatura, vergi gibi sabit giderlerin ertelenmesine ihtiyaç olduğunu söyledi. Yeterli tasarrufu olmadığı için aç kalacak insanların isyan edeceğini ve marketlerle, mağazaları yağmalayacağını öne süren Roubini, Trump'ın 2 trilyon

dolarlık mali yardımının işçilere yetmediğini, nakit ve hisse zengini olan büyük ve orta ölçekli firmalara gittiğini kaydetti. Roubini ayrıca Project Syndicate adlı sitede yayımlanan makalesinde krizin önümüzdeki süreçte mevcut ekonomik sistemin Balkanizasyonunu ve çözülmesini hızlandıracağını ifade etti.

Yatırım yapacak girişimci devlet lazım!

NOBEL Ödüllü Ekonomist Prof. Dr. Joseph Stiglitz, Salon Talks adlı programda, bu ekonomik krizin diğerlerinden farklı olduğunu belirterek, "Aynı el/oyun kitabını kullanamayız" dedi. Sorunun toplam talebin eksikliğinden kaynaklanmadığına işaret eden Stiglitz, yeni sorunların yeni çözümler ve öncelikler gerektirdiğini ifade etti. Business Insider'a verdiği demeçte ise ABD Hükümetinin açıkladığı iki trilyon dolarlık paketin ekonomide hızlı bir iyileşme yaratmayacağını söyleyen Stiglitz, bu krizin piyasa ekonomisinin sınırlarını ve kusurlarını ortaya çıkardığını belirtti. Stiglitz tıpkı New York Valisi'nin isyanı gibi bu durumu özetle şu sözlerle eleştirdi: "Piyasa ekonomisinde maske sıkıntısı olmamalıdır. Maskeler o kadar karmaşık değil. Bu roket bilimi değil. Ama inanılmaz bir maske sıkıntısı var. Bu, piyasanın çalışmadığının bir örneğidir ve acil durumlarda hükümete yöneliriz. Piyasalar sıradan zamanlarda çalışır, ancak çoğu zaman bu kriz anlarında işe yara-

mazlar' diyoruz. Bu yüzden 11 Eylül'de hükümete döndük, 2008'de hükümete döndük ve şimdi bu krizde hükümete yöneliyoruz. Birlikte çalışarak, bireysel olarak yapabileceğimizden daha fazlasını yapabiliriz."

ŞİRKETLERE ŞARTLI DESTEK

Prof. Dr. Mariana Mazzucato ise Project Syndicate'de yer alan makalesinde, önceki dönemde devletlerin sağlık ve sosyal güvenlik bütçelerini kesmesini eleştirdi. 2008'de yapılan hataları tekrarlamadan şirketlere verilecek desteklerin istihdamı koruma ve işçi sağlığı anlamında bir takım şartlara bağlanmasını isteyen Prof. Dr. Mazzucato, Batılı kapitalist ekonomilerin öldürücü bir virüs yüzünden büyük zayıflıklara maruz kaldığını söyledi. Yapay zekadan halk sağlığına ve yenilenebilir enerjiye kadar bir dizi yatırım yapacak girişimci devletlere ihtiyaç olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Mazzucato, hükümetlerin eline sistemi düzeltmek için bir fırsat geçtiğine

dikkat çekerek, eğer bu başarılamazsa üçüncü büyük krizle birlikte gittikçe yaşanmaz bir gezegenle, önümüzdeki yıllarda meydana gelecek küçük krizlere karşı şansız olamayacağını ifade etti.

TRUMP'A MÜDAHALE ELEŞTİRİSİ

New York Times Yazarı, Nobel Ödüllü Ekonomist Paul Krugman da, Trump'ı, sağlık alanında gerekli ekipmanların üretilmesi için sanayiye gerekli talimatı verme gücü olduğu halde bunu yapmama eleştirdi. Kalkınmacı İktisatçı Prof. Dr. Jeffrey Sachs da, salgınla mücadelenin belirleyici olduğunu kaydederek, hükümetlerin; sağlık çalışanı işe almak, acil müdahale ekipmanı temin etmek ve izolasyon tesisleri kurmak için gerekli harcamaları yapmasını savundu. Kişisel internet sitesinde bir yazı yayınlayan Amerikalı İktisatçı Sachs, Çin'in salgınla mücadelede en başarılı model olduğunu belirtti.

Beş bin ilave istihdam 20 bin kişiye gıda yardımı

YILDIZ Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ülker, küresel salgın günlerinde grup olarak yaptıkları faaliyetlere ilişkin bilgi verdi.

Sağlık Bakanlığı'nın talimatları doğrultusunda çalışan sağlığı için gerekli adımları attıklarını anlatan Ali Ülker, şu bilgileri verdi: "Şok Marketler'in Cepte Şok uygulaması sayesinde ülkenin dört bir yanındaki kullanıcılar, evlerinden çıkmadan siparişlerini aynı gün içinde adreslerine ücretsiz olarak teslim almaya başladılar. Şok Marketler, bu dönemde hem adrese teslimat uygulamasıyla hem de açmayı planladığı yeni mağazalarla birlikte beş bin kişiye istihdam etmeyi de hedefliyor. Benzer şekilde Türkiye'nin ilk online süpermarketi 'is-tegelsin', büyüklerimize, kronik hastalıkları bulunanlara, bebek bekleyen ailelere ve bu risk grubundaki kişilerle aynı evde yaşayanlara siparişlerini ücretsiz teslim etmeye başladı."

BEZMİALEM'E DESTEK

Sağlık çalışanlarına özellikle teşekkür eden Ali Ülker, "Kızılay ile iş birliği yaparak, karantina altında bulunan 20 bin kişiye gıda ürünlerimizi ulaştırdık. Yine, Bezmialem Üniversitesi Hastanesi'nde kullanılmak üzere; yoğun bakım monitörleri, ultrasonografi cihazı, EKG cihazı, defibrilatör, laringoskop, videolaringoskop, stetoskop gibi tıbbi cihazların yanı sıra hijyen uygulamaları dezenfektan el antiseptiği, yer yüzey dezenfektanı gibi toplam ÜÇ bin adetlik medikal ürün ve malzeme desteğinde bulunduk. bilgisini verdi.

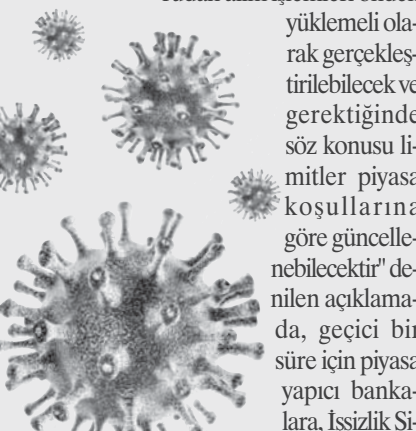
Bankalara kaynak için fondaki tahviller devrede

EKONOMİ SERVİSİ

MERKEZ Bankası (TCMB), koronavirüsün ekonomik ve finansal etkilerine karşı parasal aktarım mekanizmasının güçlendirilmesine, bankaların Türk lirası ve yabancı para likidite yönetimlerinde esnekliğin artırılmasına, reel sektöre kredi akışının kesintisiz devamının sağlanmasına, mal ve hizmet ihracatçıları firmaların geniş kapsamda desteklenmesine yönelik ilave tedbirler aldığını açıkladı.

PIYASAYA İLAVE FONLAMA

"2020 yılı Para ve Kur Politikası metninde belirlenmiş limitler çerçevesinde yürütülen Açık Piyasa İşlemleri (API) portföyü doğrudan alım işlemleri önden

gortası Fonu'ndan satın aldıkları DİBS'leri (devlet iç borçlanma senetleri) TCMB tarafından belirlenen koşullar ve tutarlar dahilinde TCMB'ye satma veya Piyasa Yayıncılığı sistemi kapsamında API çerçevesinde tanınan likidite imkanını belirli oranlar dahilinde artırma olanaklarının sağlanacağı bildirildi. Buna göre fona nakit akışı sağlanırken tahvillerin değerinin düşmesi önlemleri. Merkez Bankası böylece bir nevi ilave fonlama sağlamış olacak.

İHRACATÇIYA 60 MİLYAR EK LİMİT

TCMB bünyesinde yapılan Türk lirası ve döviz işlemleri çerçevesinde varlığa dayalı menkul kıymet ile ipotek teminatl menkul kıymetlerin teminat havuzuna dahil edilmesine de karar verildi. Açıklamada, reel sektöre kredi akışının kesintisiz sürmesi amacıyla

Kredi kartlarında asgari indirim

BANKACILIK Düzenleme ve Denetleme Kurulu, koronavirüs salgını nedeniyle vatandaşın finansman koşullarını kolaylaştırmak için bir adım attı. Önceki akşam alınan kararla bireysel kredi kartları için asgari ödeme oranı yüzde 20'ye indirildi. Ayrıca, kredi kartı borcu ötelenen vatandaşlara 31 Aralık 2020'ye kadar asgari tutar da dahil ödemesiz dönem tanınabilmesine imkan sağlandı. Eski uygulamada asgari tutarın son ödeme tarihini takip eden üç ay içinde ödenmemesi durumunda borçluya yapılan bildirim takip eden bir aylık süre sonunda kredi kartları iptal edilerek borcun tamamı ödenene kadar yeni kredi kartı düzenlenemiyordu.

yürürlüğe konulan hedefli ilave likidite imkanlarında limitlerin artırılacağı ifade edilerek, "Bu kapsamda sağlanan 91 güne kadar vadeli repo ve 1 yıl vadeli döviz karşılığı Türk lirası swap hedefli likidite imkanlarına ek olarak 6 ay vadeli döviz karşılığı Türk lirası swap ihaleleri düzenlenecek olup, bu vadedeki ihalelere ilgili bankalara TCMB politika faiz oranı olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının 125 baz puan altında faiz oranı üzerinden dolar, avro veya altın karşılığı Türk lirası likidite sağlanacaktır" denildi.

Mal ve hizmet ihracatçıları firmaların finansmana erişimlerini kolaylaştırmak ve istihdam sürekliliğini desteklemek amacıyla TL cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi kullanılarak da karar verildiği aktarıldı. Buna göre krediler için toplam 60 milyar lira limit belirlendi.

**BM'DEN KOVID-19
EKONOMİK KRİZ
UYARISI**

AYDINLIK / ANKARA

BİRLEŞMİŞ Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Kovid-19'un getireceği ekonomik krizin, gelişmekte olan ülkeleri daha sert vuracağı uyarısında bulundu. Birleşmiş Milletler'in, yoksulluk, eşitsizlik ve iklim değişikliğinin yarattığı adaletsizlik ile mücadele eden birimi UNDP, ufukta beliren krizin ekonomileri mahvetme ve eşitsizlikleri artırma riski taşıdığına dikkat çekti.

UNDP tarafından yapılan açıklamada, büyüyen Kovid-19 krizinin sadece kısa vadeli bir sağlık krizi olarak değil, önümüzdeki aylar ve yıllarda yıkıcı bir sosyal ve ekonomik kriz olarak, gelişmekte olan ülkelere orantısız ölçüde zarar verme riskine dikkat çekildi. UNDP Başkanı Achim Steiner "Bu pandemi bir sağlık krizi. An-

cak, sadece bir sağlık krizi değil" dedi ve şöyle sürdürdü: "Dünyanın çok büyük bir kısmında, pandemi çok derin izler bırakacak. Uluslararası toplumun desteği olmazsa, son 20 yılda kaydedilen bütün ilerlemeleri büyük ölçüde kaybetme riskiyle karşı karşıyayız. Can kaybı biçiminde olmasa bile, haklar, fırsatlar ve onur anlamında bir neslin tamamı kaybedilmiş olacak."

İŞBİRLİĞİ VE EYLEM ÇAĞRISI

UNDP, uluslararası topluma eylem çağrısı yaparak Kovid-19'un kısa vadeli etkisinin ötesinin düşünülmesini istedi. Kuruluş, üç öncelikli eylem gerektiğini vurguladı: Virüsün yayılmasını durdurmak için kaynak, salgına yanıt vermek için destek ve gelişmekte olan ülkelerin ekonomik çöküntüye uğramalarını önlemek için kaynak.

UNDP uzun vadede, Kovid-19'un sosyal ve ekonomik etkilerini değerlendirmek, başta kırsal ve ötekileştirilmiş kesimler üzerindeki etkiler olmak üzere, krizin uzun vadeli etkilerini asgariye indirecek acil düzeltme önlemlerini almak ve toplumların kısa sürede düze çıkmasına destek sağlamak için ülkelerle işbirliği yapacağını bildirdi.

**'NÜFUSUN YÜZDE 55'İ SOSYAL
KORUMADAN YOKSUN'**

UNDP açıklamasında şu satırlara yer verildi: "Gelişmekte olan ülkelerde gelir kayıplarının 220 milyar ABD Dolarını aşması, Afrika'daki işlerin yaklaşık yarısının kaybedilmesi bekleniyor. Dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 55'i sosyal korumadan yoksun olduğundan, bu kayıplar toplumlarda dalga dalga yayılacak; eğitim ve in-

san haklarını, en ağır vakalarda da temel gıda güvenliğini ve beslenmeyi etkileyecek. Yeterli kaynaklara sahip olmayan hastaneler ve kırsal sağlık sistemleri muhtemelen aşırı yük altında kalacak. En az gelişmiş ülkelerde nüfusun yaklaşık yüzde 75'inin sabun ve suya erişiminin olmadığı dünyamızda, vaka sayısında ani ve büyük artışlar, bu durumu daha da kötüleştirecek."

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİSİ GÖÇÜ KOVİD-19 ENDİŞESİYLE BAŞLADI

Uygun şartlar hala sağlanmadı

'İşçilerimiz bidonlarla su taşıyor. Bu suyu içsin mi, elini mi yıkasın? Her gün tarlaya tankerle su getirilmeli. Aslında bizim ihtiyaçlarımızın tarla sahibi işveren tarafından karşılanması gerekiyor ancak onlar da 'Bu şartları kabul ediyorsan gel' diyor'

HABER MERKEZİ

Mevsimlik tarım işçileri, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınının gölgesinde tarlalarda çalışmaya hazırlanıyor.

Doğu ve Güneydoğudan aileleriyle ayrılan mevsimlik tarım işçileri, gittikleri yerlerde çadırlarını kurmaya başladı ancak aileler, Kovid-19 salgını nedeniyle endişelerini dile getiriyor.

Şanlıurfa Mevsimlik Tarım İşçileri Derneği Başkanı Suphi Hatipoğlu, kimi ailelerin hafta sonu yola çıktığını, birçok ailenin ise tarlalara gidip gitmemeyi halen değerlendirdiğini söyledi. Tarım işçileri olarak yaşam koşulları ve temizlik imkanı gibi konularda endişeleri olduğunu belirten Hatipoğlu, "İnsanlar gitmek zorunda. Konya'da pancar işçiliği, Ereğli'de domates ekimi başlıyor. Ben de Ereğli'de çalışacağım. 15 Nisan'a gelinmesiyle birlikte tarım işçiliği için çalışma mevsimi tamamen başlamış olacak" dedi.

Hatipoğlu, mevsimlik tarım işçileri olarak Kovid-19 şartlarına uygun seyahat ve taşınma imkanı talep ettiklerini ifade ederek, şöyle konuştu: "Valiliklerin kendi arasındaki koordinasyonla sorunlarımızın çözülmesini bekliyoruz. Tarlaya gittiğimizde de oradaki temizlik imkanı, maske, eldiven ve dezenfektan gibi hijyen koşullarının sağlanmasını istiyoruz. Her yıl bizim tuvalet, duş ve su gibi taleplerimiz zaten oluyordu ancak bu yıl salgından dolayı taleplerimiz çok daha fazla önem kazandı."

İŞVEREN 'KABUL EDİYORSAN GEL' DİYOR

Tarım işçisi olarak gittikleri illerde belediyelerin de ihtiyaçları konusunda destek olmasını beklediklerini vurgulayan Hatipoğlu, "Biz gerekirse kendi tuvaletimizi, duşumuzu ken-

dimiz de kurarız ama bize tahta gibi malzemeler ile kuyu kazmak için iş makinesi gibi imkanlar sağlanmalı. İşçilerimiz bidonlarla su taşıyor. Bu suyu içsin mi, elini mi yıkasın? Her gün tarlaya tankerle su getirilmeli. Aslında bizim ihtiyaçlarımızın tarla sahibi işveren tarafından karşılanması gerekiyor ancak onlar da 'Bu şartları kabul ediyorsan gel' diyor, insanlar mecbur olduğu için fedakarlık yapıyor" ifadelerini kullandı.

**'TALİMATLAR YERELDE
UYGULANMALI'**

Hatipoğlu, Tarım ve Orman Bakanlığının, mevsimlik tarım işçilerinin hijyen ihtiyaçları için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla 81 il müdürlüğüne gönderdiği talimata dikkati çekerek, bu tür talimatların yerelde uygulanmasının

önem taşıdığını dile getirdi. Sağlık ve tarım il müdürlüklerine de ihtiyaçları için gerekli müraacaatları yapacaklarına işaret eden Hatipoğlu, "Ancak işverenin sorumluluğunda olan konularda her şeyi devletten beklemek lazım. Ziraat odalarının da işverenleri bu konuda uyarması gerekiyor" değerlendirmesinde bulundu.

Tarlada 1 metrelik sosyal mesafe kuralının uygulanmasının çok mümkün olmayacağını belirten Hatipoğlu, sunları kaydetti: "Tarlada şeker pancarı hatları arasındaki mesafe 45 santim. İnsanlar dip dibe. Domates konusunda bu kurala uyulabilir ancak fasulye ve ayçiçeğinde de bu mesafe dar. Tarlada akşam kadar toprağın ve gübrenin içinde çalışılıyor ancak duş yok, lavabo yok. Bunlar çözülemeyecek sorunlar değil, yeter ki istensin."

AYDINLIK / ANKARA

ÇİFTÇİNİN dolar cinsinden üretim değeri 2019'da, 2017'ye göre 8,55 milyar dolar, sattığı ürünün değeri 5,55 milyar dolar düştü.

Başta mazot, gübre, ilaç olmak üzere kullandığı çoğu ürünün fiyatı döviz kurlarına bağlı olan çiftçinin girdi maliyetleri artarken, dolar bazında kazancı, döviz kurlarında 2018-2019 döneminde yaşanan artışlar dolayısıyla azaldı. <https://www.metinturkiyilmaz.com> araştırmasına göre, çiftçinin satış geliri iki yılda, tahıl ve diğer bitkisel ürünlerde (baklagil, yağlı tohum, şeker pancarı, patates, tütün, pamuk vb.) 1 milyar 346 milyon, sebze 333 milyon, meyve-

de 420 milyon, canlı hayvanda 1 milyar 186 milyon, hayvansal üründe 2 milyar 269 milyon azaldı. Dolar bazında üretim değeri iki yılda 8,55 milyar dolar, satış geliri 5,55 milyar dolar azalan çiftçi, dövize yenik düştü. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinin yıllık ortalama dolar kuruna çevrilmesiyle yapılan hesaplama göre, ekonomik krizden önce 2017 yılında dolar bazında, toplam bitkisel ve hayvansal üretimi 88,7 milyar dolar bulan çiftçi, 2018-2019 döneminde döviz kurlarında yaşanan yükseliş nedeniyle mağdur oldu. Bu tutarın 15,4 milyar doları tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerden, 9,3 milyar doları sebzelerden,

12,6 milyar doları meyvelerden olmak üzere 37,2 milyar doları bitkisel üretimden; 32,3 milyar doları canlı hayvan, 19,2 milyar doları hayvansal ürün olmak üzere 51,5 milyar doları hayvansal ürün ve canlı hayvan üretiminden oluşmuştu. Başta mazot, gübre, ilaç olmak üzere kullandığı çoğu ürünün fiyatı döviz kurlarına bağlı olan çiftçinin girdi maliyetleri artarken, dolar bazında kazancı, döviz kurlarında 2018-2019 döneminde meydana gelen artışlar dolayısıyla azaldı. Çiftçinin dolar cinsinden üretim değeri, 2019'da, 2017'ye göre 8,55 milyar dolar, sattığı ürün değeri 5,55 milyar dolar düştü.

Çiftçi dövize yenik düştü

Çiftçinin dolar cinsinden üretim değeri 2019'da, 2017'ye göre 8,55 milyar dolar, sattığı ürünün değeri 5,55 milyar dolar düştü.

Başta mazot, gübre, ilaç olmak üzere kullandığı çoğu ürünün fiyatı döviz kurlarına bağlı olan çiftçinin girdi maliyetleri artarken, dolar bazında kazancı, döviz kurlarında 2018-2019 döneminde yaşanan artışlar dolayısıyla azaldı. <https://www.metinturkiyilmaz.com> araştırmasına göre, çiftçinin satış geliri iki yılda, tahıl ve diğer bitkisel ürünlerde (baklagil, yağlı tohum, şeker pancarı, patates, tütün, pamuk vb.) 1 milyar 346 milyon, sebze 333 milyon, meyve-

T.C. HATAY İCRA DAİRESİ

2019/21846 ESAS

TAŞINMAZIN AÇIK ARTIRMA İLANI

Satılmasına karar verilen taşınmazın cinsi, niteliği, kıymeti, adedi, önemli özellikleri : **1 NO'LU TAŞINMAZIN**
Tapu kaydı: Hatay ili Defne İlçesi Tasunpınar mah 1020 Parselde kayıtlıSulu bahce nitelikli 1.022,00 M² Taşınmaz Ana Gayrimenkul Fiziki Özellikleri:Değerlemeye konu olan taşınmazın bulunduğu bina mimari projenin olmadığıkat irtifakının kurulmadığı Yapı ruhsatının bulunmadığı 12.07.2019-3477'nolu yazısı ve ekiyle görülmüştür.Keşif mahallinde incelemede zemin+3n.kat olarak inşa edilmiştir.Defne Tapu Müdürlüğünde incelemede kat irtifakının kurulmadığı,yapı ruhsatının bulunmadığı ,projesinin bulunmadığı bilgisi bilgisayar ortamında görülmüştür. Taşınmazın yer aldığı Bodrum katta 2 depolu dükkanZemin katta 2 dükkan Birinci katta 2 daire,İkinci katta 2 daire,Üçüncü katta 2 daire olmak üzere (Plansız projesis ruhsatsız) toplam 8 adet bağımsız bölüm mevcuttur.Dış cephesi sıvalı ,boyalı,mantolamalıdır. Ana merdivenmermer kaplamalı korkulukludur.Bina girişi ferforjedenir doğrama camlı otomatik kapalıdır.

Taşınmazın özellikleri: DeğerlemekonusuyarArsa(Sulu Bahçe) niteliğindedir.Etrafında ayrıık nizamda binalar yer almaktadır.Sulu Bahçe(Arsa)vasfındaki taşınmaz Ön cephesi 23 metre derinlik 44.43metredir.Taşınmaz Plansız yapı-mına göreZemin katta depolu dükkanlar ve 1.kat 2.kat 3.kattadaireler(EMSAL DAİRE ELEALINMIŞTIR.Brüt alanı 172.5m2,net alanı ise 150m2)olarak inşa edilmiştir. ZeminKatta Depolu dükkanlar :Kapalı Otomatik darabalıdır. Emsal mesken incelemede; 3 oda,1salon,hol antre,mutfak,wc,banyo,3 balkon hacimlerinden ibarettir. Emsal Taşınmazıyapılan incelemede Hol Salon, Odaların yerleri laminant kaplama, duvarları boyalı,tavanlarkartonpiyerlidir.Mutfak tezgahı granit seramik,Dolapları lake ve mdf,Isık hacimlerde seramik kaplama,pencerelerpvckaplama,kapılarAmerikan pres kaplama,balkon korkulukları aliminyum-doğramadır.Girişkapısıçelikkapı,ısınma klima ve güneş enerjisi mevcuttur.Keşif sırasında mesken amaçlı olarakkullanıldıkları görülmüştür. Bahçesinde muhtelif ağaçlar mevcuttur

Adres Bilgileri: Hatayİli,Defneİlçesi,Tosunpınar Mahallesi,1020 parsel

Yüzölçümü : 1.022,00 M²

İmar Durumu : Defne Beldiyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün 12/07/2019 tarih ve 3477 sayılı ve yazısı plan notlarına göre Hatay İli Defne İlçesi Tosunpınar mahallesi 1020parsel Bitişik 5 katlı ve ayrıık 3 katlı nizamındadır.104 metre terki ,60 metre indas koşullarına sahiptir.

Kıymeti : 1.818.160,00 ₺

KDV Oranı : %18

Kaydındaki Şerhler : kaydındaki gibidir

1. Satış Günü : 03/06/2020 günü 15:30 - 15:35 arası

Resmi ilanlar www.ilan.gov.tr de

2. Satış Günü : 01/07/2020 günü 15:30 - 15:35 arası

Satış Yeri : Mezat Salonu - Hatay Adalet Sarayı, Akasya Mah. Çevreyolu Cad. No:32 ANTAKYA / HATAY

Satış şartları :

1- İhale açık artırma suretiyle yapılacaktır. Birinci artırmanınıyirmi gün öncesinden, artırma tarihinden önceki gün sonuna kadar esatis.uypap.gov.tr adresinden elektronik ortamda teklif verilebilecektir. Bu artırmada tahmin edilen değer in %50 sini ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları toplamını ve satış giderlerini geçmek şartı ile ihale olunur. Birinci artırmada istekli bulunmadığı takdirde elektronik ortamda birinci artırmadan sonraki beşincigünden, ikinci artırma gününden önceki gün sonuna kadar elektronik ortamda teklif verilebilecektir.Bu artırmada da malın tahmin edilen değer in %50 sini,rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları toplamınıve satış giderlerini geçmesi şartıyla en çok artırana ihale olunur. Böyle fazla bedelle alıcı çıkmazsa satış talebi düşecektir. 2- Artırmaya iştirak edeceklerin, tahmin edilen değer in % 20'si oranında pey akçesi veya bu miktar kadar banka teminat mektubu vermeleri lazımdır. Satış işlemi para iledir, alıcı isteğinde (10) günü geçmemek üzere süre verilebilir. Damga vergisi, KDV, 1/2 tapu harcı ileteslim masraflaralıcıya aittir. Tellâlik Harcı, taşınmazın aynından doğan vergiler satış bedelinden ödenir. (Alacakları rehinli olan alacaklıların satış tutarı üzerinden rüçhan hakları vardır. Gümrük resmi ve akar vergisi gibi Devlet tekliflerinden muayyen eşya ve akardan alınması lazım gelen resim ve vergi, rehinli alacaklardan sonra gelir.) 3- İptek sahibi alacaklılarla diğer ilgilerin (*) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını özellikle faiz ve giderlere dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile (15) gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır; aksi takdirde hakları tapu sicil ile sabit olmadıkça paylaşımından hariç bırakılacaktır. 4- Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflas Kanununun 133 üncü maddesi gereğince ihale feshedilir. İhaleye katılıp daha sonra ihale bedelini yatırmamak sureti ile ihalenin feshine sebep olan tüm alıcılar ve kefilleri teklif ettikleri bedel ile son ihale bedeli arasındaki farktan ve diğer zararlardan ve ayrıca temerrüt faizinden müteselsilen mesul olacaklardır. İhale farkı ve temerrüt faizi ayrıca hükme hacet kalmaksızın dairemizce tahsil olunacak, bu fark, varsa öncelikle teminat bedelinden alınacaktır.5- Şartname, ilan tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup gideri verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir. 6- Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak isteyenlerin 2019/21846 Esas sayılı dosya numarasıyla müdürlüğümüze başvurmaları ilan olunur. (İİK m.126)

(*) İlgililer tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir.

BASIN: 1156384 (www.bik.gov.tr)

Doğu
PERİNÇEK

dogu.perincek@vatanpartisi.org.tr

MERHABA KAMUCULUK - 8 Çin'den filizlenen çözüm

Emperyalist kapitalist özel çıkar sistemi çözümsüz ama insanlık, Çin örneğinde çözümün ipuçlarını yakalıyor. Bütün dünya Çin'in toplum sağlığı mücadelesine duyduğu hayranlığı artık gizleyemiyor.

Dünya Sağlık Örgütü, bütün dünyaya "Çin'in yaptığını yapın" bildiriminde bulundu. Çin'in kamuculuğu ve halk seferberliği, dünyanın örnek aldığı çözüm oldu. Yedi iklimde Çin mucizesinden söz ediliyor.

'ÇİN MUCİZESİ'

"Çin mucizesi" insanlığın yeni tanıştığı bir olay değil, çağımızın en çarpıcı olayı. Hâlâ Mao'nun yol gösterdiği Çin Devriminin üretimde, eğitimde, teknolojiye, yapay zekâda yarattığı mucizeye şimdi halk sağlığındaki son başarı eklendi. Aslında başarı, Çin örneğinde, kamuculuğun, toplumluluğun, planlamanın ve halk seferberliğinin başarısıdır. Şi Jinping yönetimi bu programı uyguluyor.

Çin Devrimi, yüzyılı aşan Uzun Yürüyüşü içinde, öyle devrimci bir parti, öyle dayanışmacı ve disiplinli bir halk, o halkın hizmetinde öyle bir devlet inşa etmiştir ki, şimdi Çin'e özgü sosyalizmde dremeninin türlerini toplamaktadır.

DÜŞMANLARINDA SAYGI UYANDIRAN BAŞARI

Batı kamuoyuna bakacak olursak, korona salgınının nedeni "Çin'in illikelliği" idi, hatta sosyalizmi. Çin'in devlet ve toplum disipliniyle yürüttüğü uygulamalar, "insan hakları" diye suçlanıyordu.

Çin, salgını denetim altına alınca, suçlamaların yerini, övgü ve hayranlık aldı. Çin'i ve Avrasya ülkelerini "otoriter", "despot", "otokratik" gibi nitelermelerle karalayan Batı hükümetleri, şimdi devlet ve toplum disiplininin başarıları karşısında yenilgi duygusuna kapıldılar.

Kırk yıldır Avrasya'nın yükselişiyle gelen çağa işaret ediyoruz. İşte şimdi herkes o insan- cı, kamucu, paylaşmacı çağı selamlıyor.

Emperyalist merkezlerin boynu eğiktir. "Devletçilik öldü" diyenler şimdi Liberalizmin cenazesini kaldıracak güçten bile yoksunlar. ABD'nin yanı sıra resmi organlarından Foreign Affairs, küresel düzenin yeniden kurulduğunu vurguluyor ve ABD inişe geçerken, Çin'in uluslararası liderliği ele geçirdiğine dikkat çekiyor (Kurt M. Campbell ve Rush Doshi, Foreign Affairs, 18 Mart 2020).

DÖNEKLERİN DÜŞ KIRIKLIĞI

Plastikten yürekleri emperyalizmin merkezleriyle uyumlu çarpan dönemler de düş kırıklığı içindeler. Sovyetler Birliği'nin kapitalizme dönüşünü dönemlik için fırsat saymışlardı. Şimdi

Çin düşmanlığında küresel merkezlerden daha kontrolsüz ve daha arsız çıktılar.

İçlerinin rahatlaması için sosyalizmin Çin'de de başarısızlığa uğramasını dört gözle bekliyorlardı. Çin Komünist Partisi'nin "Mao Zedung'u Deng Xiaoping ile harmanlayarak partinin ideolojik alanını genişlettiğini ve Sovyetler Birliği'nden ders alarak glasnostu (açılımı) olmayan bir perestrojka (yeniden yapılanma) uyguladığını ve Komünist Partisi yönetiminde kapitalizme geçtiğini" yazıp çiziyorlardı.

Troçkizmin bulutların üzerinde inşa ettiği "Bir çırpıda sosyalizm" teorileri iflas edince, yandaşlarının bir kesimi emperyalizmin propaganda menuruluşuna yuvarlanmışlardı. Yeniden aynı tecrübeye yaşandı. Çin'in sosyalizmi inşa da kararlılığı karşısında ellerinden kın duymaktan öte bir iş gelmiyor. Vazgeçtikleri bir dava, atık insanlığın çözümü olmaktadır. Kendi geçmişlerine duyulan nefreti dizginleyemedikleri için, ABD'nin Hong Kong'ta kışkırttığı gerici hareketleri alkışlayacak hallere bile düştüler. Sosyalizme düşmanlıkları, "Çin'le izdivaç eden" dünya emekçilerine ve ülkelere düşmanlıkla bütünleşti ve piyonluk gündemini belirledi. ABD emperyalizmine karşı insanlık cephesini oluşturan ülkeleri despotluk ve diktatörlükle suçlayan emperyalist koroya cılız sesleriyle katıldılar. Sosyalizmin başarılarını paylaşamadıkları için, şimdi Neoliberaler ile aynı düş kırıklığını paylaşıyorlar.

KEMALİST DEVRİMCİLİĞİN YÜKSELİŞİ

Çin'in başarıları, Türkiye açısından Kemal Devrimin yeniden yükselişidir. Lenin, Atatürk ve Mao, çağımızın büyük devrim önderleridir. Önderlik ettikleri devrimler, kendileri hangi adı verirlerse versinler, içerik olarak millî demokratik devrimlerdi. Çin yaşanan büyük tecrübeleri değerlendirerek, şimdi insanlığın önüne büyük çıkış yolunu koymaktadır.

Çin'in direndiği kamucu çözümde Türk Devriminin de önemli katkıları var. Bu nedenle Çin Mucizesi bize yabancı bir tecrübe değildir. Bizim yaşadığımız devrimci pratiğin kardeşi, Asya'nın öbür ucunda mucize yarattı. Biz, aynı mucizeyi Kemal Devrimi tamamlayarak Asya'nın Batı ucunda yaratacağız. Yeterli birikimimiz vardır.

Çiller, Kitlerin Özelleştirilmesi Yasasının onaylanması üzerine Meclis'te yaptığı konuşmada, "Son sosyalist devleti yıktıklarını" ilan etmişti. Özelleştirme sayesinde, "Eğitimin önünü açtıklarını ve daha iyi sağlık hizmeti yapacaklarını" söylüyordu (Gazeteler, 25 Kasım 1994). Erken konuştuğunu şimdi herkes anlamış olmalı. Yıktık sandıkları Kemal Devrimin tamamlanması, ufukta görtünen çözümdür.

KİTAPLAR

DAYANIŞMA VE PAYLAŞMANIN FİLMİ

Vittoria de Sica, "Miracle in Milano" adlı usta işi eserinde paylaşmacılığın erdemlerini insanı duygulandıran içten bir mizahla işliyor. Filmin kahramanı Toto, bizim Keloğlanımız gibi olağanüstü saf ve dürüsttür. Mutluluk kaynağı, yoksul insanlarla dayanışma ve paylaşmadır. Filmbox Arthouse Kanalında düzenli olarak yayınlanmaktadır. İnternette de bulabilirsiniz.

YARIN: MERHABA KAMUCULUK - 9 / YENİ TİPTE SAVAŞ EKONOMİSİ

Kovid-19'a karşı dokuz güçlü savaşçı!

AYDINLIK / ANKARA

ÇOK hızlı yayılım gösteren koronavirüs de diğer tüm virüsler gibi özellikle bağışıklık sistemi zayıf olanlar ve kronik hastalığı bulunanlar çok daha fazla etkiliyor. Bu nedenle, evde kalmak ve hijyen kurallarına dikkat etmek kadar, sağlıklı ve dengeli beslenme de çok büyük önem taşıyor.

Beslenme ve Diyet Uzmanı Şengül Sangu Talak, her gün yeterli ve dengeli beslenmeye vurgu yaparken, bağışıklığımızı güçlendirmek için soframızdan eksik etmememiz gereken besin öğelerini anlattı. Talak, dokuz güçlü savaşçıyı şöyle sıraladı:

■ Antioksidan içeren besinler tüketin

Yaban mercini, nar, pancar, kırmızı lahana, yeşil çay gibi güçlü antioksidanları yanı sıra bitkilere rengini ve tadını veren, en çok da sebze ve meyvelerde bulunan fitokimyasallar ile de bağışıklığımızı güçlendirebilirsiniz.

■ C vitaminine ağırlık verin

C vitamini açısından zengin yiyecekler arasında portakal, mandalina, limon, kivi, maydanoz, ıspanak, turp, brokoli, kırmızı kapa biber ve yeşil biber yer alıyor.

■ A vitaminini ihmal etmeyin

A vitamininden zengin olan; yumurtanın, süt ve süt ürünleri, havuç, kırmızı biber gibi besinler tüketin.

■ Çinko kaynaklarına özen gösterin

Yapılan çalışmalar, çinko eksikliği olan kişilerin çeşitli patojenlere (virüs, bakteri gibi) karşı du-

yarlılıklarının artmış olduğunu gösteriyor. Bu nedenle günlük beslenmemizde kabak çekirdeği, tam tahıllar, yulaf ve çığ badem gibi çinko mineralinden zengin besinleri tüketerek bağışıklık sisteminizi güçlendirmeye özen gösterin.

■ D vitamininizi ölçtürün

D vitamini eksikliği özellikle kış aylarında ve yaşlı nüfusta en çok rastlanan vitamin eksikliğidir. D vitamininin yiyecekler ile alımı zor olduğundan hekiminize danışarak vücudtaki düzeyini ölçtürüp destek kullanmak gerekip gerekmediğini öğrenebilirsiniz.

■ Probiyotik ve prebiyotiklere sofranızda yer açın

Bağırsak floramızın bütünlüğünü korumak için sağlıklı ve dengeli beslenmek, yararlı bakterilerin gelişimi için onlara prebiyotik lifler vermek, bunun için de günlük beslenmemizde kefir, peynir gibi probiyotik yiyecekler ile yulaf, tam tahıllar, kurubaklagiller gibi prebiyotik kaynaklara yer vermek gerekiyor.

■ İdeal kiloda olun

Obezite bağışıklık sisteminde görevli yapıların üretimini ve sayısını bozuyor ve başlı başına enfeksiyon hastalıklarına yakalanma riskini artıran bir faktör olarak karşımıza çıkıyor.

■ Taze ya da toz zencefil tüketin

Zencefil, artrit ve romatizma gibi dejeneratif hastalıklardan sindirim sistemi hastalıklarına (hazımsızlık, kabızlık ve ülser gibi) birçok kronik hastalığın tedavisinde destekleyici olarak kullanılıyor.

KORONAVİRÜS YALANLARI

Kitleri her isteyen para verip alamaz!

Yerli tanı kiti üreten Diagen Biyoteknolojik'in yöneticisi Samet Ece, tanı kitlerinin bakanlığın izin vermediği yerlere satılmadığını söyledi. Ece, Çin'de 1-2 dolara hızlı kit üreten çok sayıda firma olduğunu bu kitlerin kişilere el altından getirilmiş olabileceğini söyledi

Ercan KÜÇÜK

ercan@aydinlik.com.tr

ercan@aydinlik.com.tr

TÜRKİYE korona-virüsle mücadele ederken, sosyal medyadan bilimsizce öne sürülen iddialar, moral bozuyor. Bu iddialardan bazıları tanı kitleri ya da test süreleriyle ilgili. İddiaları, Diagen Biyoteknolojik Sistemler AŞ Proje Yöneticisi Samet Ece'ye sorduk.

Ece, tanı kiti satışlarının Sağlık Bakanlığının kontrolünde olduğunu, bi-reysel alışı güvenilir olmayacağını söyledi. Ece, "Para verip Diagen'den tanı kiti alabilir miyiz?" sorusunu şöyle yanıtladı: "Kitleri öyle herkese satamayız. Satacağınız kurumun altyapısının çok iyi olması lazım. Realtime cihazı" personelinin olması lazım. Bir de bakanlığın izin vermesi lazım."

Peki piyasada satılıyor mudur? Samet Ece pek olası görmüyor:

"Çin'de 1-2 dolara hızlı kit üreten dünya kadar firma var. Kullandıkları yöntemler, doğruluğu tartışılır. Güvenirliği yüzde 20'lerde falan. Açıkçası yazı tura atsanız yüzde 50 şansınız var. Alıp el al-

tından getiren var mıdır, bilmiyorum. Şu anda getiremezsiniz zaten. Ama ben bunların doğru olduğunu düşünmüyorum. Bakanlık tek elden yönetiyor."

'TESTLERİ BIRIKTIREREK YAPABİLİRSİNİZ'

Sosyal medyada yazıyor: Dört gündür test sonucumu bekliyorum!

Diagen Proje Yöneticisi Samet Ece, sonuçların 3-4 günde çıkmasını normal olduğunu söyledi. Ece, Realtime cihazlarının 48'lik ya da 97'lik 'pleyt'lerden (kuyucuk)

oluşturduğunu, pleytler dolmadan çalışmanın hem zaman hem de masraf olarak yüksek maliyetler tutacağını anlattı: "Realtime cihazı Türkiye'de yeterince var. Ancak her bölümde çalışamazsınız. Laboratuvar güvenliğinizin iyi olması lazım, personelin iyi eğitim alması lazım. Sağlık çalışanları nasıl risk altındaysa bunları çalışanlar da risk altında. Örnekleri biriktirip

toplu şekilde çalışmanız lazım. Bir hasta geldi, çalıştınız dört saat, başka hasta geldi dört saat... bu şekilde çalışamazsınız. Birkaç günlük örnek biriktirir, RNA izolasyonunu

yapıp hepsini aynı anda çalıştırır. Örneğin böyle bir gecikme var. Her bir örneği ayrı zamanda çalışmıyorsunuz. Çünkü damlatayım, hemen sonuç alayım gibi bir test değil bu. Realtime cihazlarının 48'lik 96'lık kuyucukları var, her bir kuyucuk bir hasta demek. Onları doldurmanız lazım. Realtime PCR testlerinde negatif pozitif kontrolü kullanıyorsunuz. 48 tane için de bir hasta için de aynı oluyor. Ayrı olursa çok büyük masraf olur."

Birkaç haftada 300 binden fazla kit

HIZLI kitlerin 15-30 dakikada sonuç verdiğini, ancak duyarlılığının al time PCR testler kadar olmadığını vurgulayan Anatolia Tanı ve Biyoteknoloji Ürünleri İletişim Sorumlusu Ceren Saran, 2 test türünün birbirini tamamladığını belirtti. Yılda 20 milyon test kiti üretim kapasiteli olduğunu ifade eden Saran, şunları söyledi: "200'den fazla kit ürettiyoruz ve bunların arasında yeni koronavirüsten daha ölümcül patojenlerle ilgili ürünler de var. Bu kitlerin de üretimine devam etmek durumundayız ancak ana üretimimiz yeni koronavirüs kiti üzerine. Teorik olarak yıllık 20 milyon test kiti üretim kapasitemiz var. Tabii bunu sadece koronavirüs kiti olarak düşünmemek lazım. Son birkaç haftada 300 bin testten fazla koronavirüs kitimizden üretildi ve bu üretim artarak devam ediyor.

"Kitin çalışması için önce hastadan boğaz veya burun sürüntü örneği veya balgam alınıp RNA izolasyonu yapılıyor, bu işlemin süresi kullanılan protokole göre 10 ila 45 dakika arasında farklılık gösteriyor. Sonrasında RNA örneği kitimizle karıştırılıp cihaza konuyor ve 1 saat 40 dakikalık analiz ile sonuç alınıyor."

"Medyada bazı tanı kitlerinin negatif pozitif gösterdiği ama pozitif de pozitif

gösterdiği haberleri görüyoruz. Özellikle de hızlı kitlerin. Bunun nedeni nedir? Tanı kitleri kesin değil mi?" sorumuza da Saran şöyle yanıtlı verdi:

"Bizim ürettiğimiz Real-Time PCR kitleri, yüzde 100 doğruluğa sahip. Rapid test denen hızlı testler ise, virüsün genetik materyalini değil antijenini veya insan bağışıklık sisteminin buna karşı ürettiği antikorları sapıyor. PCR kitleriyle karşılaştırıldığında hassasiyetlerinin PCR kadar iyi olmadığını görüyoruz. Ayrıca virüs vücuda girdikten biraz daha uzun bir süre sonra saptama yapabiliyor. Ama maliyetleri daha uygundur, 2-3 saat yerine 15-30 dakikada sonuç verebilir, kullanımı kolaydır, uygulamaya için bir cihaza ve özel laboratuvarlara ihtiyaç duymaması da avantaj. O yüzden bu yöntemle çok yüksek sayıda kişi kısa sürede taranabilir. Yani her iki yöntem birbirini tamamlıyor.

"Sağlık Bakanlığı'ndan destek almıyoruz. Bakanlıkta daha önce çeşitli projelerde de birlikte çalışmıştık, bizden ve çalışmalarımızdan haberdarlar. Henüz yeni koronavirüs kitimize Türkiye'de ihtiyaç duyulmadı ama duruma göre bizden kit istenmesi halinde, Sağlık Bakanlığı'na yeni koronavirüs kiti sağlayacağımızı kendilerine ilettik."

Türk bilim insanları yeni nesil ilaç hazırlıyor

SANAYİ ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'ne bağlı Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü'nün koordinasyonunda, Kovid-19'a karşı aşı ve ilaç geliştirme projelerini desteklemek için bir alt platform oluşturduklarını duyurdu. Bu kapsamda, Türkiye'de devam eden projelerden spesifik olarak bu virüse karşı dönüştürülebilecek olanlar ya da yenilikçi bir anlayışla çok hızlı şekilde netice alınabilecek projeler belirlendi ve destek süreçleri başladı.

Bilkent Üniversitesi Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezinde (UNAM) bu çerçevede proje yürüten Doç. Dr. Urartu Şeker, şubat başında araştırma grupları içinde Kovid-19 özelinde bir alt çalışma grubu oluşturduklarını söyledi.

Kırım-Kongo kanamalı ateşi hastalığı etmeni olan virüse karşı kullanmak üzere tasarladıkları ve üretimini gerçekleştirdikleri bir proteinin Kovid-19'a karşı ilaç olarak kullanılmasını amaçladıklarını belirten Şeker, çalışmalarının Ankara Üniversitesi Biyoteknoloji Enstitüsü Direktörü Prof. Dr. Aykut Özkul ile işbirliği içinde devam ettiğini bildirdi. Şeker, çalışmada geline aşamaya ilişkin şu bilgileri verdi: "Koronavirüsün hücreye tutunmasını en-

gelleyecek proteinler üzerinde çalışma yürütüyoruz. Üretmeyi hedeflediğimiz proteini, Kovid-19'a neden olan virüsün insan hücrelerinin yüzeylerine tutunabilmesini sağlayan proteini bloke etmesi için kullanmayı planlıyoruz. Böylelikle hastalarda virüs parçacıklarının yayılması engellenmiş olacak. Bu bağlamda iki farklı proteinin tasarımı araştırma grubumuzun sahip olduğu genetik mühendisliği ve sentetik biyoloji deneyimi sayesinde hızlıca tamamlandı, şimdi deneysel üretim aşamasına geçmek üzereyiz. Bu aşama tamamlandıktan sonra, Prof. Dr. Özkul ve ekibi, Kovid-19'a neden olan virüse karşı üretilen proteinin testlerine başlayacak."

Şeker, çalışmanın 6-9 ay içinde tamamlanmasını planladıklarını söyledi.

'İlaç üretimi ve tedarikinde sıkıntı çekmiyoruz'

NEUTEC Yönetim Kurulu Başkanı ve İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Mahmut Bilgiç, "Türkiye, koronavirüs tedavisinde kullanılan ilaçların üretiminde ve tedarikinde hiçbir sıkıntı çekmemektedir. Tüm halkımıza, dünyanın önde gelen ülkelerinde uygulanan tedavi ve ilaçların eksiksiz olarak kullanıldığını görmekteyiz" dedi.

Sağlık Bakanlığı'nın öngörüsü ile özellikle önleyici tedavide kullanılan ilaçların son 4 aylık dönemde, dünya ortalamasının üzerinde miktarlarda temin edildiğini söyleyen Bilgiç şöyle devam etti: "Doktorlarımızın da bu ilaçları reçete etmesi ile koronavirüse karşı etkin bir mücadele başlatılmıştır. Toplam enfekte olan hasta sayısı ve üzücü olarak ölümle sonuçlanan vakalara baktığınızda ise, alınan tedbirlerin ve uygulanan tedavilerin doğruluk derecesini net olarak görmekteyiz."

PERİNÇEK:

Programımızdaki görevlerden

VATAN Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek, sosyal medyadan yaptığı açıklamada "Sayın Cumhurbaşkanımızın ilan ettiği Milli Dayanışma milli görevidir. Vatan Partisi virüs salgınının karşı açıldığını Kamuculuk Programının 19. maddesinde bu görevi belirlemiştir ve görevinin başındadır" dedi.

BUYUK SEFERBERLIK

Milli Dayanışma Kampanyası'na destek ilk günden çığ gibi büyüdü. Farklı kesimlerden binlerce kişi ve kurum Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca açılan yardım hesabına bağışta bulundu

HABER MERKEZİ

KORONAVİRÜS salgını Batı ile Türkiye arasında önemli bir farkı ortaya çıkardı. Amerika'da, İtalya'da, İspanya'da, İngiltere'de insanlar yalnızlaşırken, Türkiye'de dayanışma öne çıktı. İnsanlar birbirlerinin, ihtiyaç olanların yardımına koştu. En son Cumhurbaşkanı Erdoğan Milli Dayanışma Kampanyası başlattı. 'Biz Bize Yeteriz Türkiye' diye yola çıkıldı. Amaç dar gelirli vatandaşları yalnız bırakmamak. İşini kaybedenin ortada kalmasını önlemek.

KABİNE DEN 5 MİLYONLUK BAĞIŞ

Erdoğan, kampanyaya yedi aylık maaşını bağışladığını duyurdu. Kabineye eşlik eden isimlerin toplamda 5 milyon 200 bin liralık bağışta bulunduklarını bildirdi. Siyasilerden de kampanyaya destek geldi. TBMM Başkanı Mustafa Şentop ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli beşer maaşlarını bağışladıklarını duyurdular. Ak Parti Genel Başkan yardımcılarında Mehmet Özhasseki 5, Hamza Dağ 3 maaşını bağışladı. Ak Parti İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya 2 maaşını, Ak Parti İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ise 1 maaşını bağışlayarak katıldığını bildirdi. Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı Mahir Ünal da sosyal medya hesabından 3 aylık maaşını bağışladığını aktardı.

FAHRETTİN KOCA'DAN DESTEK ÇAĞIRISI

Adalet Bakanı Abdulhamit Gül, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, 1 aylık maaşını bağışlayarak destek olduklarını duyurdular. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca da sosyal medya hesabından "Koronavirüse karşı hepimiz eşit şartlarda değiliz. Maddi desteğe ihtiyaç duyanları lütfen destekleyin" ifadelerini kullandı.

BELEDİYE VE ÜNİVERSİTELERDEN DESTEK

Ardından Belediye Başkanları ve üniversite rektörleri peş peşe açıklamalar yaparak 2,5,7... maaşlarını bağışladıklarını duyurdular.

İŞ DÜNYASI ELİNİ TAŞIN ALTINA KOYDU

Sabancı Topluluğu, 150 bin adet tam kiti

ve koronavirüs aşı ve serumunun geliştirilmesi için yapılan çalışmalarda kullanılmak üzere 1.7 milyon lira bağış yapacağını bildirdi. Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı İsmail Güllü, 15 milyon lira katkı sunacaklarını duyurdu. İstanbul Ticaret Odası olarak 5 milyon lira katkı sağlayacak. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği 10 milyon lira destek sağlandığını duyurdu. Türkiye İş Bankası Grubu 10 milyon liralık kaynak ayırdığını bildirdi.

'İMF KAPILARINA DAYANMADIK'

Ankara Sanayi Odası, kampanyaya 500 bin lira bağış yapma kararı aldı. ASO Başkanı Nurettin Özdebir, "Gün birlik olma ve dayanışma günüdür. Busıkıntılı

günleri de birlik ve beraberlik içinde dayanışma ruhuyla aşacağımıza inanıyoruz" dedi. Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın'dan, "Dünya genelinde sayısı yüzü bulan ülkeler IMF kapısında beklerken, biz bize yeteriz Türkiye" diyerek Türkiye genelindeki tüm şubeler ve üyelerle ortak bir havuzda maddi destek oluşturmak adına kampanya başlattıklarını bildirdi.

Tosyalı Holding Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Tosyalı, 5 milyon lira bağışla destekte bulundu. Türk Telekom CEO Ümit Önal bu ayki maaşıyla kampanyaya katıldı. Fıratpen, 2 milyon lira bağışladığını duyurdu. Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği 50 bin liralık destek vereceğini açıkladı ve rüzgar enerjisi sektörüne de en az 1 milyon liralık bağış yapma çağrısında bulundu.

Sadece iş insanları ve kamu çalışanları değil simitçisinden emeklisine işçisine bir çok vatandaş da dayanışmaya katkıda bulundu. Günlük kazancını bağışlayan da oldu maaşını verende.

SAVUNMA SEKTÖRÜNDEN 10 MİLYON LIRA

Öte yandan, Türkiye Musevileri Hahambaşı İsak Haleva, kampanyaya 5 aylık maaşını bağışlayarak destek verdi. Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir, sektör olarak toplam 10 milyon lira bağışladıklarını bildirdi. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu da Milli Dayanışma Kampanyası'na yönettiği şirket ve iştirakleri üzerinden 20 milyon lira katkı sunacaklarını duyurdu. Memur-Sen Konfederasyonu 2 milyonluk bağış yaptığını bildirdi.

Evlere kapansak da yardımlaşıyoruz

İNSANLAR evlerine kapansa da yardımlaşma, dayanışma esas. Apartmanlarda gençler gönüllü olarak ileri yaşlarda olan ve sokağa çıkma yaşağı bulunan kişilerin ihtiyaçlarını karşılıyor. Her görüşten gençler ileri yaşlarda olan ve sokağa çıkma yaşağı bulunan insanlar için seferber oldular. TGB'li gençler yardım ve dayanışma için örgütlenirken, "Vefa Grubu" gibi oluşumlar herkese yardım için kolları sıvadı. Şirketler kendi olanakları ölçüsünde maske, dezenfekte ürünlerini olmayanlara dağıtıyor. Vatandaşlar işini kaybeden insanların ihtiyaçlarını karşılıyor.

Askerlerimiz yeri geliyor hastaları sırtlarında taşıyor, yeri geliyor Erzurum'da olduğu gibi köylünün tarlasını sürüyor. Her partiden belediyeler illerinde ilçelerinde, beldelerinde dayanışma içinde.

Asya'da birlik Batı'da yalnızlık

ASYA ve Batı arasındaki fark koronavirüs salgını sırasında da kendini gösterdi. Çin'de kamuculuk ve örgütlülük öne çıkarken, on binlerce sağlık görevlisi ölümü göze alarak Wuhan'a yardıma koştu. Çin halkı koronavirüse karşı mücadelede birbirinin yardımına yöneldi. Avrupa Birliği koronavirüs salgını nedeniyle İtalya'yı, İspanya'yı yalnız bırakırken, Çin tüm dünyanın yardımına soyundu. Binlerce doktorunu salgının hızla yayıldığı ülkelere gönderdi. Kendisine ticaret savaşları açan, Çin denizinde tehdit eden Amerika'yı bile yalnız bırakmadı. Rusya da boş durmadı. O da diğer ülkelerin yardımına koştu.

Batı ülkelerinde koronavirüs salgını nedeniyle ciddi travmalar da yaşandı. İtalya'da hastalar ortada bırakılırken, ölenlerin cesetlerinin kaldırılması bile sorun oldu. Aile-

ler birbirinden koptu, herkes kendi derdine düştü. İspanya'da daha acısı yaşandı. Huzur evlerinde yaşamını sürdüren ileri yaştaki ki-

şiler kendi hallerine bırakıldı. Günler sonra ölmüş hastaların kokmuş cesetlerine ulaşıldı. İspanya Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, askerlerin dezenfektasyon çalışmaları için huzurevlerine gittiği, tesislerin tamamen terk edilmiş halde bulunduğu belirtildi. Savunma Bakanı Margarita Robles,

"Ordu, bazı huzurevi ziyaretlerinde yaşlı kişileri tamamen terk edilmiş biçimde, kimi zaman yataklarında ölmüş halde buldu" dedi. Yakınlarının bile bu kişileri arayıp sormadığı ortaya çıktı.

İngiltere Başbakanı Boris Johnson hastalığın yayılmasını ve ölenlerin ölmesini, kalan sağlarla yola devam edilmesini istedi. Batı'da bazıları koronavirüs nedeniyle yaşanacak ölümlerin ülkelerin sosyal güvenlik kurumlarını rahatlatacağını savunulan bile çıktı. ABD'de evsizler sokaklara terk edildi.

Evislere kalacak yer bulmak yerine sokaklara geceleri yatmaları için çizgi ile yerler belirlendi. Hastalar yalnızlıktan intihar ediyor. Diğer gelişmiş(!) Batı ülkelerinde de durum benzer. Uygulanan sistem nedeniyle aile bağları kopmuştu, insanlar iyice bireycileşti, kendini kurtarma derdine düştü, yalnızlaştı.

Millet ittifakı'ndan ayrı kampanya

AYDINLIK / ANKARA

CUMHURBAŞKANI Tayyip Erdoğan'ın başlattığı "Milli Dayanışma Kampanyası"na katılmayan Millet İttifakı oluşturan partiler, CHP'li belediyelerin yürüttüğünü yardım kampanyalarına destek verdi. Ancak İçişleri Bakanı Süleyman Soylu imzasıyla 81 ilin valilerine belediyelerin valiliklerden izin almadan yardım kampanyası düzenleyemeyeceği, düzenleyenler hakkında soruşturma başlatılacağı belirtilen bir genelge gönderdiği belirtildi.

CHP: BELEDİYELERİ SİNDİRMEK İSTİYORLAR

Soylu'nun gönderdiği yazıyı sosyal medyada paylaşan CHP Genel Başkan

Yardımcısı Tuncay Özkan, "Amaç belediyelerimizi sindirmek, susmayacağız" dedi. İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu "Bağış yapmak isteyenlerin belediyenin hesaplarına her türlü yolla para yatırabileceklerini saygı ile duyururum" dedi. İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener, dün sabah katıldığı FoxTv'de CHP'li Ankara ve İstanbul Belediyelerini başlattığı kampanyaları destekleyeceğini açıkladı. Kendisinin Millet İttifakı'nın belediye başkanlarını takip ettiğini belirten Akşener, "Sayın Yavaş '6 milyon Yürek Ankara'da diye bir yardım kampanyası başlattı. Sayın İmamoğlu da 'Birlikte başacağız' diye başlattı, diğer

arkadaşlar devam ettiriyorlar. Bugün buraya gelirken milletvekili maaşı almıyorum, emekliyim, üç aylık 3 emekli maaşımı Ankara'ya, 3 emekli maaşımı da İstanbul'a başladım" dedi. Erdoğan'ın başlattığı kampanyayı da eleştiren Akşener, "Erdoğan'a bir önerim var maaş yetmez. 500 milyon dolarlık o meşhur Katar uçağını hemen bağışlasın" ifadelerini kullandı.

ALTAY: CHP'Li BELEDİYELER ÜZERİNDEN YARDIM YAPACAĞIZ

CHP Grup Başkanvekili Engin Altay dün düzenlediği basın toplantısında Erdoğan'ın yaptığı yardım çağrısına yanıt verdi. "Mil-

letçe yardımlaşma yapmanın en güzelini biliriz ama önce devletin gücünü ve kudretini de görmek isteriz" diyen Altay'ın konuya ilişkin açıklamaları şöyle: "Keşke sayın Cumhurbaşkanı çıkıp dese ki ne münasebet kasamızda şu kadar para var. Biz bu süreçte kimseyi mağdur etmeyeceğiz diyebilse. Elbette biz de elimizi taşın altına koyacağız. Şüphesiz bu mücadeleyi milletin güç birliği ve iradesiyle, güç ve işbirliğiyle atlatacağız. Şüphesiz biz de bu konuda üstümüze düşeni yapacağız. Yakın çevremizde yapıyoruz da zaten. Ama bu işi Türkiye'de bir ilki de gerçekleştirecek olan CHP'li belediyelerimizle birlikte yapacağız."

CHP ve HDP'li vekillerden 'Milli Dayanışma Kampanyası'na karşı açıklamalar da geldi:

■ Eski CHP Milletvekili, Cumhurbaşkanı Adayı Muharrem İnce: Bu büyük millet vergi de öder, zor zamanlarda bağış da yapar. Devleti yönetenler vergi toplar, vergiyi har vurup harman savurmaz ve gereğini yapar. Devlet yardım kampanyası başlatmaz,

yardım yapar. Vergi gelirlerini betona gömenler yine milletimizin yapacağı bağışa kaldılar.

Büyük devletler vatandaşlarına yardım için büyük bütçeli paketler açıklarken 'Suriyelilere 40 milyar dolar harcadık, bir 40 daha harcarız' diyenler vatandaşın bağış dileniyor, canlı yayında İBAN açıklıyor. Vatandaş kendi OHAL'ini ilan etsin, bağış yapsın! Sen niye varsın?

Çiftçi yan gelip yatmak değil; Üretmek istiyor

KORONAVİRÜS salgını uyarıcı oldu. Gıdada ithalata bağımlılığın riski; Tarımda kendi kendine yetmenin önemi; Çiftçinin ayakta kalmasının zorunluluğu; Herkes tarafından anlaşıldı.

DOĞA UYANIRKEN

Ülkenin her yerinde doğa uyanıyor. Türkiye'nin gıda güvenliği için; Bu aylar çok önemli. Acil üretim planlamasına ihtiyaç var. Geç kalırsa; Ciddi sorunlar yaşanacağı ortada.

UYARILAR

Peş peşe uyarılar yapılıyor. TZOB ve illerdeki temsilcileri; Ziraat Mühendisleri Odası; Yerel yöneticiler; Üretici kooperatifleri... Tarımsal üretimi bekleyen tehlikeye dikkat çekiyorlar.

ÜRETMEK İSTİYORUZ

Çiftçi yan gelip yatmak değil; Üretmek istiyor. Yaşadığımız kritik günlerde herkese; "Biz tarladayız, siz evde kalın" diyor. Ama önlerindeki engelin kaldırılmasını bekliyor.

İSTEKLERİ

İstekleri ortak. Tarımsal desteklerde yasaya uyulsun. GSMH'nin yüzde 1'i verilsin. Çiftçi borçları yapılandırılsın. TMO'dan ürünlere alım garantisi. Tarımsal girdiler ucuzlatılsın. Kırsalda koronavirüse karşı gezici sağlık ekipleri oluşturulsun. Kooperatifleşme güçlendirilsin. ... Hepsisi makul ve mantıklı.

MEVSİMLİK İŞÇİLER

Mevsimlik işçiler hareketlendi. Çoğu Doğu ve Güneydoğu'dan. Yoksul illerden. Bir kısmı yola çıktı. Bir kısmı da hazırlık yapıyor. Kamyonlara dolacaklar; ülkeye dağılacaklar. Çukurova'ya, Ege'ye, Karadeniz'e, Orta Anadolu'ya, ... Pamuk, buğday, patates, soğan, pancar, ... tarlalarına. Fındık, çay, portakal, ... bahçelerine...

KORONAVİRÜS ENGELİ

Şu anda işler kaşık. Şehirlerarası gidiş gelişler izne tabi. Koronavirüs korkusu da var. Mevsimlik işçiler için de risk; Çiftlikleri yerler için de.

AMA...

Tarlaları kim çapalayacak? Ürünü kim kaldıracak? Çay, fındık, pamuk, ... nasıl toplanacak? Üretim nasıl yapılacak? Sorun ciddi. Ürünlerin tarlada kalma riski bile gündemde. Üretim bölgelerinde herkes kara kara düşünüyor.

HIZLI HAREKET EDİLMELİ

Açıklanan ekonomik pakette çiftçi yok. Çiftçi "tarım ağırlıklı" yeni paket istiyor. Finansal kriz; Tarım destekleri; Henüz sonu belirsiz koronavirüs salgını; Mevsimlik işçilerin durumu; Dünya pazarlarında durgunluk; İhracatta yaşanan sıkıntılar; Tarım ürünlerindeki açığın giderilmesi; ... Sorun çok. Şimdiden hızlı hareket edilmeli. Acil önlem alınmalı...!

İstanbul'da yeni şehir hastaneleri hizmete girecek

SAĞLIK Bakanı Fahrettin Koca, İstanbul'da mayısta İkitelli, eylülde ise Göztepe şehir hastanelerinin açılacağını duyurdu. Koca, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, önceki gün İstanbul Okmeydanı Şehir Hastanesi'nin ilk etabını hizmete açtıklarını anımsattı. Kartal Şehir Hastanesi'nin de daha önce hizmete girdiğini hatırlatan Koca, mesajında, "Mayısta İkitelli, eylülde ise Göztepe Şehir Hastanelerimiz açılıyor. Yeni şehir hastanelerimizle İstanbul'da yatak kapasitemiz toplamda 5 bin 452 artıyor" bilgisini verdi.

Hastane eve geldi

Kardiyoloji, kadın doğum, diş, çocuk hastalıkları, fizyoterapist ve daha pek çok uzmanlık dalından hekim Twitter'dan hastalara gönüllü danışmanlık yapıyor. Prof. Dr. Nebahat Bulut'un, 'Bir kişi bile evde kalsa kârdır' diyerek başlattığı 'Sanal Hastane' büyüyor

özlemkonur@aydinlik.com.tr
Özlem KONUR
USTA

BEYKENT Üniversitesi öğretim üyesi, anestezi ve algoloji uzmanı Prof. Dr. Nebahat Bulut, sosyal medyada "Sanal Hastane" açtı. 50'ye yakın gönüllü doktor, Twitter'da hastalara danışmanlık yapıyor.

Bulut, çevresindeki hekimlerle birlikte yaklaşık 2 bin kişiye ulaştı. Amaç, hastanedeki enfeksiyon riskini azaltmak. Prof. Dr. Nebahat Bulut'un çalıştığı özel hastane, hasta sayısı azalınca bazı poliklinikleri kapattı. Pek çok hekim zorunlu ücretsiz izne ayrıldı. Evde geçirmek zorunda kaldığı bu dönemi değerlendirmek isteyen Bulut, hastanelerdeki iş yükünü azaltmak amacıyla sosyal medyadan vatandaşlara çağrıda bulundu. "Raporunun anlamı ne" projesi böylece başladı. Bulut, "Önceden yapılmış ancak salgın nedeniyle henüz hekimle gösterilememiş tetkik ve raporlara bakabileceğimi söyledim. İlk çağrıyı 19 Mart'ta yaptım. Bu süreçte 250 kadar raporu okuyup hastalara anlattım" dedi.

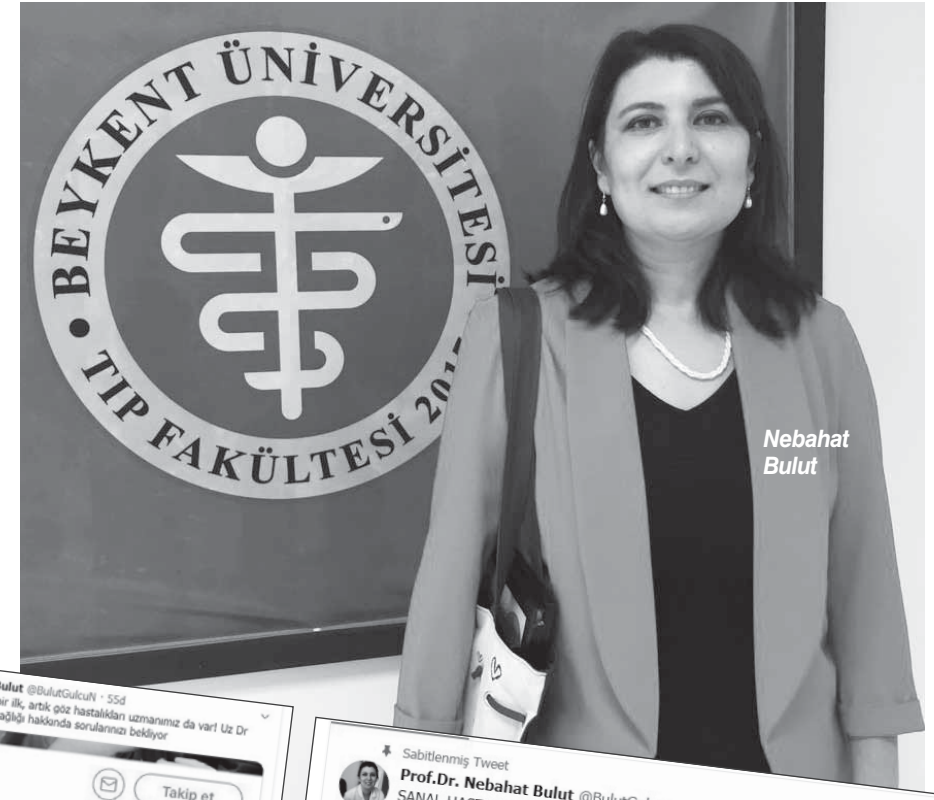
ÇEMBER BÜYÜYOR

Zamanla uzmanlık gerektiren alanlardan da sorular gelmeye başladı. Bulut çevresindeki hekim arkadaşlarına teklifte bulundu, onlar da bu dayanışma çemberine katıldı. Sanal Hastane sosyal medyada bir anda yayıldı. Kardiyologdan, psikiyatriste, diş

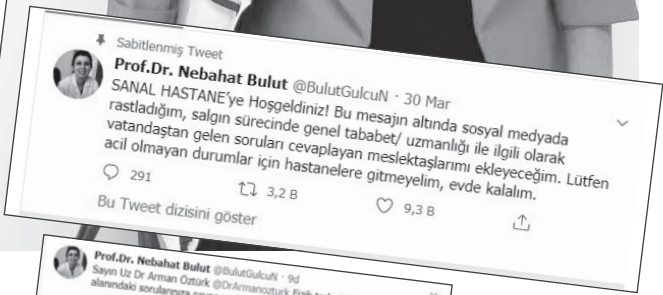
hekiminden onkoloğa, cerrahlar, çocuk sağlığı uzmanları, kulak burun boğaz uzmanları, kadın doğumcular ve daha onlarca uzmanlık dalından hekim, "Ben de varım" dedi.

TEMAS RISKİNİ AZALTIYOR

Prof. Dr. Bulut, projesinin amacını Aydınlik'a anlattı: "Hastanelerde çalışan meslektaşlarımızın yükünü nasıl hafifletebilirim diye düşündüm. İlk başta yarısı kovidle ilgili 300 kadar mesaj geldi. Sosyal medyada kalp cerrahisi olan bir hocamıza rastladım. O ve onun gibi pek çok uzmanı ekledim. Onkoloji ve tıp hukuku alanında uzman olan iki arkadaşımı davet ettim. Onlar da gönüllü olarak 'Ben de el vermek istiyorum' dediler. Son iki günde çok sayıda hekimden 'Ben de katkıda bulunmak istiyorum' mesajı aldım. İnsanların evlerinde kalmasını sağlayarak kaygılarını gidermeye çalışıyoruz. Enfeksiyözlü bir kişi evden çıktığında hastaneye gelene kadar çok sayıda temas olacak, hastaneye girdiğinde polik-

Nebahat Bulut

liniye geçene kadar en az 15 kişiye temas edecek. Sağlık çalışanlarının enfekte olması, bir süre çalışamaması anlamına geliyor. Bir kişinin bile evde kalmasını sağlasak bizim için kârdır."

GECE GÜNDÜZ SORU YANITLIYOR

Nebahat Bulut, haftasonu gece gündüz demeden soruları yanıtlıyor, uzmanlara yönlendiriyor. Bulut, "İki gündür zorunlu ih-

tiyaçlar dışında telefonu elimden bırakmadım. Doktor arkadaşlar eklendikçe daha iyi oluyor" dedi. Bulut, bir çağrı gelmesi halinde salgınla ilgili de hastanelerde görev almaya hazır.

Bulut'un Sağlık Bakanlığı'na da bir önerisi var: "Televizyonlardan hocalarımız Kovid-19'un belirtileriyle ilgili ayrıntılı bilgi veriyorlar. Ancak yine de hastalar, bir sağlık personeline iki kelime de olsa derdini anlatmak istiyor. Emekli ya da intörn hekimlerin çalışabileceği bir çağrı merkezi kurulursa evde kalma süreci daha kolay atlatılabilir."

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ GENEL BAŞKANI ÇELİK:

Sağlık çalışanları Mehmetçik gibi

OLCAY KABAKTEPE / ANKARA

TÜRK Hemşireler Derneği Genel Başkanı Prof. Dr. Sevilay Şenol Çelik, koronavirüs salgınına karşı sağlık çalışanlarının büyük bir özveriyle çalıştığını söyledi. Aydınlik'a açıklamalarda bulunan Prof. Dr. Çelik "Sağlık çalışanlarımız şu anda, vatan mücahadesinde en ön safta yer alan Mehmetçik gibiler" dedi.

Prof. Dr. Sevilay Şenol Çelik şunları söyledi: "Tüm sağlık çalışanları cephede en ön safta çalışıyor. 7 gün 24 saat boyunca hizmet veriyorlar. Aile Sağlığı Merkezlerinden poliklinik hizmetlerine, normal kliniklerden yoğun bakımlara kadar her yerde çalışıyor. Sağlık çalışanlarımız şu anda, vatan mücahadesinde en ön safta yer alan Mehmetçik gibiler. Hastalara kesintisiz hizmet veriliyor. Sabah, akşam, gece her an hemşirelerimiz hastalarımızın yanında."

'ATAMA HIZLI OLMALI'

Sahada 194 bin küsur çalışan hemşire ol-

duğunu belirten Prof. Dr. Sevilay Şenol Çelik, "100 binin aşkın da atama bekleyen meslektaşımız var" dedi, "Bu süreçte hemşire ataması yapılacak olmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Yeni atanacak meslektaşlarımızın alım süreci hızlı olmalı. Yeni atanacakların nitelikli oryantasyon programlarından geçirilmesi gerekiyor. Normalde 3-6 ay arası oryantasyon programı yapılıyor ancak salgın nedeniyle bunun süresi kısaltılırken nitelikten ödün vermeden hızlı şekilde oryantasyon yapılmalı. Ayrıca yeni atanacakların, deneyimli hemşirelerin yanında çalıştırılması gerekir."

Prof. Dr. Sevilay Şenol Çelik, koronavirüs salgınının sıradan bir afet olmadığına dikkat çekti: "Bir afet durumunda ya da başka bir olay olduğu zaman belirli sayıda hasta oluyor ve bu durum kontrol edilebiliyor. Ancak şu anda çok farklı bir durum ile karşı karşıyayız. Vaka sayıları hızlı şekilde artıyor. Sağlık sistemi çok iyi olan ülkelerin durumunu

görüyoruz. Onların bile yetersiz kalmasının nedeni, hastanelere yoğun şekilde hasta gelmesinden dolayı. Bizde de ekipman olarak bazı sıkayetler gelebiliyor. Bu konudaki önerimiz, tüm hastanelerde uygulama standartlarının olmasıdır."

'BİLGİ KIRILILIĞININ ÖNÜNE GEÇİLMELİ'

Vatandaşların evde kalmaları yönünde yapılan çağrılarının önemli oldu-

ğunu vurgulayan Çelik şunları söyledi: "Bu süreçte vatandaşlarımızın evde kalması hem kendi sağlıkları, hem çevresindekilerin sağlığı, hem de sağlık çalışanlarına destek açısından oldukça önemli. Evde kalırken sıkılabiliyorlar. Buna ilişkin olarak da çeşitli düzenlemeler yapılabilir. Diğer yandan bilgi kirliliği de oldukça fazla. Bunu ortadan kaldırmak için de bir kurul oluşturularak daha doğru bilgi aktarımı yapılabilir."

İhtiyaç sahipleri için ekmeğe ücretsiz

KONYA'nın Karatay ilçesi Saraçoğlu Mahallesi'nde fırıncılık yapan Kemal Aydoğdu, koronavirüs nedeniyle mağduriyet yaşayanlara yönelik "ücretsiz ekmeğe" çalışması başlattı. Aydoğdu, işyerinin camına astığı afişe, "Koronavirüs nedeniyle işinden ayrılmak zorunda kalan vatandaşlarımızın ekmeğe ihtiyacı karşılamanı amaçlıyorum" yazdı. Aydoğdu'nun bu davranışı, sosyal medyada da beğeni aldı. Fırın çalışanları, sokağa çıkmaları sınırlandırılan 65 yaş üstü vatandaşların ekmeğe ihtiyacını da evine giderek karşılıyor.

Beş şube ve 70 çalışanla hizmet verdiklerini, ihtiyaç sahiplerine günlük 600 ekmeğe dağıttığını aktaran Aydoğdu, "Bu dönemde salgın nedeniyle kapanan birçok işyeri mevcut. Bunun

yanı sıra işsiz insanlarımız da var. Biz de bu kardeşlerimizin günlük ekmeğe ihtiyacını karşılamak için bir çalışma başlattık. Bunu bir kampanya olarak değil manevi bir görev olarak yapıyoruz. İnşallah normal hayatımıza geçene kadar bu hizmetimizi devam ettireceğiz" diye konuştu. Aydoğdu, girişimleriyle ilgili güzel geri dönüşler aldıklarını belirterek, "Böyle bir hizmet bize Osmanlı kültüründen geliyor ancak günümüzde unutulmuş bir hizmet olmuştur. Biz de bunu tekrar gün yüzüne çıkartmak istedik. Herkesin bu süreçte son derece duyarlı olması gerekiyor. Bu bir milli mücadeledir. Ülkemizi zor zamanlardan geçiriyor. Biz gücümüzü nispetinde bir şeyler yapıyoruz. Bu yüzden herkes elini taşın altına koymalı. İnşallah en kısa sürede de bu

salgın biter ve sağlıklı günlerimize yeniden kavuşuruz" dedi.

Ankara Kalkınma Ajansı'ndan mücadele programı

AYDINLIK / ANKARA

Ankara Kalkınma Ajansı, Ankara'nın ve ülkenin Kovid-19 salgını ile mücadelesine katkı vermek; salgının yayılımının en aza indirilmesi ve kontrol altına alınması, başta risk altındaki gruplar olmak üzere toplum sağlığının korunması ve salgının olumsuz sosyo-ekonomik etkilerinin hafifletilmesi amacıyla toplam bütçesi 15 milyon TL olan "Kovid-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Programı"nı başlattı.

Ankara Kalkınma Ajansı'ndan yapılan açıklamada, program sayesinde salgın ile mücadeleye katkı sağlayan ve salgının etkilerinin azaltılmasına yönelik acil çözüm sunan projelerin desteklenmesinin amaçlandığı bildirildi. Açıklamada program kapsamındaki öncelikler şöyle sıralandı: Öncelik 1: Virüsün yayılımının önlenmesi ve kontrol altına alınması Öncelik 2: Halk sağlığı için acil hazırlık ve müdahale çalışmaları Öncelik 3: Salgının ülke ve bölge ekono-

misine negatif etkilerinin azaltılmasına yönelik yenilikçi uygulamalar geliştirilmesi. Açıklamada uygun başvuru sahipleri için de şu bilgiler verildi: "Kamu kurum ve kuruluşları, mahalli idareler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri, birlikler, kooperatifler, sivil toplum kuruluşları (dernekler, vakıflar, sendikalar, federasyonlar, konfederasyonlar), üniversiteler, enstitüler, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri, teknoloji transfer ofisi şirketleri, işletmeler."

Ülkesine dönemeyen Çinli turist gözetim altında

Çin'de ortaya çıkan Kovid-19 salgını öncesi gezmek amacıyla Kars'a geldiği belirtilen ismi açıklamayan Çinli turist, salgının ortaya çıkmasının ardından Türkiye'de ülkesine uçuşları durdurulunca Çin'e dönemedi. Kentteki bir otelde konaklayan bu kişinin durumu görevlilerce polise bildirildi. Otele gelen polis ekipleri ile özel kıyafetli UMKE ve 112 Acil Servis görevlileri de hastalık ihtimaline karşın maske takıp gerekli önlemleri alarak turisti bir ambulansa aldı. Kars Harakani Devlet Hastanesinde gerekli kontrolleri yapıldı. Hastalık belirtisi göstermediği öğrenilen turist ardından ambulans ile Erzurum Aşkale Geri Gönderme Merkezine gönderildi. Söz konusu turist burada 14 gün süreyle izole edilip sağlık durumunun takip edildiği öğrenildi. Bu kişinin otelden alınıp hastaneye taşınması sürecinde polis ekipleri de tedbir amacıyla vatandaşları yanına yaklaştırmadı.

çengel

Resimdeki aktırın yangın çıkarma hastalığı	Natürel Edebiyatın bir dalı	Dalyanın kapak yeri Isık siddeti birimi	Boru sesi Sodyumun simgesi	Boynuzunun biri kırık hayvan	Kısa güldürü Şaman	Su Ege Bölgesi'nde bir göl	Bir İngiliz kumâsi	Ya da Nikelin simgesi	Anı Bi koyun türü
Yeni doğum yapmış kadın Kavun türü				Afrika'da bir ağac Baliğ			Kulak yıkama aleti Bayındır		
				Jüpiter'in bir uydusu Yankı		Ödünç Yazı		Bal yapan böcek Karakteroloji	
Akciğer sesi Göz		Ince, narın Dingil		Yalnızlık korkusu Bir içecek	Müddeialehy			İridyumun simgesi Payılama, azaltılma	
	Eksin Müstaceliyet			Lityumun simgesi		Gümüşbaliğ			
Erken uyarı sistemli uçak	Akıcı, sıvı Ara yerde					Sahip Kuzey Atlantik Paktı Karakter			Mukavva
			Bir müzik terimi			Ispanyada bir bölge Kitap satılan yer			
Ödünç mal		Lahza Kansızlık				Takım Acele		Judo minderi	
İnleyen Bir deniz adı			Yönetici				Türkiye plakası Engel		
						Güven			
3,14 sayısı	Toy Alanı geniş					Japonya'nın eski adı			
	Namaz kıldırın Sırtma sıvrısınağı		Ağabey Tümör Hitit Toycu Temel, ana		Eski dilde baba Arapça ben		Ekmek Bir bağlac		
Alaşım Bir balık türü		Bir yumurta yemeğı Altının simgesi	Termometre Coşkun, siirsel			Bir ay Bir şeyin özü		Ritim	
				Yıllık Akdeniz bıtkı ortusu			İlkel benlik "Pitt" (aktör)		
El sıkışma Bir masal dağı			İki öneki Kayısı, erik kurusu	Kadın cezaevi U. Çalışma Örgütü			Bir hayvan	Valide	
		Ele avuca sığmayan Mısır'ın plakası			İsyancı Parola	Bir yüzey ölçüsü	Belitiler Dahil		
"Ang ..." (sinema yönetmeni)			Kocamanlık						
Çoban köpeklerinin boğaz demiri			Bir polis rutbesi			Sabır			

sudoku

	2	8	3						
							4	8	
3			1		6				
				2	3	5			
6	2					7			
	7					3	9		
8					5		6	9	
2			6	3	7				
5				9					

4					3				
3			1		6				
							6	9	
7		8	1						
5						8			
1	3		7		5				
		5	7						
		6					4		
			9				1	8	

		2				7	3		
		3		6					
		4	2	1					
1			4			6			
4			5	8		9			
9						8	7		
6					7			5	
4					8			9	
8					2		1		

ÇÖZÜMLER

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

1. Çaparız-Koli. 2. Anele-Ikamet. 3. Pati-Eyer-Re. 4. Ate-İmalat. 5. Raket-Ferace. 6. İm-Kalem-Kek. 7. İs-Lot-Lav. 8. Ekabir-Kasap. 9. Dok-Kof-Pa. 10. İdam-Kayak. 11. Hakarat-Ziya. 12. Kan-Aramak. 13. Bit-Za-On. 14. Ak-Maral-Sal. 15. Salı-İd-Tulu.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Çaparı-Esin-Bas. 2. Anatomik-Dakika. 3. Petek-Sadakat. 4. Ali-Ek-Bomar-Mi. 5. Re-İtalik-Rıza. 6. Em-Lor-Kar-A. 7. Zayfet-Kata-Ad. 8. Kelem-Koy-Rol. 9. Karar-Lafazan. 10. Om-Takas-Kim-Su. 11. Ler-Cevap-Yasal. 12. İtenek-Pasak-Lu.

kare bulmaca

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												

soldan sağa

1. Çözümü güç, karışık iş – Posta paketi. 2. Bir tür gemi halkası – Bir yerde oturma. 3. Kedi, köpek ön ayağı – At oturmağı – Bir nota. 4. Dinsel inançları olmayan – Yapım işleri. 5. Füz – Bazı yerlerde kadınların sokağa çıkarken giydikleri bol ve uzun üst giysisi, yeldirme. 6. Parola – Çesit – Tatlı bir çörek türü. 7. Duman kiri – İMKB bin hisseye verilen ad – Yanardağ püskürtüsü. 8. Büyüklük, üstler – Küçük ve büyükbaş hayvanları kesen kimse. 9. Gemi yapılan ya da onarılan havuz – İçi boş, çürümüş – Ayak. 10. Ölüm cezası – Bir spor dalı. 11. Şarkıda tekrar bölümü – Isık. 12. Bir erkeğın eşi – Bulmaya çalışms. 13. Asalak bir böcek – Güney Afrika Cumhuriyeti'nin plaka işareti – Bir sayı. 14. Yumurtanın bir bölümü – Dişi geeyik – İlkel bir su taşıtı. 15. Bir gün adı – İlkel benlik – Güneş için doğma.

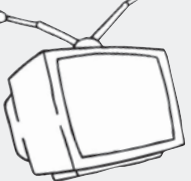
yukarıdan aşağıya

1. Çok iğneli balık oltası – Zihinde doğuveren güzel duyyu ya da düşünce, ilham – En kalın erkek sesi. 2. Beden yapısı ile ilgili – Bir zaman birimi. 3. Araların balmumundan yapıp gözlerine bal doldurdıkları ve yumurtalarını bıraktıkları göz göz tekerlek – İçten bağıllık. 4. Yüce – İlave – "Blair ..." (akt-ris) – Bir soru eki. 5. Remyumun simgesi – Üstten sağa doğru eğik olan basım harfi – Razi olma. 6. İlaç – Bir peynir türü – Kiloampirin simgesi – Çıplak. 7. Sölen – Hayali karate – Sayma, sayılma. 8. Lahana – Küçük korfaz, halıc – Oyuncunun yaptığı genel hareketler. 9. Bir is ya da sorun üzerinde düşünülerek ya da biryle birlikte tartışarak verilen kesin yargı – Geveze. 10. Kemiklerin toparlak ucu – Değıstokuş – Hangi kişi – Kenar süsü. 11. Bir çoğul eki – Yanıt – Kanuni. 12. Piston – Kir – Lütesyumun simgesi.

9	2	8	3	5	4	6	7	1				
6	1	5	9	7	2	4	8	3				
7	3	4	1	8	6	9	2	5				
4	8	9	7	2	3	5	1	6				
3	6	2	5	9	1	7	4	8				
1	5	7	4	6	8	3	9	2				
8	7	3	2	4	5	1	6	9				
2	9	1	6	3	7	8	5	4				
5	4	6	8	1	9	2	3	7				

	H	D	B	T	S	P	M	T	V	H									
	P	I	R	O	M	A	N	I	E	K	A	B	A	E	N	E	M	A	
Handwritten Pencil	P	L	O	G	U	S	A	E	L	A	R	A	R	I	Y	E	T		
Handwritten Pencil	S	H	A	M	A	E	R	E	M	O	F	O	B	I	A	R	I		
Handwritten Pencil	R	A	L	R	A	K	I	K	D	A	V	A	L	I	A	R	I		
Handwritten Pencil	A	Y	N	A	N	Y	O	N	L	I	A	T	E	R	I	N	A		
Handwritten Pencil	S	A	K	A	R														
Handwritten Pencil	A	W	A	C	S	A													
Handwritten Pencil	A	R	E			A	N												
Handwritten Pencil	A	N	A	L	A	N													
Handwritten Pencil	A	K	D	E	N	I	Z												
Handwritten Pencil	A	C	E	M	I														
Handwritten Pencil	P	I		I	M	A	M		E										
Handwritten Pencil	H	A	L	I	T	A			D	E	R	E	C	E		E	K	I	M
Handwritten Pencil	H	A	N	I	O	M	L	E	T		S	E	N	E	V	I		I	D
Handwritten Pencil	T	O	K	A		D	I		I	M	A	M	E	V	I		B		I
Handwritten Pencil	K	A	F	U	Ç	A	R	I		A	S	I							
Handwritten Pencil	L	E	E																
Handwritten Pencil	I	L	T	A	R		K	O	M	I	S	E	R						

Hazırlayan: İlker Mumcuoğlu / mumcuogluilker@gmail.com

 TV YAYIN AKIŞI	 Cem TV	 KANAL B	 h	 CNN TÜRK	 ENTV	 D	 ULUSAL KANAL
07:30 Çizgi Filma 08:10 Uyan Türkiye (Canlı) 11:00 Film 13:00 Gün Ortası Haber 13:30 Çizgi Film 14:00 Yereli Yönetenler 15:00 Günün Getirdikleri 17:00 Yereli Yönetenler 18:20 Kısa Bir Mola 18:30 Ana Haber (Canlı) 19:30 Belgesel 20:30 Geçmişten Geleceğe 21:30 Kısa Bir Mola 21:40 Vizyondakiler 22:00 Türkülerin Dili (Canlı)	07:00 Güne Bakış 10:00 Başkent'te Sağlık 12:00 Haber 12:30 Söz İstanbul'da 13:00 Haber 14:30 Ellenin Türküsü 15:30 Dünyadan Haberler 17:00 Haber 18:00 Ekonomi Haberleri 18:15 Kültür Sanat 19:30 Başkentte Kariyer 20:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Nereden Nereye 21:30 Güncel 23:00 Belgesel 23:30 Başkentte Kariyer	07:00 Günaydın Türkiye 10:00 Güçlü Kadın 11:00 Medya Mahallesi 13:00 Haber Masası 14:00 Dış Politika 15:00 Haber Masası 16:00 Günün Raporu 17:40 Piyasalar Kapanırken 18:00 Halk Ana Haber 21:00 Siyaset Kültürü 23:00 Ayrıntılar	10:00 10'Dan Sonrası 13:00 Bugün 13:50 Hava Durumu 15:00 Günlük 15:50 Hava Durumu 17:00 Günlük 18:00 Haber 19:00 Ana Haber 21:00 Tarafsız Bölge 00:00 Gece Bülteni	08:00 Güne Başlarken 09:00 Haber Merkezi 13:00 Öğlen Bülteni 15:00 Öğlen Bülteni 16:50 Hava Durumu 17:00 Günlük 18:00 Günün İçinden 19:00 Akşam Haberleri 20:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Siyasi İşler 23:00 Gece Bülteni	05:45 Akasya Durağı 07:30 Balçıkcık İle Dr. Cankurtaran 09:00 Neler Oluyor Hayatta? 11:00 Müge ve Gülşen'le 2.Sayfa 12:30 Gelinim Mutfakta 16:15 Arka Sokaklar 18:45 Kanal D Haber 20:00 Çok Güzel Hareketler 2	07:00 Mesut Yar İle Bugün 09:30 Sevdim Seni Bir Kere 10:45 Kıralk Aşk 13:30 Gerçeğin Peşinde 18:45 Star Haber 20:00 Jet Sosyete 00:20 Yerli Dizi	ULUSAL KANAL BUGÜN www.ulusal.com.tr f ulusal Kanal ulusal kanal t ulusal Kanal ulusal kanal tv GÜNAYDIN TÜRKİYE 07.30 Can Karadut GÜN ORTASI 12.30 Yeşim Eryılmaz
07:30 Günaydın Türkiye 10:00 Televizyon Gazetesi 12:30 Gün Ortası 16:00 Haber 16.00 17:00 Nasıl Yani 18:30 Ana Haber 20:00 Yeni Dünya 21:00 İşin Aslı 23:00 Gece Görüşü	 SHOW atv	 TRT 1	 TRT HABER	 HABER TÜRK	 FOX	 TLC	
06:00 Kuaförüm Sensin 08:00 Kendine İyi Bak 09:30 Zahide Yetiş'le 12:30 Kuaförüm Sensin 16:00 Kuzey Yıldızı 18:45 Show Tv Ana Haber 20:00 Kuruluş Osman 20:00 Zemheri	08:00 Kahvaltı Haberleri 10:00 Müge Anlı İle Tatlı Sert 13:00 Atv Gün Ortası Bülteni 14:00 Beni Bırakma 16:20 Esra Erol'da 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Kuruluş Osman 00:20 Son Durak	06:50 Yeşil Deniz 09:30 İyi Fikir 11:30 1'De Bugün 11:40 Kralın Kızı 13:00 Aileler Yansıyor 15:15 İncir Ağacı 17:05 1'De Bugün 17:15 Seksenler 19:00 Ana Haber 19:55 Doğrusu Ne? 20:00 Benim Adım Melek	10:00 Satırbaşı Haber 11:05 Kalk Gidelim 15:15 Seksenler 13:00 Öğle Ana Haber 14:00 Öğle Ana Haber 15:00 Sıcak Haber 16:00 Sıcak Haber 17:55 Hava Durumu 19:00 Haber Ajansı 20:00 Ana Haber 21:00 Stratejik Analiz 23:00 Gece Bakışı	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Gün Başlıyor 08:00 Gün Başlıyor 10:00 Para Gündem 11:00 Haber Bülteni 12:00 Gün Ortası 15:00 Habertürk Manşet 17:00 Akşam Haberleri 19:00 Ana Haber Bülteni 19:55 Hava Durumu 20:00 Ana Haber Bülteni 20:55 Hava Durumu 21:00 Teke Tek 22:55 Hava Durumu	03:15 Temizlik Benim İsim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 07:15 Çalar Saat 10:00 Çağla İle Yeni Bir Gün 12:15 The Taste Türkiye 13:45 Temizlik Benim İsim 16:00 Zuhul Topal'la Sofrada 19:00 Fox Ana Haber 20:00 Kurşun	06:00 Emlak Avcıları 06:45 Emlak Savaşları 07:10 Ufak Tefek Evler 09:00 Hayalimdeki Ev 11:00 Aşım Pintirler 12:00 Tombul Gelinler 13:00 Ağır Yaşamlar 15:00 Adalet 17:00 Aşım Pintirler 21:00 Ufak Tefek Evler	 YENİ DÜNYA 20.00 Kıvanç Özdal DÜNYA NEREYE GİDİYOR? İŞİN ASLI 21.00 Sezim Özadalı Prof. Dr. Emin Gürses ULUSAL KANAL BUGÜN www.ulusal.com.tr f ulusal Kanal ulusal kanal t ulusal Kanal ulusal kanal tv BİLGİ İÇİN: 0 212 251 50 90

Nobel portrecisinin serüveni yayınlanıyor

MODERN, izleyicileri dijital platformlarda ağırlamaya devam ediyor. Sanal tur, dijital arşiv, koleksiyon seçkilerini YouTube kanalı ve sosyal medya hesapları üzerinden izleyiciyle paylaşan İstanbul Modern, "Lütfi Özkök: Portreler" sergisinde yer alan Fil Gibi Evdeki Şair belgeselini internet üzerinden yayınlıyor.

TORUNU YÖNETTİ

Yönetmenliğini Özkök'ün torunu Anna Juhlin'in üstlendiği 2010 İsveç yapımı belgesel, geçmiş ile bugüne ait kareler, Stockholm ve İstanbul'da çekilmiş görüşmeler ve farklı seslerle tonlar arasında geziniyor. 2011 yılında Stockholm Tempo belgesel festivalinde Yeni Belgesel Ödülü'nü alan yapım, yönetmen ile dedesinin şiir, fotoğraf ve nostalji üzerine düşüncelerini de bir araya getiriyor.

İstanbul Modern, Nobel ödüllü yazarların portrelerini çekmesiyle bilinen, dünyaca ünlü fotoğrafçı Lütfi Özkök'ün yer aldığı 'Fil Gibi Evdeki Şair' belgeselini internet üzerinden yayınlıyor

Yazarlara kadrajından baktı

LÜTFİ ÖZKÖK 1923 yılında Feriköy'de doğdu. 1942 yılında arkadaşları Sabahattin Kudret Aksal, Fahir Onger ve İlhan Arakon ile birlikte Sokak dergisini çıkardı. 1943 yılında Viyana Üniversitesi'nde Germanistik öğrenimi gördüğü sırada savaş nedeniyle 1944'te Türkiye'ye döndü. Beş yıl sonra Fransa'da, Sorbonne'da okuduğu sırada sınıf arkadaşı İsveçli Anne-Marie Juhlin ile evlenerek, İsveç'e yerleşti. 1953 yılında Lasse Söderberg ile birlikte "Ekmek ve Sevdâ" (Brödet och Kärleken) adlı Türk Şairleri Antolojisi'ni hazırladı. Antolojide Orhan Veli, Melih Cevdet Anday, Fazıl Hüsni Dağlarca ve Oktay Rifat'ın şiirleri yer aldı.

YILIN AVRUPALISI

Özkök, 1977 yılında İsveç Kraliyet Akademisi'nin Sanat Ödülü'nü kazandı. 1986 yıl

ında Meksiko'da 37 ülkeden 207 yazar portresi sergisini düzenledi. Bundan bir yıl sonra, Beyoğlu Yapı ve Kredi Bankası Sanat Galerisi'nde 20'si Türk 100 yazar portresi sergisi açıldı. 1996 yılında İsveç Akademisi Ödülü'nü alan Lütfi Özkök'ün, 1998'de İstanbul Maçka Sanat Galerisi'nde "Çağdaş Yazar Portreleri" sergisi açıldı. Nobel ödüllerinin dağıtıldığı hafta Nobel Ödülü kazanan 30 yazarın portresi, İsveç Akademisi Kütüphanesi'nde sergilenmeye başladı. 2002 yılında İrlandalı-Fransız yazar Samuel Beckett ve Beat Kuşağı'nın efsanelerinden ABD'li William S. Burroughs'un portreleriyle Fnac Fotoğraf Koleksiyonu'nun sergilerine katılan Özkök, İsveç Hükümeti tarafından Illis Quorum Liyakat Madalyası ile onurlandırıldı. Lütfi Özkök 2009'da ise Avrupa Günü'nde İsveç'te Yılın Avrupalısı seçildi. 2010 yılında

Nobel Müzesi'nde Nobel Ödülü kazanmış 35 yazarın portresinin yer aldığı sergisi açılan Lütfi Özkök, 2017'de, Stockholm'de hayatını kaybetti.

Hırsızlar salgın dinlemedi Van Gogh'un eserini çaldı

KORONAVİRÜS salgını Avrupa'daki tüm etkinliklere son verip, insanları evlerine soktu. Fakat hırsızları korona dahi engelleyemedi. Hollanda'da Amsterdam kentinin doğusunda yer alan Singer Laren Müzesi, ünlü ressam Vincent van Gogh'a ait "İlkbahar Bahçesi" tablosunun çalındığını açıkladı.

Müzeden yapılan açıklamada, 1884 tarihli eserin Groningen Müzesi'nden sergi-

lenmek üzere ödünç alındığı bildirildi.

TOPLUMUN ELİNDEN ÇALINDI

Tablo, "Ruhun aynası" temalı sergi için Singer Laren Müzesi'ne getirilmiş ancak müze, koronavirüs (Kovid-19) salgını sebebiyle ziyarete kapatılmıştı.

Müzenin yöneticilerinden Jan Rudolph de Lorm hırsızlık olayı sonrası şoke olduklarını belirterek, "Yaşanılan nedeniyle çok ama çok üzgünüz. Sanat bu zor zamanlarda bize ilham ve mutluluk veriyor. Oysa şimdi muhteşem bir eser toplumun elinden çalındı" dedi.

Eti çocuklara tiyatroyu dijitalden ulaştıracak

2000 yılından bu yana Türkiye'de ve Dünya'da 2,5 milyona yakın çocukla buluşan Eti Çocuk Tiyatrosu, şimdi de oyunlarını dijitalde ortamda sergiliyor. Koronavirüsün etkilerinden korunmak amacıyla alınan önlemler kapsamında eğitimlerine evde devam eden milyonlarca çocuğa ulaşmak amacıyla Eti Çocuk Tiyatrosu, her hafta dünyaca ünlü iki farklı tiyatro klasiğini Eti'nin Youtube hesabından yayınlayacak. Projenin ilk haftasında Heidi ve Kırmızı Başlıklı Kız yayınlanmaya başladı. Eti Çocuk Tiyatrosu, sonraki haftalarda Kral Cıplak, Çizmeli Kedi, Pinokyo ve Alice Harikalar Diyarında oyunlarını da minik izleyicilerine sunacak.

Festival 'Evin Caz Hali'yle geliyor

AKBANK Sanat'ın nisan ayında yayımlanacak konserleri, yeni tip koronavirüs salgınına ilişkin alınan tedbirler kapsamında sosyal medya kanallarından sanatseverlerle buluşuyor.

Bu kapsamda "30. Akbank Caz Festivali" bünyesinde düzenlenen "Yıl Boyu Caz" programları, "Evin Caz Hali" konserleri dinleyicilerin beğenisine sunuluyor. Davul ve performans sanatçısı Berke Can Özcan ile başlayan "Evin Caz Hali" konserleri, nisan ayında Akbank Sanat'ın Instagram hesabından canlı yayınlanacak.

Saat 19.00'da başlayacak konserlerde, 1 Nisan'da Çağrı Sertel, 3 Nisan'da Ozan Musluoğlu, 10 Nisan'da Barış Demirel ve Efe Demirel, 17 Nisan'da Serhan Erkol ve 24 Nisan'da Ece Göksu ile Can Çan-kaya sahne alacak.

Bolşoy da kapılarını internete açtı

RUSYA'nın başkenti Moskova'daki dünyaca ünlü Bolşoy Tiyatrosu korona virüsü salgını nedeniyle kapandı. Tarihi tiyatro da birçok ünlü sahne gibi internet üzerinden sanatseverlerle buluşmaya başladı. Tiyatro, en iyi performanslarından oluşan "altın koleksiyonu"ndan 6 eseri Youtube'dan ücretsiz olarak paylaşıyor.

"Fındıkkıran", "Uyuyan Güzeli" 'Boris Godunov' ve diğer 3 eser 4 Nisan'a kadar erişime açık olacak.

Yayımlar ilk olarak tiyatronun YouTube kanalı üzerinden akşam 19.00'da yapılacaktır. Bu saatte izlenemeyen performanslar 24 saat sonra ücretsiz olarak görüntülenebilecek.

Rusya'dan sert önlemler

RUSYA'da yeni tip koronavirüs (Kovid-19) vaka sayısının hızlı bir şekilde artması üzerine hazırlanan salgınla mücadelede sert önlemleri içeren tasarı yasalaştı. Buna göre, Kovid-19 tedbirlerinin ihlali "terör eylemi" sayılabilecek.

Duma Genel Kurulunda oy çokluğuyla kabul edilen Kovid-19 tedbirlerini ihlal edenlerin cezalandırılmasına yönelik yasa, kişilere ağır cezalar getiriyor.

Çok sayıda kişiye virüsün bulaşmasına neden olacaklara 12 bin 300 dolara (1 milyon Rus rublesi) kadar para veya 3 yıla kadar hapis cezası verilecek.

Virüs nedeniyle bir kişinin ölümüne neden olanlar 24 bin 600 dolara (2 milyon Rus rublesi) kadar para veya 5 yıla kadar hapis cezası, 2 ve daha fazla kişinin ölümüne neden olanlara da 7 yıla kadar hapis cezası verilebilecek.

Kovid-19'un kasıtlı şekilde yayılması yoluyla ölüme sebebiyet verilmesine ilişkin davalar, duruma göre "terör", "holiganlık" veya "sabotaj eylemi" kapsamında değerlendirilebilecek.

ACIL DURUM YETKİSİ

Duma'da, Rusya Bakanlar Kurulunun Kovid-19 önlemleri kapsamında ülke çapında "acil durum" ilan etmesine izin verecek yasa tasarısı da kabul edildi.

Buna göre, Rus hükümeti, ülkenin tamamında veya bir bölümünde "yüksek hazırlık durumu" veya "acil durum" ilan edebilecek.

Hükümet, bu kararı uygularken zorunlu kuralları belirleme hakkına da sahip olacak.

Rusya'nın 24 bölgesinde son bir günde 500 kişiye daha Kovid-19 tespit edilmesiyle vaka sayısının 2 bin 337'ye yükseldiği bildirilmişti.

55 kişinin de iyileştiği aktarılan açıklamada, ülkede 8 kişinin daha hayatını kaybetmesiyle Kovid-19 kaynaklı ölüm sayısının 17'ye çıktığı kaydedildi. Diğer yandan Putin'in görüştüğü hastanenin başhekiminin de koronavirüs testinin pozitif çıktığı öğrenildi.

'İlginizi işbirliğine verin'

ÇİN, bazı ülkelerin yeni koronavirüs salgınıyla mücadelede kendi sorumluluklarını başka ülkelere atmalarının çirkin bir eylem olduğunu, bunun ilgili ülkelerin salgını bertaraf etmesine hiçbir faydasının olmayacağını açıkladı.

ABD'li çok sayıda siyasetçi, son günlerde ülkelerinin salgınla mücadelede gösterdiği zayıf performansın suçunu Çin'e atmaya çalışarak, Çin'i salgınla ilgili bilgileri saklamakla itham etti. İngiltere'deki bazı siyasetçiler de benzer gerekçelerle Çin ile hesaplaşacaklarını savundular.

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hua Chunying, dün başkent Pekin'de düzenlenen basın toplantısında, Çin hükümetinin bu konudaki tutumunu anlattı.

ORTAK ADIMA DAVET

Sözcü Hua Chunying, "Bu salgın bir aynadır. İyilik ile kötülüğü, yüksek ve düşük ahlak seviyelerini kolayca ayırt edebiliriz. Çünkü virüs siyasi ideoloji, devlet ve ırk tanımıyor. İlgili siyasetçilerin, kendi vatandaşlarının can güvenliğini sağlama sorumluluğunu gerçek anlamda üstlenmelerini, Çin Komünist Partisi ile Çin hükümetinin yaptığı gibi, halkın can güvenliğini en ön planda tutmalarını ümit ediyoruz. Tarafların ilgilerini salgına karşı diğer ülkelerle ortak adım atmaya yönelmelerini istiyoruz" dedi.

Çin'in 3 Ocak'tan itibaren salgınla ilgili bilgileri ABD'ye resmi kanallardan ve düzenli olarak aktardığını hatırlatan sözcü, sorumluluklarını Çin'e yüklemeye çalışan bazı siyasetçilerin Çin'i günah keçisi yapmak istediklerini, ancak bu girişimlerinin suya düşeceğini vurguladı.

Foto: NYT

New York'ta 911 acil sistemi tıkanı. Hastanede yer olmadığı için kanser tedavisi iptal edilen kadın intihara kalkıştı. Kalp hastaları hayatını kaybetti. Morgların kapasitesi 4 kat artırıldı. Sağlık çalışanları panikte

ELİF İLHAMOĞLU

DÜNYADA koronavirüs salgınının merkez üssü haline gelen ABD'de sağlık sistemi çöktü.

New York Times gazetesinin haberine göre, vaka sayılarının hızla tırmanması sebebiyle 911 acil sistemi tılandı. Günde 4 bine yakın çağrı aldıklarını söyleyen acil çalışanları ise kimi hastaneye götürüp götürmeyeceklerine yani insanların yaşamı ile ölümü üzerine kendilerinin karar vermek zorunda kaldıklarını kaydediyor.

11 EYLÜL'DEN BETER

11 Eylül'den beri böyle bir duruma karşı karşıya kalmadıklarını belirten sağlıkçılar tabloyu 'korkunç bir felaket' olarak tanımlıyor. Ayrıca kendilerini koruyabilecekleri yeterli kıyafetlerin olmadığını belirtiyorlar.

26 yıldır New York'ta paraşütçü olan, 11 Eylül 2001'de kurtarma çalışmalarına yardım eden ve daha sonra Irak savaşında görev yapan Phil Suarez, acil çağrıları için evlere giden ekipte, Suarez evlerde karşılaştığı manzaradan şöyle bahsediyor: "Çok korkuyorum. Dürüst olmak gerekirse hayatta kalıp kalmayacağımı bilmiyorum. Eve getirmiş olabileceğimi düşündüğüm şeyden dehşete kapıldım."

Suarez ayrıca hastanelerde kapasite yeterli olmadığı için pek çok ağır hastayı da evlerinde bırakmak zorunda kaldıklarını söylüyor.

BAŞKA HASTALAR İNTİHAR EDİYOR

Başka bir sağlık görevlisi de hastanede koronavirüs vakasına yer açmak için kanser tedavisi iptal edilen bir kadının intihar girişiminde bulunduğunu belirtti. Yine aynı sebepten pek çok kalp hastasının hayatını kaybettiği bildiriliyor.

New York 66 binden fazla vaka ve 1000 ölüm ile salgının yayılma merkezi olmuştur.

Suarez

Yüzbinlerce çalışana ücretsiz izin

Diğer yandan salgın başladığından beri kapalı kalan büyük mağazalar çalışanlarını ücretsiz izne çıkaracaklarını açıkladı. Ülkenin önde gelen mağazalar zinciri Macy's, Kohl's ve Gap Inc, yüzbinleri bulan çalışanlarına yönelik devam eden ücret ödemelerini bu hafta keseceklerini duyurdu. Macy's 125 bin, Kohl's 85 bin, GAP 130 bin işçisini ücretsiz izne çıkardı. Önümüzdeki günlerde daha fazla firmanın çalışanlarını ücretsiz izne çıkarması bekleniyor. ABD Çalışma Bakanlığı'nın açıkladığı haftalık işsizlik maaşı başvurularına göre, ülkede ilk kez işsizlik maaşı talebinde bulunanların sayısı, 21 Mart ile biten haftada önceki haftaya kıyasla 3 milyon kişi artarak 3 milyon 283 bine yükseldi. Ülkede işsizliğin yüzde 13 oranında artması bekleniyor.

Şehirdeki vakalarda büyüme oranı böyle devam ederse, Çin'in Wuhan veya İtalya'nın Lombardiya bölgesinde yaşananlardan çok daha ciddi bir salgın yaşanacağı kaydediliyor.

MORG KAPASİTESİ 4 KATINA ÇIKARTILDI

Şehirde mevcut morg kapasitesi talebi karşılayamayınca, New York şehir yönetimi, ek çadır ve mobil morglar ile mevcut kapasiteyi artırma yoluna gitti.

Baş Tıbbi Muayene Dairesi Kamu İşleri Ofisi Genel Müdürü Aja Worthy-Davis,

Sokağa terk edip 'sosyal mesafe' koydular

LAS Vegas'ta içlerinde test sonucu pozitif çıkan 500 evsiz, 'kurallara uygun şekilde' sokağa terk edildi.

Nevada eyaletinde salgının yayılmasını engellemek için, evsizlerin yaşadığı alana sosyal mesafe kuralına göre şeritler çekildi.

ABD basınında çıkan haberlere göre, Nevada'nın Las Vegas kentinde yaklaşık 500 kişilik evsiz insanların yaşadığı bir sosyal yardım derneğinde pozitif vakalar çıkınca dernek geçici olarak kapatıldı ve 500 kişi aralarına sosyal mesafeye uygun şeritler çekilerek sokağa terk edildi.

ABD'li yetkililer ise bu uygulamayı 'evsizlere güvenli bir sığınak' olarak duyurdu. Las Vegas Kent Topluluğunun resmi yetkilisi Lisa Morris Hibbler, "Altılarına matlar serilerek, 6 metre aralıklarla, sosyal mesafe kuralına uygun olarak onları yerleştirdik. Böylelikle evsizler için güvenli bir alan oluşturduk. Sığınma evi tekrar açıldıktan sonra onları geri yerleştireceğiz" açıklamasını yaptı.

Ancak evsizleri doğrudan sokağa atan bu uygulama tüm dünyada büyük tepki çekti. Nevada eyaletinde son açıklamalara göre, 14 kişi koronavirüs sebebiyle hayatını kaybetti.

önceki gün yaptığı açıklamada, "Geçici morglar olmadan, şehir 800 ila 900 cenaze barındırabiliyordu, çadır ve soğutmalı kamyonlar ile birlikte kapasiteyi 3 bin 500 ila 3 bin 600'e kadar yükselttik" dedi.

SOKAKLARDA HIÇ SUSMAYAN AMBULANS SESİ

NYT makalesinde, New York şehrinde müziğin zaten her zaman ambulans sirenlerini içerdiği, ama şimdi, şehrin birçok işletmesi kapalıyken ve mahalleleri sessizken, ambulans seslerinin sonsuz bir ağlama gibi

Rusya'dan ABD'ye uçak dolusu yardım

ABD Başkanı Donald Trump, Beyaz Saray'da Kovid-19 salgınına ilişkin düzenlediği günlük basın toplantısında Rusya'dan aldıkları yardımı vurguladı. Trump, Rusya'nın yeni tip koronavirüsle (Kovid-19) mücadele kapsamında ABD'ye tıbbi malzeme dolu büyük bir uçak gönderdiğini söyledi.

‘ŞAŞKINLIĞA UĞRADIM’

Trump, "En nihayetinde daha güçlü olacağımızı düşünüyorum. Çok şey öğrendik. Birçok ülkeyle çok iyi ilişkilere sahip olduğumuzu söylemem gerekir. Çin birtakım şeyler gönderdi, Rusya tıbbi malzemelerle dolu çok ama çok büyük bir uçak gönderdi. Diğer ülkeler de bize birçok şey gönderdi, memnun bir şekilde şaşkınlığa uğradım" dedi.

Trump, Rusya'nın ABD'ye gönderdiği tıbbi malzemelere ilişkin detay paylaşmadı.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Trump dün telefonda Kovid-19'la mücadelede işbirliğini konuşmuştu.

İŞBİRLİĞİNİ GÖRÜŞTÜLER

Kremlin'den yapılan açıklamada, "Devlet başkanları, koronavirüsün dünyadaki yayılma boyutları konusunda derin endişelerini dile getirdi, Rusya ve ABD'de bu tehlide karşı koymak için alınan önlemler konusunda birbirlerini bilgilendirdi. Bu doğrultuda iki ülke arasında daha yakın işbirliği olanakları ele alındı" ifadelerine yer verildi.

Rusya, daha önce İtalya'ya da bir konvoy göndermişti. Bergamo kentine giden konvoyda mobil analiz ve tanı kompleksi, dezenfektan madde rezervine

sahip yüksek verimli mobil dezenfeksiyon araçları, koronavirüse yakalanan ağır hastalara yönelik özel ekipman yer alıyordu.

Çin'in yardımları New York'a ulaştı

ABD Başkanı Trump ile Çin Devlet Başkanı Xi Jinping de geçen gün telefon görüşmesi yapmıştı. Xi bu görüşmede ABD'ye yardıma hazır olduklarını bildirmişti.

Görüşme sonrası, dün Çin'den ABD'ye, 12 milyon cerrahi eldiven, 130 bin N-95 maske, 1,7 milyon cerrahi maske, 50 bin steril önlük, 130 bin el yıkama ünitesi ve 36 bin ateş ölçer malzemesi gönderildi. Malzemeleri taşıyan uçak Şanghay'dan New York şehrine iniş yaptı.

Pentagon'dan Kongre'ye gizlilik uyarısı

PENTAGON, Kongre'den beş yıllık savunma programları verilerinin kamuya açıklanması koşulunun kaldırılmasını istedi ve bu verilerin Çin ve Rusya gibi rakip devletlere karşı artık gizli tutulması talebinde bulundu.

Amerikalı Bilim İnsanları Federasyonunun medyaya aktardığı belirtilen belgeye göre, "Bakanlık Gelecek Yıllar Savunma Programı (FYDP) verilerinin kamuya açık bir şekilde yayılmasını kaçınılmaz olarak hassas bilgileri de açığa çıkaracağından endişe etmektedir" denildi.

Belgede ABD'nin rakip ve hasımlarının ABD Savunma Bakanlığının (Pentagon) silah geliştirme, kuvvet yapılanmasına ilişkin programlar ile stratejik planlarını yayımlanan veriler üzerinden tespit edilebileceğine vurgu yapıldı.

Macaristan: Asya modeline yönelelim

Korona krizinin hızlandırdığı sistem tartışması Macaristan Başbakanı Orban ile AB yetkilileri arasında ilginç atışmalara yol açtı. AB yetkilileri Orban'ı otokratik yönetime sapmak ve bunu sonrasında da sürdürmek istemekle suçluyor. Orban ise Avrupa'nın her kriz döneminde şimdi olduğu gibi yaya kaldığını ifade ediyor. Artık Asya modeline yönelme ve bunu hızlandırmanın zamanıdır diyor

ALI MERCAN / ALMANYA

“**E**GER Avrupa (Birliği) işlemezse Asya modeline başvururuz.” Macaristan Başbakanı Orban ve AB arasındaki tartışmayı Berlin’de yayımlanan Welt gazetesi ayrıntılı olarak analiz etti. (*)

Gazete şöyle yazıyor: “Eleştirmenler Viktor Urban’ın önümüzdeki dönem otokratik yönetime ara vermeden devam edeceğinden korkuyorlar. Macaristan Parlamentosu 7 Mart’ta korona krizine karşı mücadele için aldığı “ Olağanüstü hal” kararını uzatmayı oyladı. Muhalefet ve ülke dışındaki liberaller Macaristan’ı otokratik bir rejime dönüşeceği konusunda yargıladılar. Yasa tasarısında bir zaman sınırlaması yok. Anayasada da somut bir tarif bulunmuyor. Tehlike geçene kadar bu tedbir sürer kaydı var.”

Gazete AB kamuoyundaki kaygıları özetlemeye devam ediyor. 15 gün devam et-

mesi gereken tedbirler için yeni tasarıda zaman sınırlaması yok. Böylece Orban Parlamento’ya danışmadan istediği zamana kadar kendisi karar vererek yönetebilir. Parlamentonun tekrar ne zaman toplanacağı tasarıda zikredilmediği gibi 2022’de seçimler olacağından da söz edilmiyor. İtalya 6 ay acil durum kararı almıştı. Almanya’da da acil yardım paketine yönelik olarak zaman sınırlaması olmadan karar alındı. Ancak sınırsız olarak “Acil durum- olağanüstü hal” Avrupa’nın hiçbir yerinde zikredilmedi.

‘ÇALIŞIRKEN BİZİ RAHATSIZ ETMEYİN’

Şimdiye kadar hiçbir AB ülkesi böyle tedbirler almadı. Ya da zamanla sınırlandı. Avrupa Parlamentosu Hukuk Komisyonu, AB ve AP’yi Macaristan’daki durumu yakından izlemeye çağırdı. AB Konseyi Başkanı Orba’na kaygılarını bildiren bir mektup yazdı. Orban cevabında, “Lütfen tasarını dikkatlice okuyun yoksa çalışırken bizi rahatsız

etmeyin” dedi.

Macaristan 2016’da mülteci sorunu nedeniyle “kriz durumu” kararı almıştı. Bu karar hala devam ediyor.

FORMUN ALTI

Welt gazetesinin uzun uzadıya ele aldığı olağanüstü durum vb. tartışmalarının özü analizin sonunda ortaya çıkıyor: “Teknik ayrıntılardan bağımsız olarak büyük bir sorun ortaya çıkıyor. Batı Avrupa’da bir krizden diğerine hep aynı sorun: Maske, solunum cihazları, koruyucu giysiler Çin’den tedarik ediliyor, AB’nin hiçbir stratejik hazırlığı yok.” Orban’a ise şu eleştiri yöneltiliyor: “Yardım AB’den değil, sadece Çin’den geliyor” fikrini yayıyor.

Orban’a göre 2008/2009 finans krizinde Avrupa kesimi yanlış yaptığı gibi 2015/16 mülteci krizinde de süreci yanlış yönetti. Şimdi korona krizinde de AB hem geç hem de yanlış olarak devrede. Batı hep bir krizden öbürüne atlıyor ve hep başarısız kalıyor.

TARTIŞMANIN ÖZÜ

Welt gazetesi Orban’dan aktarmaya devam ediyor: “Yeni örnek Asya modelleridir. En iyisini Çin yapıyor. Orban Singapur’a da özellikle hayran. Çin kısa süreler içinde fakirlik zengin bir ülke yarattı. Bu durum kararlı devletçi yönetimlerle gerçekleşti. Singapur da benzerini uyguladı. Orban Macaristan için de ayısını uygulamak istiyor. Korona krizinde görüldüğü gibi virüs Macaristan’a en son geldi ve en az vaka ve ölü sayısı da burada. Hükümet zamanında ve kararlılıkla davranmıştır.”

Son olarak da Orban’ın görüşlerini şöyle özetliyor: “Birçok şey Avrupa’nın bu krizi nasıl yönettiğine bağlı olarak gelişecektir. Felaket bir durum ortaya çıkınca Orta Avrupa’da şöyle kanı oluşmaya başladı: Avrupa’nın zamanı geçti, Çin’in ve Asya’nın zamanı geldi. Bu, Macaristan ve bütün bu bölge için yönünü liberal demokrasiden dönme ve Asya modellerini güçlendirme ve hızlandırmaya yönelme anlamına gelmektedir.”

(*Boris Kálnoky, Die Welt 29.03.2020)

Ambargoyu devre dışı bıraktılar

İRAN’ın salgının başından bu yana yaptığı ‘tıbbi yaptırımlar kaldırılmsın’ çağrısı sonunda Avrupa’dan yanıt buldu. ABD yaptırımlarını devre dışı bırakacak mekanizma ilk kez devreye girdi ve İran’a tıbbi malzeme gönderildi.

Fransa, Almanya ve İngiltere, ABD’nin İran yaptırımlarını bertaraf etmeyi hedefleyen özel ticari sistem Instex’i ilk kez salgın nedeniyle devreye soktu. Üç Avrupa ülkesi bu mekanizma aracılığıyla İran’a salgınla mücadelede kullanılmak üzere tıbbi malzeme gönderdi.

DEVAMI GELECEK

Almanya Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, “Fransa, Almanya ve İngiltere, Avrupa’dan İran’a tıbbi mal ihracatını kolaylaştırarak ilk işlemini başarıyla tamamladığını doğruluyor. Malzemeler şu

anda İran’da” ifadeleri kullanıldı.

Ticaretin devam edeceği mesajı verilen açıklamada, “Şimdi ilk işlem tamamlandı. Instex ve İran’daki muadili STFI, daha fazla işlem gerçekleştirmek üzerinde çalışacak ve mekanizmayı geliştirecek” denildi.

Bu ilk ‘alışveriş’, sistemin kurulmasından bir yıl sonra hayata geçti.

SON DURUM

Salgından en fazla etkilenen ülkelerden biri olan İran’da son 24 saatte kaydedilen 141 can kaybıyla birlikte toplam ölü sayısı 2 bin 898’e yükseldi, 44 bin 606 kişi virüsle enfekte oldu.

ABD’nin uyguladığı yaptırımlar salgınla mücadeleyi ise zorlaştırıyor. İranlı yetkililerin yanı sıra uluslararası toplum da salgının başından bu yana yaptırımların kaldırılması için çağrı yapıyor.

İlk kadın doktoru paraya bastılar

TUNUS Merkez Bankası ülke tarihindeki ilk kadın doktor Tevhide Bin Şeyh’in fotoğrafını 10 Tunus Dinarı banknotunun üzerine bastı. Tunus Merkez Bankası’ndan yapılan yazılı açıklamaya göre, 27 Mart 2020’de dolaşıma giren 10 Tunus Dinarı banknotun üzerine Tunus’un ilk kadın doktoru Tevhide bin Şeyh’in (1909-2010) fotoğrafı basıldı.

Yerel basına konuşan Merkez Bankası Kamu Hazinesi Direktörü Abdülaziz Bin Said, “Tunus kadını ve doktorlarını onurlandırmak için 1 yıl önce bu banknotun basılmasının kararlaştırıldığını” söyledi.

TEVHİDE BİN ŞEYH

Tunus tarihinde bir çok ilki başaran Bin Şeyh, ülkenin ilk lise diplomasına sahip kadın unvanını 1928 yılında aldıktan sonra Paris’e giderek burada tıp eğitimini tamamladı.

Bin Şeyh, jinekoloji alanında uzmanlaşarak, ülkesinde kadın sağlığı, aile planlaması ve kürtaj hakkı gibi birçok çalışma yürüttü.

Tunus’un Ulusal Sağlık Konseyi’nde oturma hakkı elde eden ilk kadın unvanına kavuşan Bin Şeyh, Tunus Kızılây Başkan Yardımcılığı yaptı.

Doktor Tevhide Bin Şeyh, 2010 yılında 101 yaşında hayatını kaybetti.

Bayraklar yarıya indirildi

AVRUPA’da Kovid-19 salgınının merkez üssü konumundaki İtalya, yaklaşık 6 hafta önce başlayan salgında ölen 11 bin 591 vatandaşını andı.

İtalyan Belediyeler Birliğinin çağrısıyla ülke genelinde, başta belediye olmak üzere, tüm devlet dairelerinde dün saat 12.00’de bayraklar yarıya indirildi, bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu.

Başkent Roma’daki tören Roma Belediyesinin bulunduğu Campidoglio Meydanı’nda yapıldı.

İtalya, Avrupa Birliği (AB) ve Roma bayraklarının yarıya indirildiği törende, saygı duruşunun ardından Roma Belediye Başkanı Virginia Raggi konuşma yaptı.

Son yolculuklarına dahi uğurlayamadıkları vatandaşlarını bu şekilde anmak istediklerini belirten Raggi, şunları söyledi:

“Onlar için bu mücadeleyi kazanmalıyız. Şu an bu mücadeleyi bizim sağlığını korumak için kendi canını ortaya koyan doktor, hemşire tüm sağlık çalışanları için, süpermarketlerde, eczanelerde, belediye otobüslerinde çalışmak durumunda olanlar için, sivil savunma çalışanları, polisler için kazanmalıyız. Onlar yaptıkları işlerle devletin ilerlemesini sağlıyor.”

Fransa’da maske krizi

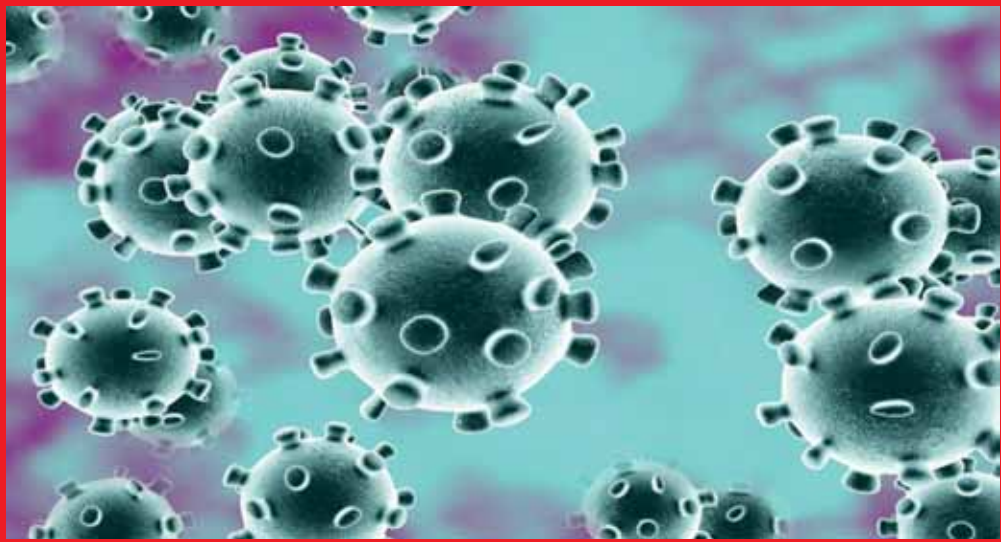
FRANSA Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Angers kentinde maske üreten fabrikayı ziyaret etti. Macron, burada yaptığı açıklamada, ülkede maskelerin hızlı şekilde tüketilmesi nedeniyle sorunlar yaşandığını söyledi.

Macron, haftalık maske ihtiyacının 4 milyondan 40 milyona çıktığını kaydetti, maske ihtiyacını karşılamak için Çin’den 1 milyardan fazla maske sipariş edildiğini bildirdi.

Kovid-19’la mücadele eden sağlık çalışanlarının yaşadığı maske sorununun çözülmesi için maske üretiminin hızlandırılacağını aktaran Macron, salgından önce haftada 3,3 milyon maske ürettiğini, nisanın sonunda bu sayının 10 milyona çıkacağını belirtti.

Macron ayrıca, maske konusunda yıl sonuna kadar dışa bağımlılığı ortadan kaldırmak istediklerini dile getirdi.

Ülkede, Kovid-19’la mücadele eden ve virüs tespit edilenlere tedavi uygulayan doktor ve hemşireler, bir süredir maske ve tıbbi malzeme yetersizliği konusunda şikayetlerini dile getiriyordu.

ABD’li bilim insanları: Kaynak Wuhan değil!

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD’li bilim insanı Robert Garry, Wuhan’daki deniz ürünleri pazarının Kovid-19’un kaynağı olmadığını ve daha erken bir kaynağın bulunduğunu söyledi.

“Çin Ulusal Radyosu”nun haberine göre, ABD’li bilim insanlarının kısa bir süre önce Kovid-19 hakkında yaptıkları bir araştırmanın sonuçları, bütün dünyada salgına neden olan yeni koronavirüsün laboratuvarı oluşturmadığını, virüsün tabiatla doğal yollarla ortaya çıktığını gösterdi. Söz konusu araştırmalara dayanarak kaleme alınan bir tez de Nature Medicine dergisinde yayımlandı.

Tezin yazarlarından ve ABD’deki Tulane Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden Prof. Dr. Robert Garry, Amerikan basını ABC’ye verdiği demeçte, internette çok komplo teorisi yayıldığı için Kovid-19 virüsünün kaynağını araştırmak amacıyla bir ekip oluşturma ihtiyacı duyduklarını belirtti.

Araştırmalara göre, Kovid-19 virüsü ile yarasada bulunan yeni korona virüsü arasında yüzde 96’lık benzerlik var. Garry, yarasada bulunan yeni korona virüsünün yüzey pro-

teininde yaşanan mutasyonun son salgına yol açan önemli bir sebep olabileceğini, ancak bugünkü hale gelmeden önce bu tür bir virüsün daha zayıf versiyonunun insanlar arasında birkaç yıldır, hatta onlarca yıldır yayıldığını bildirdi.

DAHA ERKEN BİR KAYNAK VAR

Birçok insanın Kovid-19’un kaynağının Wuhan kentindeki bir deniz ürünleri pazarı olduğunu düşündüğünü anımsatan Garry, ancak onun da bir yanlışlığı olduğuna dikkat çekti. Garry, “Analizlerimiz ve diğer bazı analizler, bundan daha erken bir kaynağa işaret etti. Wuhan’daki o pazarda kesin bazı vakalar var, ancak o pazar virüsün kaynağı değil” dedi.

ABD Ulusal Sağlık Enstitüleri Direktörü Francis Collins de kişisel sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda makalede belirtilen görüşü destekledi. Collins, söz konusu çalışmaya göre Kovid-19 pandemisine yol açabilen bir başka olasılığın, virüsün yıllar önce, hatta on yıllar önce hayvanlardan insana geçmesi ve sonunda insandan insana yayılma ve ciddi bir hastalığa neden olma kabiliyeti kazanması olduğunu işaret etti.

TÜRK FUTBOLUNUN ÖNEMLİ İSİMLERİ, KORONAVİRÜSÜN SPORA ETKİSİNİ DEĞERLENDİRDİ

İLK 11'E ÖNCE SAĞLIK YAZILIR

ALİ EREN BEŞERLER

YUSUF ŞİMŞEK

SEDAT YEŞİLKAYA

MEHMET YILMAZ

Futbolculukları döneminde Türk sporunda iz bırakmış oyunculardan Ali Eren Beşerler, Yusuf Şimşek, Mehmet Yılmaz ve Sedat Yeşilkaya; koronavirus salgını sürecinde akıllara en çok takılan soruları Aydınlık için yanıtladı

ERCAN KÜÇÜK / SEMİH NİŞANCI

DÜNYA çapında yayılım gösteren yeni tip koronavirus (Kovid-19) salgını, spor organizasyonlarının durma noktasına gelmesine yol açtı. Başta 2020 Tokyo Olimpiyatları ve 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası olmak üzere birçok turnuvarın takvimi salgın dolayısıyla sekteye uğrarken, sporcuların bu süreçte nasıl form tutacağı ise en çok tartışılan konulardan biri oldu.

Ülkemizde, futbol branşı özelinde tüm ligler askıya alınmış durumda. Liglerin ne zaman başlayacağı, koronavirus salgınının ne zaman biteceğine bağlı. Bu durumda akıllara takılan üç soruyu; Beşiktaş'ın unutulmaz savunmacısı Ali Eren Beşerler, Denizlispor, Fenerbahçe ve Beşiktaş'ta yıldızlaşan ve Balıkesirspor'un teknik direktörlüğünü yapan Yusuf Şimşek, Trabzonspor'da oynadığı dönemde rakip defansların korkulu rüyası olan Mehmet Yılmaz ve Galatasaray altyapısından yetişip Gençlerbirliği ve Konyaspor'da önemli işlere imza atan Sedat Yeşilkaya'ya sorduk. Türk sporuna değerli izler bırakmış dört eski futbolcu, salgın süreci ve sonrasında futbola etkisine dair açıklamalarda bulundu, "her işin başı sağlık" vurgusu yaptı.

İşte Aydınlık'ın soruları ve sorularımıza gelen cevaplar...

1- Karantina günleriniz nasıl geçiyor, bir sporunun bu süreçte formunu koruması için dikkat etmesi gereken şeyler nelerdir?

2- Liglerin akıbeti ve play-off olasılığı ile ilgili görüşünüz nedir? Sizce sezonun tamamlanmasında ısrarcı olunmalı mı?

3- Gazetemiz aracılığıyla Türk sporseverlere koronavirus salgını ile mücadele kapsamında iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

ALİ EREN BEŞERLER: UYGUN KOŞULLARDA SEZON TAMAMLANMALI

1- Oyuncular, başgışıklık sistemini kuvvetli tutmalı, iyi beslenmeli. Evde yapılacak sporlar belli. Hafif sporlar yapılması lazım. Evin içerisinde istediğiniz kadar antrenman yapın, sahadaki antrenmanı tutturamazsınız. Evde yapılan antrenman, maçta 10 dakika yeter, 11'inci dakikada kimseyi sahada göremezsiniz.

Bu dönemde kendimi zinde tutacak ve dayanıklılığı da artıracak bazı hareketlerim var. Günde üç kez yapıyorum. 20 gündür evdeyim. Hükümetimizin evde kalın açıklamasından sonra bir kere alışveriş için çıktım. Tedirginiz tabii ki, tehlikeli bir salgın. Herkesin dikkat etmesi gerekiyor. Bilinçli olmamız lazım. Bu süreçte televizyon seyrediyoruz, kitap okuyoruz, bilgisayar oyunlarını oynuyoruz ve spor yapıyoruz. Ben normalde de ailemle vakit geçirdiğim için, sadece temiz hava alma hasreti, arkadaşlarımızla çay kahve içmek hasreti duyuyoruz. Akşamları vakalar açıklanırken biraz da tedirginlik duyuyoruz.

2- Sezonun tamamlanmasından yanayım. Yarım kalırsa Trabzonspor şampiyon ola-

cak, diğerlerine haksızlık olacak. Sadece şampiyonun durumu önemli değil, ikincilik de önemli. Milyon avrolar alacaksınız Şampiyonlar Ligi'nden. İlk 8 takımın arasında önümüzdeki sene ligler başlamadan önce play-off sistemi olabilir. Bu 8 takım aynı puanlarından devam ederler. Ancak mevcut haliyle tescillerse özellikle Başakşehir'e çok büyük haksızlık olur.

3- Çalışmak durumunda olan vatandaşlarımız dışında herkes evde kalsın. Mecbur olmadıkça kimse dışarı çıkmasın. Salgının önemini anlayalım. Bu virüs bizden başkasına da taşınabilir. Daha dikkatli, daha duyarlı olalım.

YUSUF ŞİMŞEK: ÖNCE SAĞLIK SONRA ANTRENMAN

1- Salgın sürecinde vaktimi evde geçiriyorum. Ailemle, çocuklarımla evdeyim. Dışarıya çıkmıyorum, çıkan arkadaşlarımı da arayıp uyarıyorum. "Kendinizi düşünmüyorsanız karşınızdaki insanların sağlığını düşünün" diyorum. Haberleri sürekli izliyorum, bilgi almaya çalışıyorum. Bilim adamlarının konuşmalarını inceliyorum. Yani sürekli evdeyim ve araştırma peşindeyim.

Oyuncularına ilk olarak şunu söylüyorum: Kesinlikle ve kesinlikle, mecbur kalmadığınız süreçte dışarı çıkmayın. Burada antrenmandan daha çok, insan sağlığını düşünmek söz konusu. Evde mekik çekersen, şınav çekersen, koşu bandın varsa koşarsın. Bunları öneriyoruz. Yardımcı antrenörlerim var. Onlar programları hazırlıyorlar. Onay veriyorum, oyuncularla paylaşıyorlar. Birinci plan evde kal, sonra programı uygula.

2- Balıkesirspor olarak bizim düşme korkumuz yok. Şampiyonluk potasıyla ilgili de açıkçası çok bağlantımız yok. Lig şu an

bitti deseler, bizim için sorun yok. Ama şampiyonluğa oynayan Hatayspor, BB Erzurumspor, Bursaspor, Karagümrük, Ümraniyespor ve Adana Demirsor kulüpleri var. Kafa kafayalar. Alt sıralarda düşmemeye oynayan 4-5 kulüp var. Play-off çok riskli bir şey. Liglerin bu şekilde tescil edilmesini de istemem, haksızlık çünkü. Kalmış 6 hafta...

Bu virüs inşallah en kısa zamanda bitecek. Ligler başlayacak. Süre verecekler. Diyecekler ki haziranın başında başlayıyorsunuz. Mayıs'ın 10'undan itibaren idmanlara başlayacağız. Çabuk çabuk oynayıp bitireceğiz sezonu. Çok fazla ara vermeden sonraki sezona geçeceğimizi düşünüyoruz.

3- Herkes söylüyor, ben de söyleyeyim. Evimizde kalalım lütfen. Bir can daha yitirmek insanı çok üzüyor. Ölümün yaşlısı genci olmaz. Kendimizi ve insanları koruyalım. Kimseye zarar vermeyelim.

MEHMET YILMAZ: KURALLARA UYACAK KORONAVİRÜSÜ BİTİRECEĞİZ

1- Evde süreci takip ediyorum. Film izliyorum, kitap okuyorum. Spora vakit ayırmaya çalışıyorum. Evde hareket etmeye özen gösteriyorum.

Futbolcuların antrenmanları aksatması lazım. Evde kısıtlı imkanlarla da olsa egzersiz yapılabilir. Her zaman bireysel antrenmanlar önemlidir ama tabii ki takım antrenmanlarının yerini hiçbir şey tutmaz. Elden ne geliyorsa, fiziki bakımdan kendilerini korumaları lazım.

2- Play-off sistemi kesinlikle doğru olmaz. Eğer salgın bitmezse, ligler tüm dünyada da ülkemizde de sıralamada olduğu haliyle tescil edilir.

3- Bu süreçte insanlarımızın biraz daha sağduyulu olması lazım. Evimizde kalma-

mız, söylenenleri yapmamız lazım. İnşallah bu koronavirusu bitireceğiz.

SEDAT YEŞİLKAYA: SALGIN BİTERSE ADRES ANTALYA

1- Salgın sürecinde ben de herkes gibi dışarı çıkmamaya özen gösteriyorum. Sadece mecburi ihtiyaçlarımı gidermek ve alışveriş yapmak için dışarıya çıkıyorum.

Evde yapılan antrenmanlarda, futbolcunun fizik durumunu koruması çok önemli. Bu süreçte oyuncuların kilo almaması lazım ki maçlar başladığında zorluk yaşamassın. En önemli noktanın kilo almamak olduğunu düşünüyorum.

2- Öncelikle şunu söylemem lazım. Şu noktada ligler ikinci planda. Öncelikli gündem sağlık. Salgın biterse, Süper Lig özelinde, sezonun kalan kısmının tamamlanacağını ve bu sezon bir şampiyon belirleneceğini düşünüyorum. Ancak 8 takımın yer alacağı bir play-off sistemini mantıklı bulmuyorum. Çünkü zaten şampiyonluk yarışında olan 4-5 takım var, bu yüzden 8 takımlı bir play-off doğru olmaz. Sivasspor Teknik Direktörü Rıza Çalımbay'ın önerisi çok mantıklı. Tüm takımlar Antalya'da bir araya gelip hızlandırılmış biçimde sezonu tamamlayabilirler. Antalya bu programı kaldırabilecek tesislere sahip. Rıza hocanın önerisi çok gerçekçi.

3- İnsanlarımızın evde kalması en mühim konu. Örneğin ben, anne babama ihtiyaçlarını kapıdan bırakıyorum, içeri girmiyorum, onların sağlığını tehlikeye atmak istemiyorum. Ayrıca bu süreçte spor kulüplerinin öncülüğü de çok değerli. Yardım kampanyalarını Fenerbahçe'nin ciddi katkısı oldu. Hakeza Galatasaray'ın ve Beşiktaş'ın da... Spor dünyası önemli fedakarlıklarda bulunuyor.

Cenap YENER

halklailiskiler@aydinlikgazete.com

Koronavirüs hayatı durdurdu

BUNDAN sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacak. Çocuklarımıza sanlamıyoruz, torunlarımızı sevemiyoruz. Örf ve adetlerimizi bir kenara bırakmak zorunda kaldık; öpüşme, tokalaşma, kucaklaşma gibi vazgeçilmez geleneklerimizi yerine getiremiyoruz.

Hayatın tüm akışında olduğu gibi futbolda da her şey değişti. Futbolcular, maçlar başladığında gol sevincini birbirleriyle yaşayamayacak bir psikoloji içerisine girmiş durumdalar. Yaşamımızın bundan sonraki bölümünde, sanıyorum koronavirus de grip gibi hayatımızın bir gerçeği haline gelecek. Aynı grip gibi koronavirusun de ne zaman, nerede ve ne şekilde bizi bulacağı bir meçhul.

Elbette, burada herkesin sorumluluğu var. Bütün dünya devletleri, koronavirus salgınına engel olmadıkları için sorumlu. Savaşlara ve silah sanayisine harcadıkları bütçelerin bir kısmını sağlıkla ilgili laboratuvarlara, bilim adamlarına ve sağlık kuruluşlarına ayırsalardı, bu tür virüsleri daha önceden tespit edip önlem almaları mümkün olabilir. Bir hekim olarak, kendi muayenehanemi dahi açamayacak duruma geldiğimi söylemeliyim. Çünkü korku ve endişe dağları aştı.

SPORU İDARE EDENLER İDARE EDİLİYOR

Futbolda milyonlarca liraya varan transfer ücretleri, sağlığımız olmadığı zaman, seyircimiz olmadığı zaman hiçbir işe yaramıyor. Bu sadece futbol için değil bütün spor dalları için geçerli. Şu anda ortamda size soruyorum; FIFA'nın, UEFA'nın ve futbol federasyonlarının ne anlamı kaldı? Spor idare edenler, şu anda koronavirus tarafından idare ediliyorlar. Bundan iki ay önce ben bunları söylesem ya da köşemden yazsaydım, tabiri caizse benim için akıl hastası derlerdi. Ancak bugünün gerçeği bu şekilde.

Bu arada, geçmiş olsun dileklerimi de iletmeden geçemeyeceğim. Galatasaray Teknik Direktörü Fatih Terim'e, Galatasaray yöneticisi Abdurrahim Albayrak ve Yusuf Günay'a, Fenerbahçe Erkek Basketbol Takımı oyuncularına, eski milli kaleci Rüştü Reçber'e acil şifalar diliyorum. Fatih Terim'in karantina sonrası sosyal medyadan yaptığı açıklamalarında onun ne kadar etkilendiğini ve değiştiğini görebiliyoruz. Bu değişim elbette hepimiz için geçerli.

SAĞLIĞIN DEĞERİ VE BİR ÖNERİ

Paranın hemen hemen hiçbir şey ifade etmediği bir dönem yaşıyoruz. Ben, dünya spor camiasına, kazanmış oldukları paraların önemli bir kısmının bilim ve sağlık uğrına harcanmasını, hatta bundan sonra yapılan transferlerden elde edilen gelirlerin bir bölümünün de sağlık kuruluşlarına aktarılmasını öneriyorum. Bunun en büyük nedeni şu: Spor yapan insanların öncelikle sağlıklı olması gerekiyor. Sadece onlar da değil, tribünlere gelen taraftarlar da sağlıklı olmalı. Aksi durumda, seyircisiz maçların ne kadar sıradan ve anlamsız olduğunu görüyoruz. Hatta bazı taraftarların tanrı gibi gördüğü futbolcuların da bir insan olduğunu ve onların da salgının karşısında çaresiz kalabildiğini hepimiz gözlemledik.

İnşallah çok daha fazla can kaybı olmadan, bütün dünya bu salgından bir ders çıkarsın. Sağlıklı yaşamın ne kadar önemli olduğunu, öbür öğelerin böyle bir sağlık sorunu karşısında hiçbir şey ifade etmediğini maalesef ki acı bir tabloyla tecrübe ettik. Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak, yeni bir dünya ortaya çıkacak. Bu yeni dünyanın içerisinde her şey yeni kurallarla düzenlenecek. Biz de ülke olarak sorumluluklarımızı yerine getireceğiz. Allah bir daha böyle günler göstermesin, hepimize evde kalın, sağlıklı kalın diyorum.

Abdurrahim Albayrak taburcu edildi

GALATASARAY Kulübü İkinci Başkanı Abdurrahim Albayrak, koronavirus tedavisi gördüğü hastaneden dün taburcu edildi. Yeni tip koronavirus (Kovid-19) testi pozitif çıkan ve iki haftadır özel bir hastanede tedavi altında olan Albayrak, sosyal medya hesabından açıklama yaptı. Albayrak, "14 gündür koronavirus sebebiyle tedavi gördüğüm hastaneden taburcu oluyorum. Tedavimin kalan kısmına evde devam edilecek. Benimle özveriyle ilgilenen tüm sağlık çalışanlarına, aileme, dualarını esirgemeyen sizlere çok teşekkür ediyorum; tüm hastalara acil şifalar diliyorum" ifadelerini kullandı.

ULUSLARARASI Basketbol Federasyonu (FIBA), Basketbol Şampiyonlar Ligi'nde sezonun 30 Eylül-4 Ekim tarihlerinde yapılacak 8'li finalde sonlandırılacağını açıkladı. FIBA'dan yapılan açıklamada, yeni tip koronavirus (Kovid-19) salgını nedeniyle askıya alınan Basketbol Şampiyonlar Ligi'nin, 30 Eylül-4 Ekim

FIBA'dan ilginç karar

tarihlerinde tek maç eleme usulü oynanacak 8'li finalde tamamlanacağı belirtildi. Organizasyonun düzenleneceği yer ve diğer ayrıntıların, ilerleyen günlerde ilan edileceği aktarıldı. Son 16 turunda koronavirus salgını sebebiyle yapılamayan Dijon-Nizhny Novgorod ve IberoStar Tenerife-Filou Oostende maçlarının ise 8'li finalden önce oynanacağı bildirildi. FIBA'nın aldığı bu kararla, son 8'e kalan takımlar 2020-2021 sezonuna başlayacakları kadrolarıyla 2019-2020 sezonunun 8'li finalini oynayacak.